

studiene

Hjelp – eg skal studere!

Korleis skal eg søkje? Studiepoeng og studieprogram, kva er det? Kor lenge varer eit bachelorstudium, og kva er skilnaden på toårige og femårige mastergradar?

Med høgere utdanning meiner vi utdanning på nivået over vidaregåande skole. Noreg har mange offentlege og private lærestader som gir tilbod om høgere utdanning. Dei offentlege er organisert som høgskolar, vitskaplege høgskolar og universitet, og Universitetet i Tromsø er eitt av seks universitet i Noreg.

Opptak

Alle som vil begynne å studere må søkje om opptak på grunnlag av fullført vidaregåande skole eller tilsvarande, sjå side 111-113.

Kva er eit universitetsstudium?

Undervisninga ved eit universitet er forskningsbasert. Det vil seie at lærarane tek utgangspunkt i eiga forskning eller andre si forskning når dei underviser, og dette er eit særmerke ved eit universitetsstudium. Dei vitskapleg tilsette brukar arbeidstida si både til forskning og undervisning. Eit universitetsstudium er samansett. Undervisninga er variert og evalueringsformene er ulike. Nokre studium kan ha opp mot 20 timar undervisning i veka, medan andre har færre enn 10. Men likt for alle studia våre er at dei set store krav til sjølvstudium og eigeninnsats frå studentane.

Studietilbod

Universitetet i Tromsø tilbyr først og fremst ulike studieprogram, som 3-årige bachelorgradsstudium, 2-årige og 5-årige mastergradsstudium, profesjonsstudium og eittårige studium. Alle programma er sette saman av enkeltemne, og det er også mogeleg å studere berre enkeltemne.

Dei fleste studia er heiltidsstudium. Andre blir tilbode på deltid eller er tilrettelagde som etter- og vidareutdanningar på andre måtar, sjå side 104.

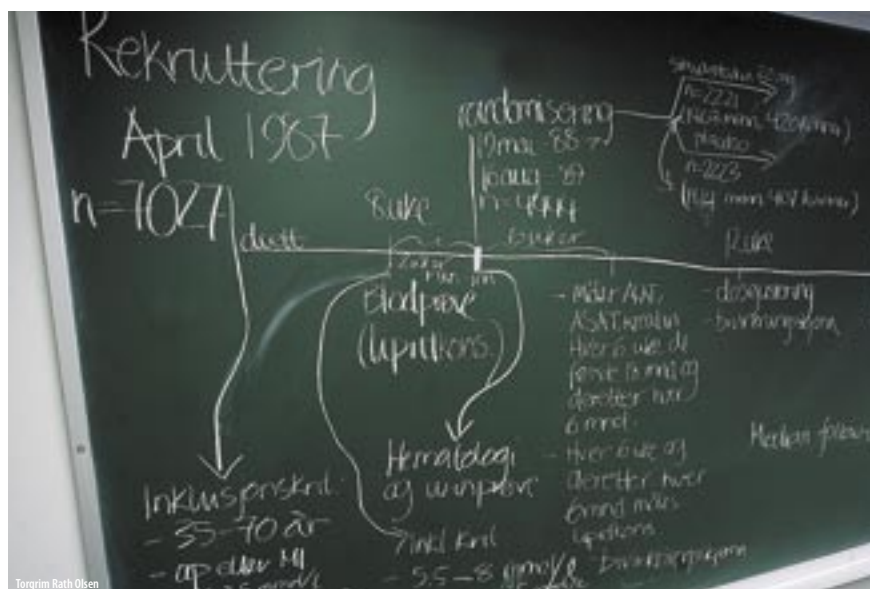
Studieprogram

Eit studieprogram er eit fleirårig studium med eit samanhengande løp som fører fram til ein grad. Eit studieprogram kan ha fleire studieretningar – det vil seie at det finst fleire faglege fordjupingar å velje mellom i form av emne og emnegrupper.

Det første semesteret på dei fleste programma er sett saman av ulike innføringsemne, som til dømes examen philosophicum (ex.phil.), examen facultatum (ex.fac.). Ex.phil gir ei grunnleggjande innføring i vitskapleg tenking og inkluderer filosofihistorie, vitskaphistorie og etikk. Ex.fac. er ein introduksjon til forskning og vitskapsteoretiske problemstillingar som er tilpassa det fagfeltet du har tenkt å studere vidare.

Emne

Eit emne er den minste faglege byggeklossen ved universitetet. Emne frå eitt eller fleire fagområde kan saman utgjere ei emnegruppe. Nokre emnegrupper er berre knytt til eitt program, medan andre blir nytta i fleire program. Val av emnegrupper kan ha noko å seie for kva for studium ein kan ta på høgere nivå.

Studiepoeng

Studiepoeng fortel kor omfattande eit studium er og seier noko om normert studietid. Eitt års studium på full tid tilsvarar 60 studiepoeng, medan eitt semester er 30 studiepoeng. Det er ikkje nok å følgje undervisninga for å få studiepoeng. Ein må bestå eksamen.

Studieåret

Studieåret er sett saman av to semester. Haustsemesteret varer frå 13. august til 21. desember, og vårsemesteret frå 7. januar til 13. juni.

Utdanningsplan

Alle studentar på studium som gir 60 studiepoeng eller meir får ein individuelt tilpassa utdanningsplan som skal stadfestas kvart semester. I planen skal det gå fram kva for emne studenten til ei kvar tid skal ta. Utdanningsplanen er eit verktøy både for Universitetet og

studenten, og han skal vere sett opp slik at studenten skal kunne gjennomføre det planlagde studieløpet på normert tid, det vil seie 30 studiepoeng kvart semester.

Undervisning, eksamenar og karakterar

Undervisninga blir gitt mellom anna som førelesingar, i seminargrupper, praksis, felt- og laboratoriearbeid. På nokre emne er det krav om obligatorisk deltaking frå studentane, og alle studia byggjer undervisninga rundt aktiv studentdeltaking. Karakterar blir gitt i form av bestått/ikkje bestått eller som bokstavkarakterar frå A til F. A er beste karakter, E er dårlegaste stakarakter, medan F er «ikkje bestått». Det blir nytta fleire ulike eksamensformer, både heimeeksamen, samanhengande vurderingar og skriftlege og munnlege skoleeksamenar.

Kvalitetssikring og evaluering

Universitetet i Tromsø har eit omfattande kvalitetssikringssystem der alle partar – studentar, fagleg og administrativt tilsette skal kunne ta del og bli høyrte. Systemet legg mellom anna opp til vurdering av undervisninga og studietilboda som blir gitt. Universitetet ønskjer at kvaliteten på tilboda skal bli stadig betre, derfor er det avgjerande at studentane tek aktivt del og gir kritiske og konstruktive tilbakemeldingar.

Ulike nivå

Nokre studium er begynnarstudium., medan andre krev høgare utdanning før opptak. Til dømes må du ha bachelorgrad eller tilsvarande for å kunne ta ein toårig mastergrad. Eit femårig mastergradsstudium er derimot eit begynnarstudium. For å kunne bli teke opp til eit doktorgradsprogram, er det krav om mastergrad eller seksårig profesjonsutdanning.

Treårige bachelorstudium

UiT har ca. 30 ulike bachelorgradsprogram (180 studiepoeng). Etter bestått eksamen blir bachelorgrad tildelt anten i marine fag, realfag eller kultur og samfunnsfag avhengig av fagsamansetjinga. Du kan også få bachelorgrad utan fagspesifikk tilleggsnemning. Nokre studieprogram har mange obligatoriske emne, medan andre kan setjast saman meir fritt. Valfridomen kan vere stor, men studiet må likevel setjast saman etter UiT sine retningslinjer. Alle bachelorgradsprogram kan byggjast på med ein toårig mastergrad.

Bachelor i språk og litteratur – studieretning nordisk

Det første året		
1. semester (haust)		2. semester (vår)
10 st.p.	Examen philosophicum	Eldre språk og språkutvikling
20 st.p.	Examen facultatum for humanistiske fag	Moderne språkstruktur
		Nordisk litteratur frå eddadikt til 1880
Det andre året		
3. semester (haust)		4. semester (vår)
10 st.p.	Variasjon i talemål og skriftspråknormering	Valfritt emne
10 st.p.	Nordisk litteratur frå 1880 til andre verdskrig	Valfritt emne
10 st.p.	Nordisk litteratur frå andre verdskrigen til i dag	Valfritt emne
Det tredje året		
5. semester (haust)		6. semester (vår)
10 st.p.	Valfritt emne	Emne i nordisk på fordjupingsnivå
10 st.p.	Valfritt emne	Emne i nordisk på fordjupingsnivå
10 st.p.	Valfritt emne	Emne i nordisk på fordjupingsnivå

Dette er eit eksempel på korleis ein bachelorgrad kan byggjast opp. Tabellen viser bachelorstudiet i språk og litteratur med studieretning nordisk. Bachelorstudiet i språk og litteratur har mange studieretningar å velje mellom: engelsk,

finsk, fransk, gresk, latin, nordisk, russisk, samisk, spansk, tysk, litteraturvitenskap og språkvitenskap. Viss ein vil studere meir etterpå, er det mogeleg å byggje på med ein toårig mastergrad i språk eller litteratur.

Torgrim Rath Olsen

Master i økonomi og administrasjon – studieretning marknadføring og innovasjon

Det første året		
1. semester (haust)		2. semester (vår)
10 st.p.	Verdsetting av foretak	Marknadsorientert produktutvikling og innovasjon Valfritt emne Valfritt emne
10 st.p.	Avansert kostnadsanalyse	
10 st.p.	Konsumentåtferd	
Det andre året		
3. semester (haust)		4. semester (vår)
10 st.p.	Forskningsdesign og metodeval	Masteroppgåve
10 st.p.	Fordjuping i marknads-/innovasjonsteori	
10 st.p.	Entreprenørskap	

Alle bachelorgradsstudium ved Universitetet i Tromsø kan byggjast på med eit toårig mastergradsstudium. Tabellen over viser det toårige masterstudiet i økonomi og administrasjon med studieretning marknadføring og innova-

sjon. Det finst også ei studieretning i bedriftsøkonomi. For å kunne bli tatt opp til masterstudiet i økonomi og administrasjon, må ein ha bachelorgrad eller tilsvarende utdanning med økonomiske og administrative fag.

Femårige mastergradsstudium og profesjonsstudium

UiT har fleire femårige studium som fører fram til ein mastergrad (300 studiepoeng). Dette gjeld mellom anna fiskehelse, farmasi, rettsvitenskap (jus), lærarutdanning, odontologi (tannlege) og teknologi (sivilingeniør). Dei seksårige studia i medisin og psykologi gir eigne gradar, cand.med. og cand. psychol. (360 studiepoeng). Du kan også bli teolog tilsvarende cand.theol. ved å studere religionsvitenskap med teologi som studieretning (bachelorgrad + toårig mastergrad) og i tillegg ta praktisk-kirkelig utdanning ved Kirkeleg utdanningssenter i nord.

Toårige mastergradsstudium

Dei toårige mastergradsprogramma (120 studiepoeng) byggjer som regel på bachelorgrad eller tilsvarende, men nokre har treårig profesjonsutdanning som opptaksgrunnlag. UiT har også

erfaringsbaserte masterprogram på 90-120 studiepoeng, som i tillegg til treårig utdanning krev to år med yrkespraksis før opptak. Det finst også fleire engelskspråklege masterprogram, til dømes Indigenous Studies, International Fisheries Management, Peace and Conflict Transformation, Telemedicine and E-health, Visual Cultural Studies, English Linguistics og Theoretical Linguistics. Alle dei engelskspråklege studia tek opp både norske og utlandske studentar.

Enkeltemne

UiT tilbyr rundt 2000 ulike emne med varierende omfang frå 5 til 30 studiepoeng. Dei fleste emna er på 10 studiepoeng, som til dømes examen philosophicum. Andre døme er fred, helse og medisinsk arbeid, fleirspråklegheit, arkitektur i Nord-Noreg, kognitiv psykologi, industriell marknadføring, dokument- og medianalyse,

FN rollespel, den samiske nasjonen, akvatisk biodiversitet, operativsystem, oppdrettsteknologi, fransk kulturkunnskap og mikrokosmosfysikk. Emna inngår i studieprogram, men det er også mogeleg å søkje om opptak og avlegge eksamen berre i enkeltemne. Nokre emne blir tilbode både haust og vår, medan dei fleste går berre vår eller berre haust.

Årsstudium

UiT har fleire årsstudium (60 studiepoeng). Årsstudia er sjølvstendige studium og primært retta inn mot studentar som ønskjer påbygging og/eller vidareutdanning. Men årsstudia kan og passast inn i ein bachelorgrad eller vere del av eit profesjonsstudium, slik tilfellet er for psykologi.

Master i teknologi – romfysikk

Det første året		
1. semester (haust)		2. semester (vår)
10 st.p.	Kalkulus 1 (matematikk)	Kalkulus 2 (matematikk)
10 st.p.	Generell fysikk	Lineær algebra
10 st.p.	Innføring i programmering	Signal og sensorar
Det andre året		
3. semester (haust)		4. semester (vår)
10 st.p.	Kalkulus 3 (matematikk)	Statistikk og sannsynlegheit
10 st.p.	Grunnkurs i eksperimentell fysikk	Elektronikk
10 st.p.	Mekanikk	Elektromagnetisme
Det tredje året		
5. semester (haust)		6. semester (vår)
10 st.p.	Signalhandsaming	Statistisk signalteori
10 st.p.	Valfritt emne	Måleteknikk
10 st.p.	Innføring i satellitt og rakett-teknikk og rominstrumentering	Examen philosophicum
Det fjerde året		
7. semester (haust)		8. semester (vår)
10 st.p.	Innføring i plasmafysikk	Teknikkar for utforsking av det nære verdsrommet
10 st.p.	Kosmisk geofysikk	Valfritt emne
10 st.p.	Jordobservasjon	Valfritt emne
Det femte året		
9. semester (haust)		10. semester (vår)
10 st.p.	Prosjektoppgåve i romfysikk	Mastergradsoppgåve
10 st.p.	Valfritt emne	
10 st.p.	Valfritt emne	

Tabellen viser korleis det femårige mastergradsstudiet i teknologi – romfysikk – er bygd opp. Dette studieprogrammet har mykje til felles med masterstudiet

i teknologi – kommunikasjon og mikroelektronikk. Universitetet i Tromsø har til saman fem mastergradsstudium i teknologi, og alle gir tittelen sivilingeniør.

Estetiske fag, kunstfag

Kunstvitenskap (bachelor)

Universitetet er oversiktlig og
«koselig, treffer stadig kjentfolk. Og
så er det godt å studere en annen plass
enn i hjembyen.»

Alexander Prestmo fra Trondheim,
kunstvitenskap

Lauritzen & Westh

Kunstvitenskap (bachelor)

Hvorfor smiler Mona Lisa? Det spørsmålet får du kanskje ikke svar på, men hvis du studerer kunstvitenskap, vil du lære om billedkunst, skulptur, arkitektur, bygningsmiljø og kunsthåndverk fra antikken og fram til vår egen tid. Nyere visuelle medier og visuell kultur inngår også.

Kunstvitenskap er studier av kunst i vid forstand. Bachelorgradsprogrammet i kunstvitenskap setter kunst i et samfunnsmessig perspektiv og fokuserer blant annet på kulturelle strømninger, kunsttradisjoner og hvilke funksjoner kunst har. Studiet lærer deg også å bestemme, beskrive og analysere kunstverk og gir trening i å levendegjøre kunst overfor andre mennesker – trening i å formidle om kunst.

Direkte kontakt med kunst er viktig, og i undervisninga bruker vi blant annet kunstsamlinger og arkitektur i Tromsø og omegn. Hvert høstsemester arrangeres det en større ekskursjon, vanligvis til Roma.

I første del av studiet følger du emner som gir en oversikt over kunsthistorias viktigste epoker og monumenter. I tillegg kommer blant annet epoke- og stilstudier, innføring i ikonografi (kunstens motiv) og kunstvitenskapens teori og metode. Deretter åpnes det for større valgfrihet og fordypning innen ulike tema eller emner fra andre fag.

Spesialisering

Programmet har to studieretninger – allmenn kunstvitenskap og kulturminneforvaltning.

Allmenn kunstvitenskap gir en gjennomgang av kunstvitenskapens teori og metode med hovedvekt på bildet i dagens samfunn og nyere visuelle medier. I fordypningsdelen av studiet fokuseres det på utvalgte temaer innen kunst og arkitektur.

Kulturminneforvaltning er en tverrfaglig studieretning med spesialisering innen kulturminner, men kjernen i studieprogrammet er kunstvitenskap. Siktemålet er å kombinere grunnleggende kunnskap i kunstvitenskap med kunnskap fra fag som arkeologi, samfunnsplanlegging, sosialantropologi og samfunnsvitenskap.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i det fjerde semesteret innen studieretningen for allmenn kunstvitenskap. Emnene du skal ta i utlandet må forhåndsgodkjennes av fagmiljøet. Kunstvitenskap har spesielle avtaler med Københavns Universitet, Det norske institutt i Roma og Universitetet i Freiburg, Tyskland.

Videre studier

Med en bachelorgrad i kunstvitenskap – uansett studieretning – kan du søke opptak til toårig mastergradsstudium i kunstvitenskap.

Yrkesmuligheter

Kunstvitenskap er relevant for arbeid innen kultursektoren i fylkeskommuner og kommuner, i museum og kunstinstitusjoner og arbeid som kulturkonsulent og kulturjournalist. Studiet passer også for deg som vil arbeide med festivalledelse, i forlag, som sakkyndig ved bibliotek eller arkiv eller innen reiseliv. Studiet passer også som videreutdanning for lærere.

Studieretning i kulturminneforvaltning er spesielt rettet mot offentlig kulturminnevernarbeid, arbeid i museum samt arbeid som kulturkonsulent eller kulturjournalist.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Fiskeri-, husdyr- og landbruksfag

Akvakultur (bachelor)

**Arktisk naturbruk og landbruk
(bachelor)**

Fiskehelse (5-årig master)

Fiskerifag (bachelor)

Etter min første undervisningstime på
«fiskelaboratorium klaget jeg til pappa på
telefonen. Da sa han: husk at fisk ikke lukter
fisk, men penger!»

Alexa Belandria fra Venezuela
Master i International fisheries management

Marius Fiskum

Akvakultur (bachelor)

På akvakulturstudiet kan du lære om biologi, teknologi, økonomi og juss. Med slike verktøy står du godt rustet til å ta del i en viktig vekstnæring nå og i framtida – oppdrett av fisk og andre akvatiske organismer.

Som kystnasjon har Norge lange tradisjoner når det gjelder å utnytte ressursene i havet. De tradisjonelle fiskeriene er nå supplert med oppdrett av fisk, og havbruksnæringen er blitt en svært viktig eksportnæring.

Oppdrett av fisk i Norge har hittil dreid seg mest om laks og ørret. Det arbeides også med oppdrett av andre arter, spesielt marine fiskearter som for eksempel torsk, kveite og steinbit, men også andre dyr som skjell og kråkebol-ler. Kunnskap er en viktig forutsetning for å lykkes!

Undervisninga består av forelesninger, seminar, laboratoriekurs og feltarbeid. Den foregår blant annet i moderne laboratorium og forsøksanlegg, samt om bord på forskningsfartøy.

Studiet i akvakultur gir grunnleggende innsikt i biologien til fisk og andre akvatiske organismer, og hvordan disse oppdrettes. For å sikre god helse for dyr i fangenskap er det mange biologiske og produksjonstekniske forutsetninger som må være til stede. Kunnskap om dette er vektlagt i studiet.

Første semester starter med ex.phil., matematikk og kjemi. I de neste semestrene blir du drillet i biologiemner som fysiologi, økologi og havbruk. Senere i studiet lærer du om fiskeer-næring og teknologi samtidig som du skriver en semesteroppgave om et tema innen akvakultur.

Spesialisering

Det er bare én studieretning i bachelorgradsprogrammet i akvakul-tur, men du vil ha mulighet til å kunne spesialisere deg noe gjennom valgfrie emner i løpet av studiet.

Utenlandsopphold

Det er mulighet for utenlandsopphold. Undervisninga foregår ved Norges fis-kerihøgskole (NFH) ved Universitetet i Tromsø, og det fins en rekke utveks-lingsavtaler rundt om i verden. NFH har utvekslingsavtaler blant annet med Tyrkia, Portugal, Spania, Nederland og USA.

Videre studier

Avlagt bachelorgrad gir grunnlag for å kunne fortsette på en mastergrad.

Yrkesmuligheter

Studiet kvalifiserer for arbeid i opp-drettsnæringa eller offentlig forvalt-ning, og mange av våre tidligere studenter arbeider nå innen forskning. Det fins også mange typer stillinger innen kommersielt oppdrett, før- og utstyrsproduksjon, foredling og salg, faglige organisasjoner og i skoleverket.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i marine fag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3KJ/3FY/3BI
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, akvakultur@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://nfh.uit.no>

Arktisk naturbruk og landbruk (bachelor)

Er du interessert i å jobbe med landbruk, reindrift eller nye utmarksnæringer i nord? Arktisk naturbruk og landbruk handler om å bruke og forvalte naturressursene i nordområdene.

Studiet fokuserer på det spesielle med primærnæringene i nord og gir kunnskap om bærekraftig matproduksjon og næringsutvikling. Sammenhengene mellom høsting, bruk og vern av naturen står sentralt, og studentene lærer også ulike forvaltningsstrategier for å kunne løse konflikter knyttet til naturressursene.

Studiet er forankret i biologiske emner, og de tre første semestrene er undervisninga den samme som for biologistudentene, med grunnleggende opplæring i matematikk, kjemi og biologi. Fjerde og femte semester består av tematiske emner om mennesket i arktiske økosystemer, planteproduksjon, fehold og reindrift i nordområdene og vassdrags- og viltforvaltning.

Spesielt spennende med studiet er den tverrfaglige tilnærmingen der ulike fagdisipliner bidrar til å belyse temaer knyttet til bærekraftig matproduksjon og verdiskapning. Fordypningsemnene blir derfor belyst både fra biologiske, samfunnsvitenskapelige, økonomiske og juridiske ståsted.

Tilknytninga til næringene er viktig i studiet, og alle studenter skal ha minimum seks ukers praksis direkte knyttet til naturbruk eller landbruk – enten i næringa eller i forvaltninga. Under studietida vil studentene bli med på ekskursjoner og seminarer hvor de også får møte forskjellige deler av næringa og forvaltninga.

Spesialisering

Spesialiseringa begynner i det sjette semesteret, og det er tre fordypninger å velge mellom: A) Planteproduksjon og produksjonsgrunnlaget, B) Beitende dyrs fysiologi, C) Vassdrag og D) Nordlig vilt- og naturressursforvaltning. Alle retninger skal inneholde et tverrfaglig perspektiv og kobles opp mot undervisning og forskning i nordområdene. Det er også mulig å spesialisere seg i samarbeid med et annet lærested i Norge eller utlandet for eksempel innen naturbruk, skogbruk, fôrproduksjon og husdyr.

Utenlandsopphold

Studiet har en nordlig og internasjonal profil, og det er ønskelig at studentene tilbringer et semester ved et annet universitet i nordområdene. Det er gode muligheter for utvekslingsopphold i Alaska, Canada og det nordlige Europa. I stedet for opphold i utlandet kan det være aktuelt med et studieopphold ved UNIS, Universitetssenteret på Svalbard.

Videre studier

Etter fullført bachelorgrad vil du være kvalifisert for å søke opptak til mastergradsprogrammet i arktisk naturbruk og landbruk. Du kan bli lærer hvis du bygger på med en praktisk-pedagogisk utdanning.

Yrkesmuligheter

Formålet med studiet er å utdanne kandidater med en unik kompetanse innen naturbruk og landbruk i nordområdene. Som ferdigutdannet vil du kunne gå inn i stillinger som konsulent eller rådgiver i kommune, fylke, departement, internasjonale organisasjoner, interesseorganisasjoner, forsøksringer eller undervisning på landbruksskoler. Utdannelsen gir deg også mange muligheter innen reiseliv, særlig innen opplevelsesturisme. Hvis du vil utdanne deg videre kan du fortsette med mastergrad og eventuelt doktorgrad og bli forsker.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Antall plasser:** 20
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/biologi/anl>

Fiskehelse (5-årig integrert mastergradsprogram)

Fiskehelsestudiet ved Universitetet i Tromsø er et lovregulert profesjonsstudium som gir deg rett til å benytte tittelen fiskehelsebiolog. Autorisasjon som fiskehelsebiolog gir rett til å diagnostisere og behandle syk fisk på lik linje med veterinærer.

Fiskehelsestudiet er et naturvitenskapelig studium hvor en trenes i å forebygge, diagnostisere og behandle sykdom hos fisk. Studieplanen inneholder spesialemner i infeksjonssykdommer, patologi, epidemiologi og farmakologi. Dette gir et faglig utgangspunkt for å forebygge sykdom og behandle syk fisk. Utdanninga i Tromsø legger stor vekt på at studentene skal ha veterinærmedisinsk praksis integrert i utdanninga ute i operativ fiskehelsetjeneste.

Utdanninga gir kompetanse i akvatisk miljøbiologi, produksjonsbiologi og teknologi i oppdrettsnæringa knyttet opp mot tiltak for å oppnå et miljøriktig oppdrett – redusere forurensing og hindre rømming av fisk. Studiet legger stor vekt på å øke studentenes etiske refleksjon og bevissthet om dyrevelferd i hold av fisk som husdyr og forsøksdyr. Næringsmiddelfag er en integrert del av studiet.

Autorisasjon som fiskehelsebiolog medfører eksklusive rettigheter som yrkesutøver, men også lovpålagte plikter i norsk fiskehelseforvaltning. Studiet inneholder derfor kurs som gir innsikt i lovgivning knyttet til mat-, havbruks-, miljø- og sykdomsforvaltning.

Gjennom fordypning i en masteroppgave utfordres studenten til å utvikle evne til selvstendig og kritisk framstilling og tolking av forskningsresultater. Studentene gis mulighet til å velge varierte og faglig relevante oppgaver innen et stort spekter av tema.

Institutt for marin bioteknologi har i dag ansvaret for profesjonsstudiet i fiskehelse ved Universitetet i Tromsø. Instituttet representerer et ledende molekylærbiologisk forskningsmiljø på fisk, og har i 25 år vært et internasjonalt tyngdepunkt innen immunologi, vaksineutvikling, næringsmiddelfag og marin bioteknologi.

Spesialisering

Studentene tar fordypning i en masteroppgave og valgfrie emner i fjerde og åttende semester. Studentene anbefales å velge emner som er relevante for mastergradsoppgaven eller emner innen molekylærbiologi, økonomi eller organisasjon.

Utenlandsopphold

Utenlandsopphold bør fortrinnsvis legges i åttende semester av studiet.

Videre studier

En mastergrad i fiskehelse gir grunnlag for å søke opptak til doktorgradstudium ved norske universitet og høyskoler.

Yrkesmuligheter

Utdanningen som fiskehelsebiolog gir gode yrkesmuligheter i næringsliv, forvaltning og forskning. Det er utdannet 65 fiskehelsebiologer ved Universitetet i Tromsø. I 2006 ble det gjennomført en kartlegging av deres karriere- og yrkesvalg etter endt utdanning. Undersøkelsen viste at fiskehelsebiologer i dag arbeider i fiskehelsetjenestene langs hele kysten, i farmasøytisk industri, i konsulentfirma, som beslutningstakere i privat og offentlig virksomhet og som forskere. Mattilsynet er en ny jobbarena for fiskehelsebiologer. Studiet gir en god faglig plattform for å starte egen virksomhet.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i fiskehelse
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3KJ/3FY/3BI
- » **Antall plasser:** 10
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, fiskehelse@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://nfh.uit.no>

Fiskerifag (bachelor)

Norsk fiskeri- og havbruksnæring trenger dyktige og nyskapende hoder som kan være med på å skape, utvikle og markedsføre nye produkter fra det marine miljøet. Vil du bli med på laget?

Vi ønsker deg velkommen som søker til vårt framtidsrettede studieprogram innen fiskerifag!

Fagmiljøer, politikere og næringsliv er enige om at framtidens vekstnæring ligger innen akvakultur og fiskeri. Studiet tar derfor sikte på å gi mest mulig fullstendig forståelse av fiskeri og havbruk og hvilke muligheter og utfordringer som ligger i næringa.

Mulighetene i marine næringer er store, og Norge har en fantastisk beliggenhet med sin lange kystlinje og store havområder.

Som student ved Norges fiskerihøgskole ved Universitetet i Tromsø, får du førstehåndskjennskap til næringa med mulighet til å dra på tokt langs kysten og kanskje også til Barentshavet med et av våre forskningsfartøy.

Det treårige bachelorstudiet skiller seg fra mange andre universitetsstudier ved at det er tverrfaglig. Studiet inneholder både biologiske, samfunnsvitenskapelige, økonomiske og teknologiske fag. I noen semester vil emnene gripe inn i hverandre faglig og undervisningmessig. Du vil få en bred, teoretisk plattform som gjør at du kan mestre morgendagens utfordringer innen Norges nest største eksportnæring.

Spesialisering

Samtlige emner på programmet er obligatoriske, og spesialiserings- og valgemner kommer først i mastergraden. Studenter som vil spesialisere seg innen oppdrettsbiologi på mastergradsnivå tar andre obligatoriske emner i det siste semesteret enn de øvrige studentene.

Utenlandsopphold

Utenlandsopphold kan legges til andre eller tredje studieår. På grunn av bachelorprogrammets særegne profil med tverrfaglighet og bare obligatoriske emner, anbefaler vi at et utvekslingsopphold legges til mastergraden.

Videre studier

Bachelorstudiet kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i fiskerifag som har flere studieretninger:

- » fiskeriforvaltning
- » marine næringsmidler
- » innovasjon, organisasjon og ledelse
- » fiskeriteknologi
- » bedriftsøkonomi
- » markedsføring
- » fiskeribiologi
- » oppdrettsbiologi

Studenter som bygger på bachelorgraden med en mastergrad får rett til å kalle seg fiskerikandidater – en kjent tittel innen norsk og internasjonal fiskeri- og havbruksnæring.

Yrkesmuligheter

Studiet gir god forståelse av fiskeri- og havbruksnæringa, og arbeidsfeltene spenner vidt både nasjonalt og internasjonalt.

Siden starten av studiet har mer enn 500 fiskerikandidater blitt uteksaminert fra Norges fiskerihøgskole. Disse er spredt over hele verden – fra Japan i sørøst til Grønland i nordvest – i jobber innen produksjon, salg, markedsføring, produktutvikling og forskning relatert til fiskeri og havbruk. Mulighetene for en relevant jobb med gode utviklingsmuligheter øker ved å bygge på bachelorgraden med en toårig mastergrad.

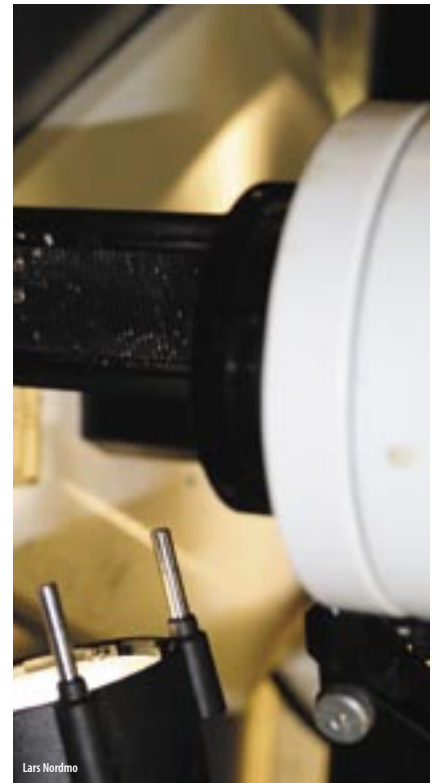
Husk: Veien til blå rikdom er gratis!

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i marine fag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 2 MX + 2 KJ + 2BI/2FY
- » **Antall plasser:** 30
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, fiskerifag@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://nfh.uit.no>

Marius Fiskum

Lars Nordmo

Henrik Romsaas

Henrik Romsaas

Marius Fiskum

Historie, religion, idéfag

Arkeologi (bachelor)

Filosofi (bachelor)

Historie (bachelor)

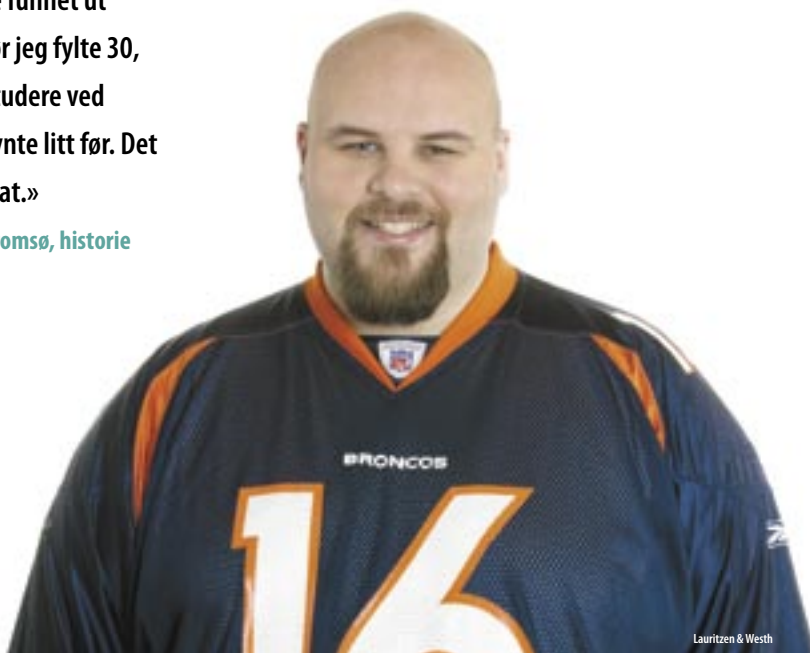
Religionsvitenskap (bachelor)

Religionsvitenskap – teologi (6-årig presteutdanning)

Russlandsstudier (bachelor)

Hvis jeg ikke hadde funnet ut
«hva jeg skulle bli før jeg fylte 30,
skulle jeg begynne å studere ved
Universitetet. Jeg begynte litt før. Det
var ingen tabbe, akkurat.»

Ole Jørgen Hansen fra Tromsø, historie

Lauritzen & Westh

Arkeologi (bachelor)

Er du interessert i å delta på arkeologiske utgravninger og samtidig lære om kulturhistorie og kulturteori?

Arkeologi er studiet av forhistoriske og historiske samfunn med utgangspunkt i de materielle sporene som er etterlatt. Dette er det eneste faget som studerer kulturhistoria fra menneskets tilblivelse og fram til nyere tid.

Arkeologi er tverrfaglig. Perspektiv fra sosialantropologi, historie og filosofi underbygger arkeologiske problemstillinger, mens naturfag som geologi, botanikk og zoologi bidrar til å kunne analysere arkeologisk materiale.

Studiet gir innføring i arkeologisk metode og teori med fokus på skandinavisk arkeologi. Nordens kulturhistorie fra slutten av siste istid og fram til historisk tid blir gjennomgått. Her legges det særlig vekt på den nordnorske og nordskandinaviske fortida.

Noen emner i studiet er obligatoriske, andre kan velges ganske fritt. I det første semesteret studerer du ex.phil. og ex.fac. og et introduksjonsemne i arkeologi. Du vil få nærmere kjennskap til arkeologi i nord, et tema som strekker seg fra istid til historisk tid.

Etter ett års studium følger et sommersemester med et obligatorisk feltkurs. Her lærer du hvordan en vitenskapelig arkeologisk utgravning foregår og får kunnskap om oppmålingsteknikker, dokumentasjon og behandling av funn. Det gis også innføring i registrering av kulturminner – det vil si hvordan man oppdager, identifiserer og beskriver fysiske spor etter for eksempel boplasser og graver.

Det andre studieåret er delt mellom valgfrie emner og arkeologiske emner. Disse tar for seg arkeologiske perspektiver på Norden, fortidsforståelse og problemløsning.

Det siste studieåret består av valgfrie emner. Du vil ha mulighet til å fordype deg i arkeologiske temaer eller ta emner fra andre fag samtidig som du tar det obligatoriske prosjektkurset i arkeologi.

Spesialisering

Studieløpet som er beskrevet ovenfor, er studieretninga for allmenn arkeologi. Etter det første året er det mulig å velge en egen studieretning innen kulturminnevern. Dette studiet inneholder bare obligatoriske emner og gir kompetanse for arbeid med kulturminneforvaltning og annet vernerelatert arbeid.

Utenlandsopphold

Studieplanen for allmenn arkeologi legger til rette for et utenlandsopphold i femte semester som skal være knyttet til emner innenfor arkeologifaget. Studiet i utlandet må være godkjent.

Videre studier

Med bachelorgraden i arkeologi kan du søke opptak til mastergradsstudiet i arkeologi. Bachelorgraden er også opptaksgrunnlag til master i visuelle kulturstudier og flere tverrfaglige mastergrader, blant annet urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Bachelorgraden kvalifiserer for arbeid innen mange sektorer i offentlig og privat virksomhet, som kulturminnevern, museum, informasjon, kulturbasert turisme, kulturlivet generelt og skoleverket. For å bli lærer må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/svfak/bachelor/3>

Filosofi (bachelor)

Hvordan kan vi avgjøre hva som er sant eller falskt, rett eller galt? Hva vil det egentlig si å være menneske? Og hva kjennetegner et godt samfunn? Hvis du er opptatt av slike spørsmål, kan filosofi være et fag som passer for deg.

Bachelorgradsprogrammet i filosofi er et dykk ned i de mest grunnleggende spørsmål om mennesket, samfunnet og naturen. Filosofistudiet lærer deg å stille kritiske spørsmål til det du vanligvis tar for gitt og sette problemer inn i nye og uvante sammenhenger. Filosofien er blant annet opptatt av kunnskap, erkjennelse, sant og usant, moral, samfunn og hvordan mennesker bør leve.

Filosofien søker kunnskap som kan bidra til klarhet, oversikt og sammenheng i ditt eget liv, men gir også et grunnlag for et kritisk og reflektert forhold til studier innenfor de fleste fagområder.

Studiet består av en obligatorisk del og en fordypningsdel der du kan velge fritt alt etter hvilket område innenfor filosofien du ønsker å spesialisere deg i. I tillegg skal det inngå støtteemner fra andre fag.

Første semester består av ex.phil., ex.fac. og et introduksjonseminar i filosofi, og resten av studiet er i hovedsak ei videreføring og fordypning i problemstillingene fra det første semesteret.

I det første studieåret får du en bred introduksjon til filosofistudiet. Det andre året lærer du om logikk, praktisk filosofi og vitenskapsfilosofi. I tillegg har du støtteemner og et valgfritt filosofiemne. I løpet av det siste året kan du studere filosofi utenlands, ta støtteemner og fordype deg i sentrale filosofiemner.

Spesialisering

Det er gode muligheter for fagfordypning. Du kan velge filosofiemner i kombinasjon med emner fra andre fagområder. Fordypningene gir deg mulighet til å lære mer om blant annet politikk og samfunn, menneskerettigheter, rettsfilosofi og fredsproblematikk, økofilosofi, feministisk filosofi, humanistiske grunnlagsproblemer og teoretisk filosofi.

Utenlandsopphold

Studieplanen legger til rette for et utenlandsopphold i det femte semesteret. Institutt for filosofi tar del i utvekslingsavtalen Nordplus som er inngått mellom de fem nordiske landene, samt Grønland og Færøyene. Instituttet har også utvekslingsavtale med Universitetet i Basel, Sveits. Universitetets øvrige utvekslingsavtaler gir deg mulighet til å reise til bl.a. Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA. Studiet i utlandet må være godkjent på forhånd.

Videre studier

Studiet kvalifiserer for opptak til mastergradsstudium i filosofi. Bachelorgraden er også opptaksgrunnlag til master i visuelle kulturstudier og flere tverrfaglige masterstudier, blant annet urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø. For å bli lærer må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, se side 47.

Yrkesmuligheter

Filosofistudiet gir muligheter for arbeid innen skoleverket, kultur- og samfunnsliv, media, presse- og forlagsvirksomhet, statlig og kommunal forvaltning og privat næringsliv.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/svfak/bachelor/4>

Historie (bachelor)

Historiefaget fortel korleis og korfor samfunn endrar seg og gir kunnskap om vår eiga fortid.

Historie er «vitskapen om endringar». Ofte treng ein langtidsperspektiv for å forstå raske endringar i eiga samtid så vel som langsame rørsler som har skapt det mangfaldet av samfunnsformer vi er omgitt av. Historie tar opp erfaringane frå tidlegare generasjonar, erfaringar som er fascinerande i seg sjølve, men som også aukar forståinga vår for mangfaldet.

Studiet i historie gir ei innføring i faget frå antikken til i dag med vekt på norsk, europeisk og afrikansk historie med ulike fordjupingar. Undervisninga er variert og studentane blir vurderte gjennom tradisjonell eksamen, oppgåveskriving med rettleiing og munnleg evaluering. Vi vil utvikle både den kritiske lesaren og den gode skribenten.

I første semester er det ex.phil. og ex.fac. i tillegg til innføringskurs i historie. I andre semester får du eit oversyn over norsk og europeisk historie og verdshistoria. Vi tilrår utanlandsopphald i tredje semester, medan ein kan ta støtteemne frå andre fag i fjerde og femte semester. Studiet avsluttar med fleire påbyggingsemne der eit teori- og metodekurs og to valfrie historieemne inngår.

Spesialisering

Historiefaget gir høve til spesialisering innafor til dømes byhistorie, Sovjetunionen og Russlands nyare historie, minoritets- og etnisitetshistorie, det samiske, mellomalderen, polarhistorie og nordnorske så vel som afrikanske forhold.

Utanlandsopphald

Studiet legg opp til eit opphald i utlandet i tredje semester. Institutt for historie har førehandsgodkjente emne gjennom Nordplusnettverket der universiteta i København, Århus, Lund, Uppsala, Helsinki og Åbo Akademi inngår. Det er også høve til å reise til samarbeidsuniversitet i resten av Europa (Russland, Italia og Spania), Nord-Amerika (Canada og USA) og gjennom dei avtalene ein har elles ved universitetet i Tromsø.

Vidare studium

Med bachelorgrad kan du bli tatt opp til mastergrad i historie. Studiet gir også opptaksgrunnlag til master i visuelle kulturstudium og fleire tverrfaglege mastergradar, som urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmoglegheiter

Historie er eit allmenndannande studium som kvalifiserer for arbeid som set krav til refleksjon, evne til å orientere seg kritisk i store informasjonsmengder og evne til å kunne omarbeide materiell der samanhengane mellom årsak og verknader er kompliserte. Alt etter korleis ein komponerer programmet, vil eit bachelorstudium i historie kvalifisere for til dømes arbeid innan kultur og media, forlag, museum, arkiv, utgreiingsarbeid og undervisning. For å bli lærar må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, Sjå side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Tilrådde førekunnskapar:** Gode leseferdigheiter i engelsk
- » **Tal på plassar:** Ope
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/historie/programmer/4>

Religionsvitenskap (bachelor)

«Enten er dere med oss eller mot oss.» Utsagnet er fra den amerikanske presidenten i det han kaller et «korstog» mot terroren i «Ondskapens akse». Hvorfor henter George W. Bush fram gammeltestamentlige uttrykk og verdier i amerikansk utenrikspolitikk?

Religion har til alle tider vært en viktig og nødvendig del av kultur og samfunn. Derfor er også kunnskap om religion viktig for å kommunisere på tvers av kulturer. Religionsvitenskap gir ei grundig innføring i religiøse tradisjoner i fortid og nåtid, lokalt og globalt. Religion og politikk, østasiatisk religion, nyreligiøsitet, islam og norrøn religion er blant temaer som du kan lære mer om i løpet av studiet.

Vi tilbyr to studieretninger – allmenn religionsvitenskap og teologi. Den allmenne varianten tar ikke stilling til religionenes «sannheter», men søker å forstå religion og religiøsitet i sammenheng med samfunnsspørsmål og menneskelige handlinger. Teologiretningen er for deg som ønsker å bli prest eller vil jobbe med teologiske spørsmål på andre måter, les mer på side 37.

Bachelorstudiet lærer deg å forstå de ulike religionene ut fra deres kulturelle og samfunnsmessige sammenheng. UiT har et særlig ansvar for studier av samiske, nordnorske og arktiske religiøse forhold.

I det første semesteret tar alle ex.phil. og ex.fac. sammen med et innførings-emne i religionsvitenskap. Hvordan resten av studiet blir, avhenger av studieretning.

Tar du allmenn religionsvitenskap, kan du velge mellom ulike religionsemner i det andre og tredje semesteret. I fjerde og femte semester er det lagt til rette for opphold i utlandet, eller du kan velge emner fra andre fag.

Teologiretningen har flere obligatoriske emner, blant annet språkfag. Her er det ett semester med emner fra andre fag eller utenlandsopphold. Det siste semesteret er likt for begge studieretninger med fordypning i teori og metode og ei fordypningsoppgave.

Spesialisering

Det er to studieretninger. I allmenn religionsvitenskap er det flere valgemenner og muligheter for spesialisering etter eget ønske, mens teologiretningen fokuserer på teologi.

Utenlandsopphold

Utenlandsoppholdet anbefales lagt til fjerde og eventuelt femte semester. Instituttet har utvekslingsavtaler i Danmark og India. UiTs sentrale utvekslingsavtaler gir også mulighet til å reise til blant annet Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

Videre studier

Studiet er grunnlag for opptak til mastergradsstudium i religionsvitenskap. Master med studieretning i teologi kombinert med praktisk-kirkelig utdanning, kvalifiserer for prestetjeneste i Den norske kirke. Bachelorgrad er også opptaksgrunnlag for master i visuelle kulturstudier og andre tverrfaglige masterstudier, slik som urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Graden kvalifiserer til undervisning i grunnskole og videregående skole, samt til arbeid innen forskning, museumsvirksomhet og i yrker som krever kjennskap til flerkulturelle forhold, f.eks. innen internasjonale organisasjoner, utviklingsarbeid, massemedia og administrasjon. For å bli lærer må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/religion/1903/2>

Religionsvitenskap – teologi (6-årig presteutdanning)

Har du lyst til å jobbe som prest? Da vil du møte mennesker i alle livets faser, fra fødsel til grav, i glede og i sorg.

Du kan utdanne deg til prest i Tromsø ved å ta bachelorstudiet i religionsvitenskap med studieretning teologi, bygge på med en toårig mastergrad og i tillegg ta ett år praktisk-kirkelig utdanning ved Kirkelig utdannings-senter i nord.

I løpet av teologistudiet vil du blant annet studere tekster fra Det gamle og Det nye testamentet, også på originalspråkene hebraisk og gresk. Tekststudiene tar for seg temaer som de historiske bøkene, profetlitteraturen og den poetiske litteraturen i Det gamle testamentet, mens det i Det nye testamentet vil bli fokus på temaer som evangelie- og brevlitteraturen. Dessuten vil du få grundig kjennskap til kirkas historie fra oldtid til middelalder, reformasjonen og moderne tid.

I tillegg får du ei generell religionsvitenskapelig plattform som gir grunnlag for å jobbe med aktuelle samfunns-spørsmål i forhold til kultur, religion og politikk. Masterstudiet i teologi åpner også for forskerutdanning på universitetet.

For informasjon om det treårige bachelorstudiet i religionsvitenskap, se side 36. På det toårige masterstudiet får du fordype deg i Det nye og Det gamle testamentet i tillegg til vitenskapsteori og kirkehistorie. I det siste studieåret tas kirkehistorie og systematisk teologi, i tillegg til at du skal skrive ei mastergradsoppgave. Hvis du vil kvalifisere deg til arbeid som prest eller kateket, må du også ta praktisk-kirkelig utdanning.

Spesialisering

Teologistudiet vil i kombinasjon med praktisk-kirkelig utdanning kvalifisere til prestatjeneste i Den norske kirke. Den praktisk-kirkelige utdanningen er på 60 studiepoeng og kan tas ved Kirkelig utdannings-senter i nord (KUN) i Tromsø eller ved en tilsvarende utdanningsinstitusjon.

Utenlandsopphold

Det anbefales utenlandsopphold underveis i studiet. Institutt for religionsvitenskap har utvekslingsavtaler i Danmark og India, men det vil også være mulig med opphold i andre land.

Videre studier

Mastergraden i religionsvitenskap kvalifiserer til doktorgradsutdanning.

Yrkesmuligheter

Studieretningen i teologi med påbygning i praktisk-kirkelig utdanning åpner for kirkelige stillinger, i første rekke prest og kateket. Videre kvalifiserer studiet til undervisning i videregående skole og arbeid innen forskning, museumsvirksomhet og i yrker som krever kjennskap til flerkulturelle forhold, f.eks. innen internasjonale organisasjoner, utviklingsarbeid, massemedia og administrasjon. Mastergrad gir også grunnlag for å bli forsker i humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag. For å bli lærer må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 6 år, 360 studiepoeng (bachelor + master + praktisk-kirkelig utdanning)
- » **Grad:** Tilsvarende candidatus theologiae (cand.theol.)
- » **Opptak:** Samordna opptak (bachelor) og lokalt opptak (master)
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse (til bachelor), bachelorgrad (til master)
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/religion/1903/2>

Russlandsstudier (bachelor)

Har du lyst til å bli kjent med vår største nabo i øst?

Russland er Norges største og mest ukjente naboland. Russlandsstudier innebærer at du studerer språk og får kunnskap om, og innsikt i, russisk historie, samfunnsliv og politikk. I tillegg til å sette Russland inn i ei historisk ramme, legger programmet stor vekt på russiske samfunnsforhold og politikk i våre dager. Du vil også få innsikt i nordvestrussiske forhold, de russiske nordområdene og norsk-russiske forbindelser.

Studiet er rettet mot studenter som er interessert i Russland og ønsker å skaffe seg et faglig grunnlag for arbeid knyttet til Russland.

Det første studieåret tar du ex.phil. og ex.fac. i tillegg til et introduksjons-emne i russisk og russisk språk og litteratur. I tredje semester tar du emner i russisk språk og historie, mens du i fjerde semester kan velge spesialisering enten i historie eller russisk. Det siste studieåret tar du emner både innenfor russisk, historie og statsvitenskap. Du vil blant annet kunne lære mer om nyere russisk historie, den russiske revolusjonen, russisk tekst, politikk og samfunn og politisk teori.

Spesialisering

Studiet innebærer spesialisering i russisk eller historie.

Utenlandsopphold

Det anbefales å ta et studieopphold på 8 uker ved Det norske studiesenteret i St.Petersburg i tredje semester. Her tilbys det hver høst et emne i samarbeid med UiO og UiB. Emnet fokuserer på praktiske ferdigheter i muntlig russisk, men det kan også bli gitt annen undervisning av språklig og litterær karakter. Kurset forutsetter avlagt eksamen i «Grunnkurs i skriftlig og muntlig russisk».

Videre studier

Med bachelorgrad kan du søke opptak til mastergrad i historie eller russisk litteratur, avhengig av hvilken spesialisering som er tatt i bachelorstudiet. Graden er også opptaksgrunnlag til master i visuelle kulturstudier og flere tverrfaglige masterstudier, blant annet urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

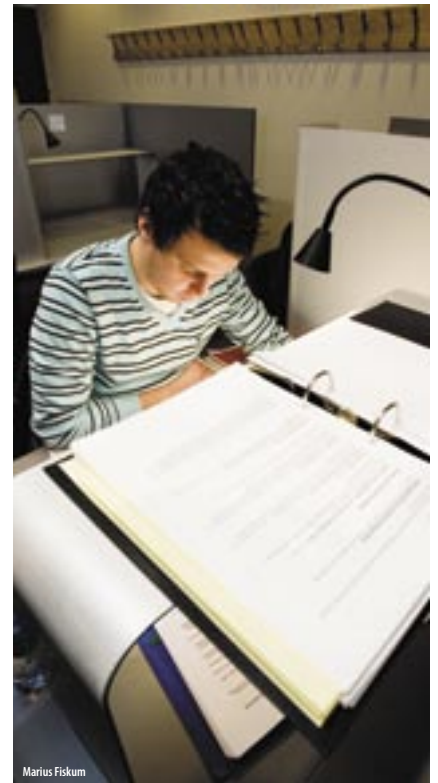
Studiet er blant annet relevant for yrker innen offentlig forvaltning, næringslivet, skole, presse og media, og som grunnlag for undervisning i videregående skole. For å bli lærer må du ta praktisk-pedagogisk utdanning etter bachelor- eller mastergradsstudium, se side 47.

Fakta

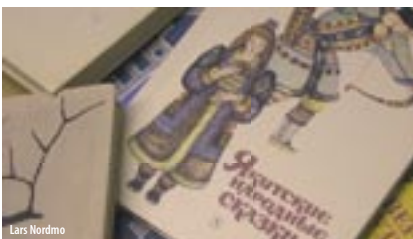
- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/svfak/bachelor/15>

Hans Peter Blankholm

Marius Fiskum

Lars Nordmo

Einar Bangsund

Marius Fiskum

Informasjonsteknologi og informatikk

Informatikk (bachelor)

Se også

Datasikkerhet (bachelor) side 49

Informatikk (5-årig master) side 80

Foreleserne våre er veldig flinke
«og utdanninga er internasjonalt
anerkjent. Jeg er ikke redd for at jeg
ikke får meg jobb når jeg blir ferdig.»

Tord Arne Heimdahl fra Balsfjord i Troms,
informatikk

Lauritzen & Westh

Informatikk (bachelor)

Hvis du vil være med og forme fremtida, kan du for eksempel studere informatikk og finne nye og bedre måter å bruke informasjonsteknologi på.

Datasystemer i en eller annen form brukes nesten overalt i samfunnet. Vi er omgitt av små, mer eller mindre synlige datamaskiner som er tilpasset spesielle bruksområder i hverdagen vår. Datamaskiner kan kommunisere trådløst med hverandre for å utveksle informasjon om for eksempel identitet, bilder, avtaler, musikk, penger eller blodsukternivå. Det er en stor og spennende utfordring å jobbe med slik teknologi.

Informatikk er faget om hvordan alle typer informasjon automatisk kan håndteres ved hjelp av datamaskiner. Uttak av penger i minibanken, bestilling av billetter, kontroll av fly og skip – alt styres av informasjonsteknologi. Også ting vi kanskje ikke tenker på til daglig, som regulering av vann- og strømforsyning, styringssystemer for biler og mobiltelefonsamtaler.

Medisinsk informatikk er et annet aktuelt eksempel på bruk av informasjonsteknologi. Med både bilde og lyd blir kontakten mellom pasienten i et distrikt og spesialister på sykehuset bedre. Datastyrte pillebokser og nettbanker for svaksynte, er eksempler på hjelpemidler for eldre og funksjonshemmede, slik at de kan klare seg bedre på egen hånd.

Bachelorstudiet i informatikk er satt sammen etter internasjonale anbefalinger, og du vil få dekket alle de sentrale temaene som bør inngå i et informatikkstudium på dette nivået.

Mange sider av informatikkfaget blir berørt. Du begynner med et grunnleggende programmeringsemne. Senere kommer emner om datamaskiners virkemåte, hvordan du lager et operativsystem og hvordan systemer kommuniserer. Studiet har en stor praktisk del der det legges vekt på å designe, konstruere og teste systemer.

Informatikk er et realfag. Faget støtter seg teoretisk på matematikk og naturvitenskap, og matematikk er et viktig redskap i studiet.

Utenlandsopphold

Du vil få tilbud om et utenlandsopphold i løpet av studietida, fortrinnsvis i løpet av tredje studieår. Da har du sjansen til å dra til et av de utenlandske universitetene vi har avtale med, eller reise på egenhånd til et annet sted. Forutsetningen er at vi forhåndsgodkjenner emnene du tar i utlandet slik at du kan bruke dem i graden din.

Videre studier

Bachelorstudiet i informatikk kvalifiserer for opptak til toårig mastergradsprogram i informatikk og til det engelskspråklige toårige mastergradsprogrammet i telemedisin og e-helse ved UiT.

Yrkesmuligheter

Informasjonsteknologi brukes alle steder, og svært mange bransjer har behov for å bruke avanserte løsninger innen informatikk. Kandidatene i informatikk er attraktive både i privat og offentlig virksomhet. De fleste arbeider som programmerere, systemutviklere, ingeniører og rådgivere.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 3MX + 2FY
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/informatikk/bachelor>

Jus

Rettsvitenskap (5-årig master)

«Det beste med Universitetet
i Tromsø er at vi har egen
rettssal – det nest beste er
gulrotkaka i kantina.»

Tarjei Breivoll fra Bodø
Master i rettsvitenskap

Master Fokum

Rettsvitenskap (5-årig master)

Har du lyst til å jobbe med lov og rett? Er du samfunnsengasjert? Da vil jusstudiet kanskje være noe for deg.

Samfunnet reguleres ved hjelp av rettsregler. Rett er ikke det samme som rettferdighet, men det er en nær sammenheng. Et demokrati kjennetegnes av rettsikkerhet, åpen og kontrollert utøvelse av makt, ytringsfrihet og respekt for menneskerettigheter og menneskeverd. I en slik stat må det finnes jurister som kan være kritiske til rettssystemet og har et historisk, internasjonalt og rettsteoretisk perspektiv.

Den juridiske metode stiller ikke bare krav om evne til å analysere språk, men også til å se problemstillinger i et komplisert saksforhold, veie ulike argumenter og hensyn mot hverandre og vurdere hvordan reglene virker i samfunnet. En god jurist kjenner argumenter for og mot ulike løsninger både når det gjelder de store spørsmålene og de mer teknisk-juridiske.

Å være interessert i samfunnet og i menneskers ve og vel vil være en styrke for en jusstudent og vil også gjøre studiet mer interessant. Studiet er utfordrende intellektuelt og faglig, og krever at du tilegner deg gode studievaner.

Jusstudiet består av fem avdelinger der hver avdeling varer i ett år. Det er eksamen i løpet av eller i slutten av hver avdeling.

Første avdeling inneholder ex.phil., ex. fac., avtalerett, familierett, arverett, folkerett og statsrett. Andre avdeling inneholder rettshistorie, erstatningsrett, forvaltningsrett, EU-/EØS-rett og internasjonal privatrett. Tredje avdeling inneholder juridisk metode og etikk, alminnelig obligasjonsrett, panterett, tingsrett og gjeldsforfølgningsrett. Fjerde avdeling inneholder strafferett, rettergang, samerett, menneskerettigheter, rettssosiologi eller rettsøkonomi, juridisk metode og etikk og praksisperiode. Femte avdeling inneholder en valgfri del (spesialfag eller utenlandsopphold) og ei masteroppgave hvor du selv velger tema.

Spesialisering

Det er ingen ren spesialisering i studiet, men du vil selv velge fagretning på spesialfag og tema på masteroppgava. Spesialiseringa skjer mot slutten av studiet.

Videre studier

Master i rettsvitenskap kvalifiserer til å kunne søke opptak til doktorgradsutdanning.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i den valgfrie delen i siste avdeling. Studenter kan ta delstudier i utlandet på inntil ett år. Fagene må være godkjent før du reiser ut. Det juridiske fakultet har mange utvekslingsavtaler med andre universiteter i Europa.

Yrkesmuligheter

Knappt noen annen utdanning gir så varierte yrkesmuligheter som jusstudiet. Jurister jobber blant annet som advokater, dommere og innenfor politi og påtalemyndigheten. Mange jurister jobber med offentlig forvaltning i stat, kommune og fylkeskommune. Jurister kan også være forskere. I privat sektor er det mange jurister som arbeider innen bank, forsikring, industri, skipsfart og varehandel.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i rettsvitenskap
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** 100
- » **Poenggrense 2006:** 55.5 (ordinært vitnemål), 51.7 (primært vitnemål), se også side 113
- » **Kontakt:** 77 64 41 97, postmottak@jus.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/jus/912>

Lærerutdanning

Lærerutdanning i realfag (5-årig master)

Lærerutdanning i språk og samfunnsfag (5-årig master)

Praktisk-pedagogisk utdanning (årsstudium)

Gode lærere får samfunnet aldri nok av! Det er spesielt behov for lærere i realfag og fremmedspråk. Universitetet har flere veier til læreryrket.

1. Du kan velge en av våre femårige lærerutdanninger som gir mastergrad. Lærerutdanninga i realfag er spesielt egnet for videregående skole, mens lærerutdanninga i språk og samfunnsfag egner seg godt både for ungdomsskole og videregående skole. For sistnevnte gjelder at så lenge du velger et språk eller samfunnsfag som fordypning, kan du ta hvilket undervisningsfag du vil som støttefag, også realfag. Mastergrad gir undervisningskompetanse i to fag og kvalifiserer til lektorstilling i skolen.

2. Du kan bli lærer ved å kombinere ettårig praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) med bachelorstudier, til sammen fire års studier som tilsvarer adjunkt. I bachelorstudiet bør det inngå to skoleretta undervisningsfag.

3. Du kan også kombinere PPU med masterstudier, til sammen seks år som kvalifiserer til lektorstilling i skolen. Dette vil gi omfattende kunnskap i fordypningsfaget og egner seg derfor spesielt godt for undervisning i for eksempel studierettsfag i videregående skole.

«Om ti år jobber jeg som lærer ved en videregående skole på New Zealand.»

Veronica L. Olsen fra Narvik, lærerutdanning i språk og samfunnsfag

Lauritzen & Westh

Lærerutdanning i realfag (5-årig master)

Vil du jobbe med barn og unge, og synes du at realfag er spennende? Da egner du deg kanskje som lærer i realfag.

Realfagsundervisninga i skolen skal være spennig og variert. Derfor trengs det lærere som er faglig dyktige, kreative og proppfulle av ideer.

Lærerutdanninga i realfag gir fordypning i to fag og passer derfor best for deg som ønsker å undervise i videregående skole.

Du kan velge fordypning innen to av følgende fag: matematikk, fysikk, kjemi eller biologi. Ett av fagene vektlegges noe mer enn det andre. I tillegg tar du emner også fra de realfagene du ikke spesialiserer deg i, slik at du kan undervise i naturfag.

De tre første årene er det lagt mest vekt på fag, mens det i de to siste årene undervises mer i pedagogikk. Undervisninga i de faglige emnene vil være felles med realfagsstudenter fra andre studieprogram.

I første del av studiet er det liten valgfrihet med innføringsemne i pedagogikk, ex.phil. og mange obligatoriske realfagsemner. Hvilke emner dette er, avhenger av hvilke to fag du har valgt som fordypningsfag.

De to siste årene tas praktisk-pedagogisk utdanning med fokus på pedagogikk, fagdidaktikk og praksis i skolen, se side 47. Studiet avsluttes med ei mastergradsoppgave, og valgemner fra pedagogikk eller realfag knyttet til dette arbeidet.

Spesialisering

Du velger selv tema for mastergradsoppgava og har også noen valgfrie emner underveis som gjør at du har mulighet til å spesialisere deg innenfor områder du er særlig interessert i. Valgfrie emner kan være ytterligere fordypning i begge eller ett av fordypningsfagene du har valgt, eller det kan være støttefag, pedagogiske emner eller grunnleggende informatikkemner avhengig av tema for mastergradsoppgava.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for ett semester i utlandet. Emner som tas ved et utenlandsk universitet må tilsvare emner i studieplanen og må godkjennes på forhånd.

Videre studier

Studieprogrammet kvalifiserer for å kunne søke opptak til doktorgradsprogram.

Yrkesmuligheter

Studiet er fortrinnsvis for deg som ønsker å undervise i videregående skole. Du vil også kunne arbeide med annet undervisningsarbeid og pedagogisk utviklingsarbeid. En stor del av dagens realfagslærere nærmer seg pensjonsalderen, og det er god grunn til å anta at du som realfagslærer vil ha store muligheter til å velge selv hvor i landet du vil jobbe.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i realfag med praktisk-pedagogisk utdanning
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Anbefalte forkunnskaper:** Fordypning fra videregående skole i de to fagene du ønsker å spesialisere deg i. Hvis du ikke har dette, kan du ta innføringskurs ved UiT
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/matnat/laerer/3>

Lærerutdanning i språk og samfunnsfag (5-årig master)

Liker du å omgås mennesker og ønsker en jobb der du kan være kreativ og ha muligheter for å utvikle deg faglig underveis? Velg læreryrket!

Lærerutdanninga i språk og samfunnsfag er satt sammen av to skolefag og praktisk-pedagogisk utdanning. Programmet gir en faglærerutdanning som er spesielt godt egnet for ungdomsskolen og videregående skole.

De første tre årene inneholder ex.phil., et innføringsemne i pedagogikk og to valgfrie undervisningsfag. Du fordyp deg mest i det faget du velger som studieretningsfag. Dette faget er også grunnlag for videre fordypning de to siste studieårene. Undervisninga i de faglige emnene vil være felles med studenter fra andre studieprogram.

De to siste årene tas praktisk-pedagogisk utdanning med fokus på pedagogikk, fagdidaktikk og praksis i skolen, se side 47. Du skal også skrive en mastergradsoppgave om et tema som er knyttet til faget du fordyp deg i, og du tar også noen fagemner som bygger opp om oppgaven.

Avhengig av hvilke to undervisningsfag du velger, kan du ta inntil 10 studiepoeng med et helt valgfritt emne i løpet av studiet.

Programmet har følgende obligatoriske innhold:

- » 30 studiepoeng førstesemesterstudium
- » 150 studiepoeng fordypning i fag nummer en (studieretningsfaget), inkludert mastergradsoppgave på 40 studiepoeng
- » 60 studiepoeng i fag nummer to
- » 60 studiepoeng praktisk-pedagogisk utdanning

Spesialisering

Studiet har 13 studieretninger: engelsk, finsk, fransk, nordisk (norsk), russisk, spansk, tysk, historie, religionsvitenskap, sosialantropologi, sosiologi, statsvitenskap og samfunnsøkonomi. Programmet åpner for øvrig for at du kan ta et realfag som undervisningsfag nummer to i stedet for språk eller samfunnsfag. For engelsk, fransk og tysk anbefaler vi forkunnskaper tilsvarende fordypning fra videregående skole i det aktuelle språket, mens de øvrige studieretningene ikke krever forkunnskaper ut over generell studiekompetanse.

Utenlandsopphold

Ved de fleste studieretningene er det muligheter for å ta et kortere eller lengre opphold i utlandet som utvekslingsstudent.

Yrkesmuligheter

Denne faglærerutdanninga er spesielt godt egnet for deg som ønsker å undervise i ungdomsskolen og i videregående skole. Du vil også kunne arbeide med annet undervisningsarbeid og pedagogisk utviklingsarbeid.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i språk og samfunnsfag med praktisk-pedagogisk utdanning
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Anbefalte forkunnskaper:** For engelsk, fransk og tysk anbefaler vi språkkunnskaper tilsvarende fordypning fra videregående skole
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Praktisk-pedagogisk utdanning (årsstudium)

Er du glad i å arbeide med mennesker og har skolefag du er spesielt interessert i? Da er denne veien til lærerutdanning et godt tilbud til deg!

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et påbyggingsstudium som varer i ett år. Studiet kan tas både på heltid og som et samlingsbasert deltidsstudium over to år.

For å bli tatt opp må du ha fullført en av følgende tre utdanningsbakgrunner: 1) allmennfaglig universitets- eller høyskoleutdanning på minimum 3 år med minimum 60 studiepoeng i et sentralt skolefag, 2) treårig profesjonsrettet universitets- eller høyskoleutdanning og minimum 2 års yrkespraksis, 3) fag/svennebrev eller 3-årig yrkesutdanning på videregående nivå, generell studiekompetanse, yrkesteoretisk utdanning og minimum 2 års yrkespraksis.

For de studentene som velger en av de to femårige lærerutdanningene ved Universitetet i Tromsø, er praktisk-pedagogisk utdanning integrert i studiet, se side 45-46.

Årsstudiet i praktisk pedagogikk har tre hoveddeler som går over i hverandre og som har som mål å gjøre deg best mulig forberedt til skolehverdagen. Pedagogikken gir en innføring i teorier for undervisning og oppdragelse, mens didaktikken konsentrerer seg om ditt eller dine fags plass i skolen, fagets historie og metoder du kan bruke i undervisninga. Den tredje delen i studiet er opptil 140 timer med praksis i skolen. Praksisopplæringa foregår på mellom- og ungdomstrinnet i grunn-

skolen og i videregående opplæring. Det er derfor en fordel at en får praksis både på grunn- og videregående nivå. For de med yrkesfaglig utdanning vil all praksis likevel være i videregående skole.

PPU kombinert med ordinære bachelorstudier, til sammen fire års studier, gir adjunktkompetanse. I bachelorstudiet bør det inngå to skoleretta undervisningsfag, selv om dette ikke er et formelt krav for opptak.

PPU på toppen av masterstudier, til sammen seks års studier, gir rett til lønnskoden lektor med opprykk, mens det femårige integrerte lærerutdanningsløpet gir rett til lønn som lektor. Omfattende kunnskap i fordypningsfaget fra masternivå egner seg spesielt godt for å undervise i studieretningsfag på videregående skole.

Spesialisering

Du vil få en viss spesialisering gjennom didaktikken hvor du konsentrerer deg om ditt eller dine fag.

Utenlandsopphold

Det er mulig å søke om at den andre praksisdelen kan gjennomføres ved en skole i et annet land. Dette betinger at du behersker språket slik at undervisninga kan gjøres tilgjengelig for elevene, samt at det faglige og økonomiske opplegget er tilfredsstillende. De fleste som benytter denne muligheten velger et nordisk land.

Videre studier

Generelt kvalifiserer bachelorgrad til å kunne søke opptak til mastergrad, og mastergrad kvalifiserer til å kunne søke opptak til doktorgrad. Bachelor-

grad eller tilsvarende utdanning i tillegg til PPU, kvalifiserer for opptak til master i pedagogikk og spesialpedagogikk. Praktisk-pedagogisk utdanning gir undervisningskompetanse også i fag som tas som videreutdanning.

Yrkesmuligheter

Praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer for undervisning fra 5. klasse i grunnskolen, ungdomstrinnet, i videregående opplæring samt voksenopplæring. I tillegg er utdanninga etterspurt ved folkehøgskoler, private skoler etc. Du vil også kunne arbeide med annet undervisningsarbeid og pedagogisk utviklingsarbeid. Som lærer har du hele landet som mulig arbeidsplass. Ikke bare i byene, men også mindre steder.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år heltid eller 2 år deltid, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Gir ingen egen grad, men bygger på bachelorgrad, mastergrad eller yrkesfaglig utdanning
- » **Opptak:** Lokalt opptak. Heltidsstudiet: 15. april, deltidsstudiet: 1. nov.
- » **Opptakskrav:** se avsnitt 3 i teksten
- » **Antall plasser:** 60 (heltid), 60 (deltid)
- » **Kontakt:** 77 64 57 37, 77 64 43 71, 77 64 56 45, eva.abelsen@sv.uit.no, yvonne.sorensen@sv.uit.no, jarle.rothe@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/iplu/ppu/1>

Matematikk og naturfag

Datasikkerhet (bachelor)

Biologi (bachelor)

Fysikk (bachelor)

Geologi (bachelor)

Kjemi (bachelor)

Matematikk og statistikk (bachelor)

Se også

Informatikk (bachelor) side 41

Teknologi og ingeniørfag side 78-85

«Statistikere jobber overalt hvor man behandler observasjoner, for eksempel i oljeselskaper, sykehus, Statistisk Sentralbyrå og i mange ulike forskningsmiljø.»

Kajsa Møllersen fra Kirkenes, statistikk

Marius Fiskum

Datasikkerhet (bachelor)

Det er viktig at bare du har tilgang til dine kontoer i nettbanken. De som sørger for det jobber med datasikkerhet.

Stadig flere tjenester automatiseres, og samfunnet vårt er gjennomsyret av informasjonsteknologi. Men hvordan gjøre dataene mest mulig tilgjengelige for de som skal ha tilgang, samtidig som dataene sikres mot tilgang fra uvedkommende?

Informasjonsteknologien har gjort samfunnet vårt sårbart, og angrep på systemene kan gjennomføres når som helst, mot hvem som helst og fra hvor som helst. Vi er også sårbare overfor uhell som følge av slurv eller uvitenhet.

Det er ei stor utfordring å utvikle systemer som er så driftssikre at vi ikke trenger å bekymre oss for feil. Kunnskap om datasikkerhet er nødvendig innenfor en rekke felt og har mange bruksområder – for eksempel om bord i fly, innen medisinsk behandling og ved banktjenester.

Bachelorstudiet i datasikkerhet gir en grunnleggende utdanning i sentrale deler av informatikk og matematikk og vektlegger datasikkerhet som felt. Studiet er unikt ved at det er tverrfaglig mellom matematikk og informatikk. Det bygger på grundige kunnskaper i tallteori og informasjonsteknologi.

Hvert informatikkemne inneholder både teori og praktiske øvelser. Først får du kjennskap til grunnleggende emner i programmering og algoritmer. Deretter får du et innblikk i datamaskinens virkemåte, før undervisningen tar fatt på emner fra sentrale deler av informatikkfaget, blant annet operativsystemer, nettverkskommunikasjon og informasjonssikkerhet.

I matematikk lærer du de matematiske verktøyene som er grunnlaget for alle løsninger av denne typen sikkerhetsspørsmål, enten det er snakk om kryptering, signering, autentisering eller annet.

Studiet har 80 eller 90 studiepoeng fordypning i matematikk og informatikk, avhengig av hvilken bacheloroppgave som velges. Studiet har 30-40 studiepoeng valgfag.

Spesialisering

De første fem semestrene er felles for alle studentene. Det siste semesteret velger du spesialisering enten innen informatikk eller matematikk.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i studiets siste halvdel. Emnene du skal ta i utlandet må forhåndsgodkjennes etter dialog med fagmiljøet. Utvekslingsstudenter kan studere de emnene de ønsker ved de lærestedene vi har utvekslingsavtaler med, men med visse krav til faglig overlapping.

Videre studier

Bachelorstudiet i datasikkerhet fører fram til en bachelorgrad i realfag. Det anbefales å ta videre utdanning med 2-årig masterstudium i informatikk eller i matematikk med studieretning datasikkerhet.

Yrkesmuligheter

Kompetanse i datasikkerhet etterspørres stadig mer. Med bachelorgrad vil du kunne arbeide med informasjonsteknologiske utviklingsoppgaver i næringsliv og offentlig forvaltning. Du vil kunne vurdere trusler mot maskinpark og nettverk, og vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/matstat/datasikkerhet>

Biologi (bachelor)

Som biologistudent vil du stifte bekjentskap med mange av naturens mysterier. Det er fortsatt mye som ikke er oppklart, og kanskje kan nettopp du være med på å avsløre noen hemmeligheter?

Kan vi skape nye organismer? Hvordan «snakker» celler sammen? Er det bestemte kjemiske prosesser som kjennetegner og gir grunnlaget for liv enten det gjelder bakterier, planter eller mennesker? Hvordan samordnes funksjonene i vev og organer slik at en organisme kan sies å være levende? Finnes det kjøreregler for hvordan ulike organismer fungerer?

Bakterier, planter, dyr og mennesker – alle er bygd opp av de samme byggesteinene. De kjemiske prosessene som danner grunnlaget for liv er overraskende like, enten man undersøker den mest primitive celle eller den mest kompliserte flercellede organisme.

Moderne metoder for å studere organismenes arvemateriale og de molekylene som produseres etter instruksjon fra arvematerialet, har revolusjonert forskningen og ført til ei rivende utvikling av vår forståelse av biologiske prosesser. Biologi er inne i ei svært spennende tid, basert på ny kunnskap om biologiske organismers arvestoff og avansert teknologi. Dette gir muligheter til å studere mikroorganismer, planter og dyr og deres funksjon i naturen på nye måter.

Velger du å studere biologi i Tromsø, vil du få optimale muligheter til å kunne kombinere teori og praksis. Du vil oppleve storslagen nordnorsk og arktisk natur gjennom feltarbeid og tokt og utføre forsøk i moderne laboratorier for å demonstrere biologiske funksjoner på mikro- og makronivå.

Universitetets beliggenhet og nære forhold til institusjoner som Universitetssykehuset Nord-Norge, Polarmiljø-senteret og Fiskeriforskning, bidrar til spennende samarbeid når det gjelder undervisning, forskning og karrieremuligheter.

Biologistudiet i Tromsø gir innsikt i livets struktur og funksjon på alle nivå, fra det minste gen til den største blåhval. Studiet spenner fra livets kjemi, via gener, virus og bakterier, til samspillet mellom ulike arter og økosystemer både på land og i vann. Studiet tar også for seg utviklinga av liv, eller evolusjonshistoria, slik vi tror utviklinga har foregått siden liv oppstod for millioner av år siden.

Oppbygging

Det gis biologiundervisning ved tre ulike fakultet: Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (Mat.-nat.fak), Norges fiskerihøgskole (NFH) og Det medisinske fakultet (Med.fak.).

Universitetet i Tromsø tilbyr derfor et bredt studieprogram i biologi.

De tre første semestrene er ei felles grunnblokk for alle biologistudentene. I grunnblokkene får du ei bred og enhetlig innføring som omfatter alle biologiens områder. Undervisninga inkluderer fag som molekylærbiologi, cellebiologi, mikrobiologi, genetikk, botanikk, zoologi, fysiologi, medisinsk biologi, økologi og evolusjon. Dette gir et solid grunnlag for videre valg og spesialisering.

For å sikre at studentene har nødvendige kunnskaper i matematikk og kjemi, undervises det i disse fagene i forkant av grunnblokkene.

I de tre siste semestrene former du selv studieplanen din, enten du ønsker å kombinere biologi med et annet fag, eller du ønsker å spesialisere deg innen et rent biologisk område.

Spesialisering

I løpet av grunnblokkene har du hatt undervisning ved alle de tre nevnte fakultetene. Etterpå vil du kunne velge ei spesialisering som gir deg tilhørighet til et av dem, avhengig av om du er interessert i medisinsk, terrestrisk eller akvatisk biologi.

Innen medisinsk biologi ved Det medisinske fakultet kan du studere fag som assosieres med biomedisin. Det vil si human fysiologi, immunologi, molekylær- og cellebiologi, genetikk, medisinsk biokjemi, bioinformatikk, histologi, farmakologi, toksikologi, bioteknologi, medisinsk mikrobiologi og virologi.

Ved Institutt for biologi ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er stikkord for den faglige aktiviteten terrestrisk biologi, nordlige økosystemer og klima med søkelys på nordområdene. Nord-Norge, Svalbard og Arktis er noen av de viktigste forskningsområdene, men andre verdensdeler blir også ofte besøkt av studenter og forskere.

Undervisninga i biologi ved Norges fiskerihøgskole er sterkt forankret til hav- og ferskvannsmiljø i nordområdene. Fokuset er blant annet på problemstillinger innen primær- og sekundærproduksjon, energitransport, bestandsanalyser, miljø, naturverdier, forurensning og fysiologi.

Utenlandsopphold

Programmet er tilrettelagt for å kunne ta ett semester i utlandet i løpet av de tre siste semestrene. For de fleste studenter vil dette passe best i det aller siste semesteret. I stedet for opphold i utlandet kan det være aktuelt med et studieopphold ved UNIS, Universitets-senteret på Svalbard.

«Om ti år jobber jeg innen naturforvaltning, med gummistøvler, fjellbukser og skitne fingre når jeg kommer hjem.»

Ellen Andersen fra Bærum, biologi

Videre studier

Med bachelorgrad kan du søke opptak til mastergradsprogrammet i biologi. Avhengig av hvilken studieretning du velger på mastergrad, stilles krav om spesielle fag fra bachelornivå. Dersom du ønsker å ta en mastergrad, må du ta hensyn til dette når du planlegger bachelorstudiet.

Du kan velge mellom 15 studieretninger på mastergrad: marinøkologi, ferskvannsøkologi, akvatisk økofysiologi, marin bioteknologi, fiskeribiologi/teknologi, botanisk biodiversitet, miljøretta botanikk/paleoøkologi, nordlige populasjoner og økosystemer, evolusjon og atferd, plantebiologi, mikrobiell økologi/arktisk mikrobiologi, molekylær biologi, farmakologi og toksikologi, mikrobiologi og infeksjonsøkologi og fysiologi.

Yrkesmuligheter

Som biolog med bachelorgrad eller mastergrad vil du ha mange muligheter innenfor yrkeslivet. Mulighetene dine vil være påvirket av de valgene du treffer enten du spesialiserer deg innenfor et biologisk felt eller kombinerer biologi med et annet fag. På denne måten kan du bygge opp din egen unike kompetanse med tanke på yrkeslivet. Det er behov for biologer innenfor offentlig forvaltning, forskning ved offentlige eller private institusjoner, i skoleverket, miljøvernrelaterte yrker, biologisk industri, legemiddelindustri, naturoppsyn og oppdrett. Du kan bli lærer hvis du bygger på med en praktisk-pedagogisk utdanning, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 2MX/2MY/3MZ + 2KJ + 3KJ + 2BI + 3BI
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier/biologi>

Fysikk (bachelor)

Fysikk former framtida. Hvor du enn snur eller vender deg, møter du fysikk og nyttige måter å bruke fysikk på.

Mobiltelefon, cd-spiller, radio, TV og datamaskiner er avansert teknisk utstyr som bruker fysiske metoder og anvendelser.

Over oss flyr satellitter. Mange av dem følger med på hva som skjer på jorda blant annet når det gjelder miljøforurensning. Observasjonene leses av satellittstasjoner som tolker informasjon og lager bilder som gjør det lettere å forstå situasjonen på jorda. Også dette er fysikk.

Innen meteorologien brukes fysikk i målinger av luftrommet over oss. Dette gir oss sikrere værvarsling. Studier av nordlys er også viktig for å skjønne fenomener på høyere breddegrader.

Superledning er transport av strøm helt uten motstand. Det er ikke utviklet ennå, men løser vi det, vil mye av energiproblemene i verden bli håndterlige.

Bachelorstudiet i fysikk gir utdanning i grunnleggende fysikk og de metodene som tas i bruk i undersøkelse og forskning av naturfenomener. Det legges vekt på vitenskapelig metode og nødvendige matematiske verktøy.

I tillegg til de grunnleggende emnene mekanikk, elektromagnetisme, kvantemekanikk og statistisk fysikk, gir studiet en solid matematisk basis. Det første semesteret arrangeres det et obligatorisk feltkurs til Andøya rakettskytefelt.

Programmet har 90 studiepoeng fordypning i fysikk og 50 studiepoeng matematikk og statistikk. Hvis du i tillegg tar 10 studiepoeng valgfag i matematikk, vil du få nok faglig bakgrunn til å kunne undervise både i matematikk og fysikk i skolen.

Undervisninga bygger på forkunnskaper i matematikk og fysikk tilsvarende 3MX og 2FY fra videregående skole. Hvis du har 3FY er det bare positivt, men det gir ikke fritak for noe fysikkemne.

Spesialisering

De første tre semestrene er felles for alle studentene. Mot slutten av studiet velger du spesialisering.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i ett eller to semestre det siste studieåret. Emnene du skal ta i utlandet må forhåndsgodkjennes av fagmiljøet. I stedet for et opphold i utlandet kan det være aktuelt med et studieopphold ved UNIS, Universitetsenteret på Svalbard.

Videre studier

Bachelorstudiet i fysikk kvalifiserer for opptak til det 2-årige studieprogrammet master i fysikk innen retningene romfysikk, molekylær kvantemekanikk og kommunikasjon og mikroelektronikk.

Yrkesmuligheter

I tillegg til å kvalifisere for videre studier i fysikk, er bachelorstudiet et selvstendig studium som gir diverse jobbmuligheter etter avslutningen. Med dybde innen fysikk og bredde innen matematiske fag danner studiet en god og naturlig bakgrunn for jobber i private bedrifter og innen offentlige foretak og administrasjon. Kombinerer du bachelorstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, blir du kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 3MX og 2FY
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/fysikk/bachelor>

Geologi (bachelor)

Geologi er studiet av jorda – kloden vi bor på. Både slik planeten ser ut nå og gjennom dens mer enn fire milliarder år lange, eventyrlige historie. Livet oppsto, dinosaurene ble til fugler, mens T-Rex døde ut.

For ti tusen år siden var Norge dekket av is. Nå frykter vi at drivhuseffekten skal smelte isen på Nordpolen. Geologene gjør en viktig jobb for å finne ut hvorfor klimaet forandrer seg.

Kunnskap om berggrunnen er viktig for å bygge sikre veier og sørge for at hus står støtt. Geologer vurderer hvor solid fjellet er og faren for ras. Da Oslofjordtunnelen og Romeriksporten ble oversvømt, gikk geologer inn og undersøkte hvordan de kunne tette sprekkene som vannet kom gjennom.

Norge er verdens tredje største oljeeksportør. Geologene studerer seismiske snitt – det vil si bilder av geologien under havbunnen – og lager modeller for hvordan bergartene har blitt dannet for å se om det er verdt å bore. Olje spruter ikke opp av seg selv, og det er geologene som har jobben med å lete. Når et oljefelt skal bygges ut, er det geologene som finner ut hvordan man skal bore for å få opp mest mulig olje.

Bachelorstudiet i geologi er bygd opp av emner innenfor de forskjellige fagområdene i geologi. Geologi læres best gjennom praksis. Derfor er det mye feltarbeid og øvelser i de fleste emnene. I tillegg er det innføringsemner i kjemi og matematikk som er viktige for de fleste retningene innenfor geologi.

Spesialisering

De to første årene av bachelorstudiet er felles for alle geologistudenter med introduksjonsemner til de forskjellige områdene i geologi. Det tredje året brukes først og fremst til fordypning i den studieretningen du ønsker å ta hvis du skal studere videre på mastergrad.

Utenlandsopphold

Det er mulig å ta ett eller to semester i utlandet det siste studieåret. Som et alternativ kan du ta emner ved UNIS, Universitetscenteret på Svalbard.

Videre studier

Bachelorgrad er opptaksgrunnlag for det to-årige mastergradsstudiet i geologi. De fleste stillinger for geologer i yrkeslivet krever mastergrad. Det er obligatoriske mastergradsemner i hver av de tre studieretningene på masternivå: Marin geologi og geofysikk, berggrunnsgeologi og sedimentologi og kvartærgeologi.

Yrkesmuligheter

Sju av ti geologer jobber i oljebransjen. I tillegg til god lønn gir det store utviklingsmuligheter og mulighet til å jobbe over hele verden. De fleste geologene i oljebransjen jobber på land med å tolke geologiske data. Mange jobber også offshore i produksjonen eller med å hente inn geologiske data.

Mange geologer jobber med å undersøke fjellet for å sørge for at hus, veier og jernbane bygges sikkert. Geologer jobber også med skred og flombeskyttelse og i offentlig forvaltning. Kombinerer du bachelorgrad eller mastergrad med praktisk-pedagogisk utdanning, blir du kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY//3KJ/3BI
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 2MX/2MY/3MZ + 2 KJ + 3KJ
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/geologi/bachelor>

Kjemi (bachelor)

Appelsin og sitron smaker forskjellig. Hvis du kan litt kjemi, vet du hvorfor!

De færreste tenker over at vi daglig omgir oss med mye kjemi: Matlagning, klær, farger, plast, sjampo, såpe, legemidler – lista er nesten uendelig. Bak alle disse produktene ligger omfattende og spennende forskning og stor industri.

Bachelorstudiet i kjemi gir deg grunnleggende utdanning i faget. Studiet starter med et introduksjonsemne i kjemi og kjemisk biologi. Videre tar du kurs der du blant annet fordyper deg i organisk og uorganisk kjemi. Det inngår også emner der du lærer mer om sammenhengen mellom hvordan molekyler er bygd opp og hvordan de fungerer.

Noen av emnene er rene teoriemner. Andre består mest av praktisk arbeid på laboratorium der det legges stor vekt på selvstendig arbeid og kritisk tolkning av resultater. Å gjøre eksperimenter på laben er morsomt og sosialt!

Programmet gir også en innføring i matematikk, biologi og/eller fysikk. Det er lagt opp til at du tar disse emnene parallelt med emnene i kjemi.

Studiet gir stor valgfrihet og mange muligheter for fagkombinasjoner. I tillegg til de obligatoriske innføringsemnene, er det 80 studiepoeng fordypning i kjemi, 30 studiepoeng valgfrie emner innenfor biologi, fysikk og matematikk og 50 studiepoeng helt valgfrie emner.

Spesialisering

Mange vil studere videre og ta en mastergrad i kjemi. Det fins fire studieretninger på masternivå: uorganisk- og materialkjemi, organisk kjemi, strukturbologi og teoretisk kjemi. Under bachelorstudiet kan du spesialisere deg ved å ta valgfag som er anbefalt hver enkelt studieretning.

Uorganisk- og materialkjemi går ut på å undersøke hvordan ulike metaller påvirker biologiske prosesser. Organisk kjemi handler blant annet om utvikling av nye metoder for å lage legemidler. Innenfor strukturbologi studeres sammenhengen mellom hvordan store biologiske molekyler som proteiner og enzymer er bygd opp, og hvordan de fungerer i kroppen. I teoretisk kjemi brukes og utvikles dataprogrammer for å forstå kjemiske egenskaper og reaksjoner.

Utenlandsopphold

Det er fullt mulig å studere et semester i utlandet, og vi anbefaler at du reiser i fjerde semester. Det greieste er å ta emner som tilsvarer de du normalt ville tatt hjemme, men det er også mulig å ta valgfrie emner i utlandet og forskyve de obligatoriske kjemiemnene fra fjerde til sjette semester. Begge varianter må godkjennes av fagmiljøet på forhånd.

Videre studier

Bachelorstudiet i kjemi fører fram til en bachelorgrad i realfag. Med denne graden i lomma er du kvalifisert for å starte på det toårige mastergradsprogrammet i kjemi.

Yrkesmuligheter

Kjemikere jobber innenfor bedrifter som Norsk Hydro, Borregaard, og Statoil og i forskningsinstitusjoner som SINTEF og IFE. Det finnes også jobber for kjemikere i farmasøytisk industri og miljørelatert offentlig forvaltning. En yrkeskarriere i utlandet er også mulig. Kombinerer du bachelorstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, blir du kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/kjemi/bachelor>

Matematikk og statistikk (bachelor)

Ingen naturvitenskap klarer seg uten matematikk og statistikk, og økonomer er også avhengige av denne typen kunnskap. Men matematikk og statistikk er også interessante fag i seg selv.

Bachelorstudiet gir god kunnskap i matematikk og statistikk med muligheter for ulike fordypninger som er teoretisk eller praktisk rettet. Det er lagt vekt på å gi gode ferdigheter i matematiske resonnementer, beregninger og statistiske metoder. Studentene får kunnskap i å formulere og analysere modeller. Trening i programmering, visualisering og tolkning av resultater inngår også.

Studieprogrammet har tre fagretninger og er bygd opp av en grunnblokk, ei faglig fordypning på 90 studiepoeng, obligatoriske emner og valgfagsemner.

De tre første semestrene består hovedsakelig av obligatoriske emner i matematikk, statistikk og fysikk i tillegg til innføring i informatikk og programmering. I de siste semestrene er valgmulighetene avhengig av retning.

Fordypninga innen anvendt matematikk har et sterkt innslag av fysikk, og bare ett emne er valgfritt. Studiet er nesten identisk med de tre første årene i det femårige masterstudiet i industriell matematikk.

Retningene innen statistikk og ren matematikk har 60 studiepoeng frie valgfagsemner, noe som åpner for å kunne velge andre fag i tillegg til statistikk eller matematikk.

Spesialisering

Programmet har tre retninger med mulighet for spesialisering innen anvendt matematikk, ren matematikk eller statistikk. Anvendt matematikk er for deg som ønsker praktisk bruk av matematisk kunnskap. Eksempler på fagfelt hvor dette benyttes er signalanalyse, bildebehandling og bioinformatikk.

Fordypninga i ren matematikk er et teoretisk studium. Gjennom innføring i avanserte matematiske teorier, algebra og analyse utvikles evnen til abstrakt tenkning. Studentene lærer å analysere og løse sammensatte problemstillinger.

Et annet ord for statistikk er dataanalyse, og opplæring i metoder for innsamling og analyse av data er sentralt i denne studieretninga. Statistikk er viktig innen områder som mobilkommunikasjon, medisinsk bildebehandling og klimaforskning.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for delstudier i utlandet, og vi anbefaler at oppholdet gjennomføres i fjerde, femte eller sjette semester.

Videre studier

Bachelorstudiet kvalifiserer for opptak til toårige masterstudier i matematikk eller statistikk. Matematikk har fire studieretninger på masternivå: algebra, analyse/differensialgeometri, anvendt matematikk og datasikkerhet.

Bachelorgrad med fordypning innen anvendt matematikk eller statistikk kvalifiserer også for opptak til det fjerde året i masterstudiet i industriell matematikk, se side 79.

Yrkesmuligheter

Vi anbefaler påbygging med mastergrad, men det er fullt mulig å gå ut i yrkeslivet også etter bachelorgrad. I kombinasjon med praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer bachelorstudiet for tilsetning som lærer, se side 47. Andre muligheter er innenfor bank og finans, forsikring og teknologibedrifter.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i realfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI
- » **Anbefalte forkunnskaper:** 3MX + 2FY
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/matstat/bachelor/>

Mediefag, bibliotekfag

Dokumentasjonsvitenskap (bachelor)

«Universitetet i Tromsø er et lite, stort
universitet med flott campus.»

Gunhild Mariann Riiber fra Frøya,
dokumentasjonsvitenskap

Lauritzen & Westh

Dokumentasjonsvitenskap (bachelor)

Brev, romaner, aviser og CD-er er det, men også en genser, en kvist, en tale eller en heavy metal-låt kan være det. Hva vi snakker om? Dokumenter.

Gjennom tidene har vi mennesker utviklet mange måter å dokumentere tanker, meninger og erfaringer på, og vi utvikler stadig nye former. Digital teknologi er blant de nyeste verktøyene vi har tatt i bruk.

Studiet i dokumentasjonsvitenskap gir innsikt i hvordan vi bruker forskjellige medier til å kommunisere med og dermed skaper dokumenter. Du får blant annet studere dokumentasjonsformer innen vitenskap, kunst, journalistikk og politikk.

Dokumentasjonsvitenskap er studier av analoge og digitale medier inkludert lyd, skrift og visuelle uttrykk, dokumenter som for eksempel opptak av taler og konserter, bøker, film, hjemmesider og malerier, og institusjoner som bibliotek, arkiv, museer, kulturhus, skoler, massemedier, Internett osv. Faget går på tvers av tekniske fag, naturvitenskap, humaniora og samfunnsvitenskap.

De tre første semestrene inneholder ex.phil, ex.fac. og innføringsemner i dokumentasjonsvitenskap. En fordypning på 30 studiepoeng tas i det fjerde eller det sjette semesteret. I tillegg har programmet to semestre med valgfrie emner (60 stp).

Spesialisering

Dokumentasjonsvitenskap gir ei allmenn dokumentasjonsvitenskapelig fordypning og åpner for ulike fagkombinasjoner.

Utenlandsopphold

Vi anbefaler utenlandsopphold i løpet av studiet. Programmet har utvekslingsavtaler med informasjons- og medievitenskapelige utdanninger i Norden gjennom Nordplus og flere avtaler i Europa og USA er under etablering.

Videre studier

Studiet kvalifiserer for opptak til toårig mastergradsprogram i dokumentasjonsvitenskap hvor det tilbys to studieretninger: dokumentteori og dokumentforvaltning. Studieretningen i dokumentforvaltning kvalifiserer til arbeid innenfor arkiv, bibliotek, museum og andre offentlige og private bedrifter.

Yrkesmuligheter

Studiet passer for deg som er interessert i å arbeide med medier og informasjon. Studiet er relevant for arbeid både i offentlig og privat sektor, for eksempel innenfor kultur, informasjonstjenester, massemedia, næringsliv, forlag og reklame.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** Tlf 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Medisin, odontologi, helse- og sosialfag

Farmasi (5-årig master)

Medisin (6-årig profesjonsstudium)

Medisinske fag (årsstudium)

Odontologi (5-årig master)

«Studiet mitt gir en god plattform
for å kunne velge utrolig mange
retninger seinere i livet. Jeg har lyst til
å jobbe med allmennmedisin.»

Mari Sandberg fra Hamarøy i Nordland,
medisin

Lauritzen & Westh

Farmasi (5-årig master)

Visste du at mange medisiner er etterligninger av naturlige plantestoffer? Eller at en tablett består av tørt pulver som er presset sammen med flere tonns trykk?

Farmasi er læren om legemidler – midler som forebygger, helbreder eller lindrer plager og sykdommer hos mennesker og dyr. Vi bruker stadig mer medisin og kunnskap om legemidler er nødvendig innen stadig nye områder.

Farmasistudiet i Tromsø har helsefag i fokus, men er en kombinasjon av biologi, kjemi, samfunnsfag, helsefag og teknologi. Ved fullført studium får du tittelen farmasøyt.

Farmasøyer er legemiddelekspert. Når du kjøper medisin på apoteket, kontrollerer farmasøyten at du får riktig legemiddel i riktig form og riktig dose. Du kan få informasjon om hvordan medisinen virker sammen med andre medisiner og om bivirkninger.

Masterstudiet i farmasi er et profesjonsstudium med mange obligatoriske emner. Undervisningen er variert med laboratoriearbeid, forelesninger, rollespill, gruppe- og prosjektarbeid.

Det første året får du grunnleggende kunnskaper i kjemi og biologi og en innføring i legemiddelbruk og farmasøytisk virksomhet.

Videre i studiet lærer du hva legemidler gjør med kroppen, og hva kroppen gjør med legemidlene, om bivirkninger, anatomi, fysiologi, sykdom, legemidlenes utvikling, legemiddelbruk, legemidlenes sammensetning, analysemetoder, om antibiotika og antibiotikaresistens, fornuftig legemiddelbruk, legemiddeløkonomi, lover og forskrifter og hvordan du lager tabletter, salver og stikkpiller.

Studiet inkluderer seks måneder praksis i apotek der kunnskapen fra studiet skal brukes i møte med pasienter.

Spesialisering

Det siste året har du mulighet til å fordype deg i den delen av faget du syns er mest interessant. Det kan være innen retninger som samfunnsfarmasi, legemiddeløkonomi, legemiddelkjemi, naturstoffkjemi, analytisk kjemi, farmakologi, farmakokinetikk, klinisk farmasi, mikrobiologi, biokjemi, legemiddelteknologi og biofarmasi.

Utenlandsopphold

Det er gode muligheter for utenlandsopphold underveis i studiet. Mange reiser til utlandet det femte studieåret for å gjennomføre masteroppgava si. Til nå har studenter vært i USA, Tyskland, New Zealand, Danmark, England, Italia, Frankrike, Sverige, Skottland, Sveits, Østerrike og Sør-Afrika.

Videre studier

Farmasistudiet kvalifiserer for opptak til doktorgradsprogram. Det arrangeres ellers mange videreutdanningskurs for farmasøyer.

Yrkesmuligheter

De fleste farmasøyer arbeider i apotek, men mange arbeider også ved sykehus, i legemiddelindustrien eller offentlig virksomhet. Arbeidsoppgavene er knyttet til behandling med og bruk av legemidler, til forskning og utvikling, produksjon og kvalitetskontroll eller informasjonsvirksomhet i forbindelse med farmasøytiske produkter. Farmasøyer er også engasjert i forskning og undervisning ved høyskoler og universiteter.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i farmasi
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 2FY + 3 KJ
- » **Antall plasser:** 35
- » **Kontakt:** 77 64 61 52, studinfo@farmasi.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/farmasi>

Medisin (6-årig profesjonsstudium)

Vil du ha et variert og inspirerende yrke hvor du møter store faglige utfordringer og får behandle og vise omsorg for medmennsker? Da kan kanskje legeutdanning være det rette for deg.

Legestudiet i Tromsø er basert på tidlig pasientkontakt og undervisning i biologiske fag, kliniske fag og samfunnsfag. De to første årene er felles med tannlegestudentene.

De fire første årene lærer du hvordan menneskekroppen er bygd opp og fungerer, om cellene som er byggesteiner for organene, og om organers funksjon og samspill. Kort fortalt vil du få dyp innsikt i funksjonene hos det friske mennesket.

Du vil samtidig få innføring i sykelige prosesser i enkeltorganer og hvilke konsekvenser dette har. Ved hjelp av dyp innsikt i det friske mennesket, vil du kunne forstå og forutse symptomer hos syke.

Slik kunnskap fås bare gjennom kontakt med pasienter, og det er derfor hyppig pasientkontakt under hele studiet.

Legestudiet består av fire blokker kalt stadier. Det er årlige teoretiske eksamener de fire første årene, og studiet avsluttes med teoretisk og praktisk eksamen.

På stadium I undervises det i kjemi, biokjemi, fysiologi, cellebiologi og histologi. Stadium II går over 3 år og inneholder blant annet anatomi, fysiologi, farmakologi, patologi og inngående teori om indremedisinske og kirurgiske sykdommer. På stadium III skal alle studenter jobbe åtte uker på indremedisinske avdelinger og åtte uker på kirurgiske avdelinger ved samarbeidende sykehus i Nord-Norge, i tillegg til åtte uker i tett samarbeid med lege i primærhelsetjenesten. På stadium IV får studentene undervisning ved kliniske avdelinger ved Universitetssykehuset Nord-Norge.

Spesialisering

Tre valgfrie perioder gir mulighet for en viss spesialisering. Medisinstudiet har også en egen forskerlinje med opptak etter første studieår. Fullført forskerlinje gir ett års reduksjon av eventuell spesialisering etter endt medisinstudium og godt grunnlag for å fullføre en doktorgrad.

Utenlandsopphold

Det er mulig å studere i utlandet i løpet av andre til femte studieår. Vi har avtaler i Norden, Europa og USA. Det er vanlig at studentene har egne prosjekter i Asia, Afrika eller Sør-Amerika i de valgfrie periodene i studiet.

Videre studier

Etter endt studium kan du utdanne deg til forsker ved å søke om opptak til et doktorgradsprogram. Du kan også etterutdanne deg mens du jobber som lege, og bli spesialist enten i kliniske eller parakliniske fag for praksis på sykehus eller i allmennmedisin og samfunnsmedisin.

Yrkesmuligheter

Medisinere har mange yrkesmuligheter og kan blant annet arbeide som lege i allmennpraksis eller på sykehus, i administrative stillinger eller med forskning. Det er stor mangel på medisiner som vil forske, og du vil derfor ha gode muligheter for en akademisk karriere. For å få autorisasjon som lege, må du ha 18 måneders turnustjeneste etter endt utdanning. Se også nettsidene for opptakssentralen for medisin i Norge:

www.ntnu.no/studieavd/medisin

Fakta

- » **Omfang:** 6 år, 360 studiepoeng. Turnustjeneste på 1 ½ år kommer i tillegg
- » **Grad:** Candidatus medicinae (cand. med.)
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 2FY + 3KJ
- » **Antall plasser:** 100
- » **Poenggrense 2006:** 71.8 (ordinærtvitnemål), 62.1 (primærtvitnemål), se også side 113
- » **Kontakt:** 77 64 46 10, studier@fagmed.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/medfak-studietilbud/4759>

Medisinske fag (årsstudium)

Årsstudium i medisinske fag er medisin for ikke-medisinere. Studiet gir ei innføring i medisinen tenkemåte og legger grunnlag for kommunikasjon med leger og annet helsepersonell.

Studiet gir ei innføring i fysiologi og anatomi, bred kunnskap i sykdomslære og innsikt i og forståelse for forholdet mellom sykdom og samfunn. Det legges særlig vekt på kroniske sykdommer og forståelse av forholdet mellom sykdommer og samfunn. Studentene får innsikt i spredning og utbredelse av sykdommer og lærer om hvordan sykdommer kan forebygges.

Årsstudiet tar ikke sikte på å gi kompetanse for å kunne stille diagnoser eller behandle sykdommer og må ikke forveksles med profesjonsstudiet i medisin, se side 60.

Årsstudium i medisinske fag består av 4 innføringsemner, ett knyttet til humanbiologi, ett til sykdomslære og to til samfunnsmedisin, i tillegg til examen philosophicum.

BIO-1401 Humanbiologi gir innsikt i kroppens normale oppbygging og funksjoner med hovedvekt på anatomi og fysiologi.

MED-1107 Sykdomslære omhandler de fire store folkesykdommene: hjerte/karsykdommer, kreft, infeksjonssykdommer og psykiatri. I tillegg blir det undervist om sykdommer i muskel/skjelettsystemet, mage/tarm, nyrer/urinveier, hud, øye og lunge. Temaene kvinne-mor-barn, den gamle pasient og diabetes berøres også.

HEL-1101 Helsevesen og helsetjenester gir en oversikt over norsk helsevesen med vekt på hvordan det er organisert og finansiert, og omhandler gjeldende trygdeordninger ved sykdom og uførhet. I tillegg drøftes sentrale spørsmål knyttet til fordeling av helsetjenester. Videre løftes blikket til andre måter å organisere helsevesenet på og de globale ulikheter i tilgang til helsetjenester.

HEL-1102 Medisinske metoder gir en innføring i statistiske og epidemiologiske grunnbegreper og kvalitativ og kvantitativ studiedesign. Prinsipper for vurderinger av metoder i medisin blir gjennomgått (Evidence Based Medicine). Studentene får en viss trening i å løse oppgaver i statistikk og epidemiologi og trening i systematisk vurdering av medisinske, vitenskapelige artikler.

Videre studier

Studiet kan bygges ut til en bachelorgrad i helseadministrasjon siden deler av årsstudiet inngår som første studieår i dette bachelorprogrammet, se side 88. Flere av emnene kan brukes i et bachelorstudium i biologi, se side 50-51.

Yrkesmuligheter

Årsstudium i medisinske fag kan brukes som ledd i ei videreutdanning for eksempel for yrkesutøvere innen helse- og sosialsektoren som ikke har medisinsk utdanning, for medisinsk personell uten universitetsutdanning, for saksbehandlere som trenger en del kjennskap til helsevesenet eller andre medisinske emner, og for lærere i den videregående skolen. Faget er godkjent som kompetansegivende årsstudium for faglærere i studieretning for sosial- og helsefag i videregående skole.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 46 10, studier@fagmed.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/medfak-studietilbud/4755>

Odontologi (5-årig master)

Norges mest moderne tannlegeutdanning ligger i Tromsø. Studiet legger vekt på mye praksis, tidlig kontakt med pasienter og bruk av ny datateknologi.

Er du interessert i varierte muligheter for jobb innenfor offentlig eller privat tannhelsetjeneste? Eller innen forskning, utdanning eller offentlig forvaltning? Da kan tannlegestudiet være et godt valg!

Odontologi er et fag i stadig utvikling, samtidig som det kombinerer medisin og håndverk i samspill med mennesker. Å være tannlege er både utfordrende, krevende og givende.

Tannlegestudiet i Tromsø startet høsten 2004. Gjennomført studium gir tittelen master i odontologi og rett til offentlig autorisasjon som tannlege.

Fra høstsemesteret 2007 vil en ny og moderne universitetsklinikk stå ferdig på universitetsområdet. I samme bygg skal også tannhelsetjenestens kompetansesenter for odontologi i Nord-Norge holde til. Det vil være et nært samarbeid mellom tannlegeutdanninga og kompetansesenteret om blant annet undervisning. For deg som student vil dette gi gode muligheter for variert og avansert klinisk undervisning i samarbeid med spesialister.

Det første og deler av det andre studieåret, er felles med profesjonsstudiet i medisin. I starten er undervisninga fokusert på biomedisinske basalfag. Disse fagene er viktige fordi biologi er grunnlaget for alt liv, og faget gir kunnskap om både friske og syke mennesker. Det andre året fortsetter med undervisning i basalfag samt parakliniske fag, som er forberedende fag med hensyn til behandling av pasienter og arbeid i klinikk.

I løpet av studiet vil du også ha samfunns- og atferdsrelaterte fag, som etikk og lovgivning, psykologi, kommunikasjon og informasjonsteknologi.

Fra tredje året følger du en egen studieplan for tannlegestudiet, og de tre siste årene vil du få mye praksis og kontakt med pasienter. Den kliniske undervisninga foregår gjennom praksis på universitetsklinikken. I løpet av de to siste årene skal du ha ca. sju måneder ekstern praksis i den offentlige tannhelsetjenesten.

Utenlandsopphold

Det vil bli lagt til rette for utenlandsopphold underveis i studiet.

Videre studier

Etter endt grunnutdanning og et par år med klinisk praksis, kan du søke deg inn på en spesialistutdanning. Du spesialisere deg da innen et fagfelt av odontologi. Du kan også søke opptak til et doktorgradsprogram.

Yrkesmuligheter

Det er stor mangel på tannleger og derfor er det meget gode arbeidsmuligheter. Du kan jobbe i den offentlige tannhelsetjenesten, i privat praksis eller kombinere disse. Du har også mulighet til å jobbe innen EU-området etter søknad til det aktuelle landets helsemyndigheter. Gjennom tannlegestudiet vil du også få kompetanse for mange andre typer arbeid. Det kan for eksempel være som utreder eller rådgiver i offentlig forvaltning eller private organisasjoner, eller du kan jobbe med forskning eller undervisning.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i odontologi
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 2 FY + 3KJ
- » **Antall plasser:** 40
- » **Poenggrense 2006:** 68 (ordinærtvitnemål), 59.8 (primærtvitnemål), se også side 113
- » **Kontakt:** 77 64 91 02, tannlegeutd@fagmed.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/odontologi>

Marius Fiskum

Marius Fiskum

Marius Fiskum

Marius Fiskum

Marius Fiskum

Pedagogiske fag

Pedagogikk (bachelor)

Se også:

Lærerutdanning i realfag (5-årig master) side 45

Lærerutdanning i språk og samfunnsfag (5-årig master) side 46

Praktisk-pedagogisk utdanning (påbygging årsstudium) side 47

Behovet for realfagslærere er stort.
«Mine studiekompiser har fått jobb
rett etter endt utdanning.»

Jonas Oskarsson fra Luleå,
realfagsutdanning for lærere

Marius Fiskum

Pedagogikk (bachelor)

Er du opptatt av barns oppdragelse? Har du meninger om undervisninga i den norske skolen? Vil du vite hvordan du skal få en skolerett ungdom til å bry seg om skolearbeidet?

De fleste forbinder pedagogikk med å undervise, men faget favner videre. Med bachelorprogrammet i pedagogikk blir du ikke lærer, men du studerer samfunnsvitenskap med fokus på oppdragelse, læring og undervisning.

Det er tre hovedområder i faget: oppdragelse, utdanning og opplæring og kultur- og kunnskapsoverføring. Områdene berører og griper inn i hverandre.

Faget har lange tradisjoner innenfor filosofi, idéhistorie, psykologi og sosiologi.

Sentrale forskningsområder i pedagogikk er utdanningssystemet, barns oppvekstvilkår og sosialisering, ulike kunnskapsformer og læringsmiljø og utdanningspolitikk. I pedagogikkstudiet ved Universitetet i Tromsø har forskning rettet mot samiske og flerkulturelle forhold også en sentral plass.

I første del studerer du ex.phil. og ex.fac. sammen med et introduksjonsemne i samfunnsfag. Deretter vil en stor del av studiet være knyttet til sentrale pedagogikkemner som tar for seg barns og unges utvikling, pedagogisk refleksjon og praksis, utdanning og oppdragelse m.m.

Fjerde og femte semester tas støtteemner fra andre fag og eventuelt et utenlandsopphold. Mot slutten av studiet går du dypere inn i pedagogiske problemstillinger og forskningsområder som ble introdusert tidligere i studiet. Samtidig velger du ett fordypningsområde som du skriver prosjektoppgave innenfor.

Spesialisering

Det er ingen fagretninger på bachelornivå, men valg av støtteemner gir ei viss spesialisering. Ønsker du å ha muligheten åpen for å bli lærer, bør du velge et undervisningsfag i språk eller samfunnsfag. Du kan også rette utdanninga mot kultursektoren ved å velge støttefag innen kunst og litteratur, eller styrke din samfunnsvitenskapelige kompetanse ved å velge andre samfunnsvitenskapelige fag. Du kan også spesialisere deg til en viss grad gjennom prosjektoppgava.

Utenlandsopphold

Det anbefales at et utenlandsopphold legges til femte semester. Utvekslingsavtaler gir deg mulighet til å reise til flere universitet i Europa, Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

Videre studier

Studiet kvalifiserer for opptak til toårig mastergradsprogram i pedagogikk. Graden er også opptaksgrunnlag til master i visuelle kulturstudier og flere tverrfaglige mastergrader, blant annet urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Bachelorgraden i pedagogikk kvalifiserer særlig for arbeid i utdanningssystemet, men også for andre yrker i offentlig og privat sektor. Utdanninga passer i yrker hvor arbeidet består i undervisning, utdanningsadministrasjon, tilrettelegging av læringsmiljø, rådgivning, konsulentvirksomhet, utredningsoppgaver og lignende. Kombinerer du bachelorstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, blir du kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/pedagogikk/1635/2>

Samfunnsfag, psykologi

Politikk, økonomi og filosofi (bachelor)

Psykologi (årsstudium)

Psykologi (bachelor)

Psykologi (6-årig profesjonsstudium)

Samfunnsplanlegging og kulturforståelse (bachelor)

Sosialantropologi (bachelor)

Sosiologi (bachelor)

Statsvitenskap (bachelor)

Se også:

**Lærerutdanning i språk og samfunnsfag
(5-årig master) side 46**

Pedagogikk (bachelor) side 65

Helseadministrasjon (bachelor) side 88

Samfunnsøkonomi (bachelor) side 90

«På sosialantropologi blir vi sterkt oppfordret
til å ta et år ved et universitet i utlandet. Jeg
skal til Sør-Afrika, gleder meg vilt.»

Jonas Andersen fra Tinn i Telemark,
sosialantropologi

Marius Fiskum

Politikk, økonomi og filosofi (bachelor)

Er du interessert i å kombinere kunnskap fra tre ulike fagområder i ett studium? Bachelorprogrammet i politikk, økonomi og filosofi har lenge eksistert ved noen av de mest anerkjente utenlandske universitetene. Universitetet i Tromsø er først ute med å tilby dette studiet i Norge.

Målsettingen er å utdanne kandidater som har evne til kritisk refleksjon og kunnskaper om politikk og økonomi. Studiet gir en allsidig utdanning som burde gi gode karrieremuligheter i offentlig og privat virksomhet.

Første semester består av ex. phil. og ex. fac. og et valgfritt emne i statsvitenskap, økonomi eller filosofi. De etterfølgende tre semestre studeres hvert av de tre fagene i samme omfang. I det tredje studieåret velges spesialisering innenfor ett av de tre fagområdene.

Statsvitenskap er læren om politiske systemers oppbygning og virkemåte. For statsvitere er det viktig å ha elementære kunnskaper om økonomiske sammenhenger, så vel som kunnskap om de verdivalg som danner grunnlag for politiske løsninger.

Økonomi er læren om produksjon og fordeling av knappe ressurser. Tradisjonelt sett har økonomifaget blitt assosiert med effektivitet, men det er en stadig økende interesse for rettferdighet og verdispørsmål også innenfor økonomifaget.

I filosofidelen av studiet inngår etikk, politisk filosofi og vitenskapsfilosofi. I etikk og politisk filosofi drøftes hva som er rett og galt, både for enkeltmennesker og for samfunnet. I vitenskapsfilosofi studeres de ulike vitenskapene, deriblant økonomi og statsvitenskap.

Spesialisering

Studiet har tilrettelagt for spesialisering i en av fagdisiplinene statsvitenskap, økonomi og filosofi. Den valgte spesialiseringen kvalifiserer til søknad om opptak til masterprogram i det faget man har valgt å spesialisere seg i.

Utenlandsopphold

Deler av spesialiseringen kan tas ved et utenlandsk universitet. Studier i utlandet må forhåndsgodkjennes dersom det skal inngå som en del av utdanningen. Det fins gode muligheter for opphold i utlandet. En rekke universiteter i utlandet tilbyr programmer i politikk, økonomi og filosofi, deriblant universitetene i Oxford og York i Storbritannia. Universitetets sentrale utvekslingsavtaler gir dessuten mulighet for å reise til Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

Videre studier

Med bachelor i politikk, økonomi og filosofi kan du søke opptak til mastergradsprogram i statsvitenskap, organisasjons- og ledelsesvitenskap, samfunnsøkonomi eller filosofi. Graden er også opptaksgrunnlag for flere tverrfaglige masterstudier, blant annet visuelle kulturstudier, urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Studiet gir en allsidig utdanning med gode karrieremuligheter innenfor offentlig og privat virksomhet, som for eksempel konsulent- og lederstillinger.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelorgrad i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/svfak/bachelor/40>

Psykologi (årsstudium)

Har du lyst til å bli psykolog? Da kan årsstudiet i psykologi være første skritt på veien mot en spennende karriere.

Psykologien studerer atferd og opplevelser med tanke på å forstå hvorfor vi er som vi er. Årsstudiet er ei innføring i et fascinerende fagfelt, og gir en oversikt over de ulike temaene som psykologien omfatter.

I løpet av studiet vil du lære om biologisk psykologi, kognitiv psykologi, sosialpsykologi, personlighetspsykologi og utviklingspsykologi. Studiet gir også innsikt i hvordan du undersøker og tester psykologiske problemstillinger og god kjennskap til de viktigste teoriene og funnene i faget.

Det første semesteret tar du ex.phil. og ex.fac. i tillegg til fenomenbeskrevet psykologi. Fenomenbeskrevet psykologi er et emne der ulike tema fra psykologien presenteres i en form som gjør det lett å kjenne igjen fra dagliglivet. Eksempler kan være psykiske avvik, seksualvaner, rus og avhengighet, flyskrekk, spiseforstyrrelser, vinterdepresjon, konflikter på jobben, effekter av hjerneskade og systematiske feil i dagliglivets tenkning og beslutninger.

I det andre semesteret vil du få ei innføring i generell psykologi og nærmere kjennskap til psykologiens historie og hvilke forskningsmetoder som brukes innenfor faget. Du vil blant annet lære om hvordan psykologien har bidratt til å forstå først og fremst mennesker, men også atferd hos dyr og andre organismer.

Videre studier

Årsstudiet er først og fremst et ettårig program som gir opptaksgrunnlag til profesjonsstudiet i psykologi. Men årsstudiet er identisk med det første året av bachelorstudiet slik at du også har mulighet til å begynne på andre året i bachelorprogrammet, se side 69. Årsstudiet kan også benyttes som frie støttfag i en bachelorgrad fra andre fag.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** 200
- » **Kontakt:** 77 64 52 90, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/psykologi/5578/1>

Psykologi (bachelor)

Er du opptatt av hvordan mennesker tenker, føler og handler?

Psykologi er studiet av mennesker og dyr hvor atferd og opplevelser forklares gjennom teorier som er basert på vitenskapelige metoder. Bachelorstudiet gir ei bred innføring i psykologi, psykologiens historie og forskningsmetoder.

I løpet av studiet vil du lære om biologisk psykologi, kognitiv psykologi, sosialpsykologi, personlighetspsykologi og utviklingspsykologi. Du får innsikt i hvordan du undersøker og tester psykologiske problemstillinger og studiet gir også grundig kjennskap til de viktigste teoriene og funnene i faget.

I tillegg gis det ei innføring i enkelte mer anvendte områder som arbeids- og organisasjonspsykologi, helsepsykologi, pedagogisk psykologi, flypsykologi, forbrukerpsykologi, krysskulturell psykologi m.m.

Det første året studeres ex.phil. og ex.fac. i tillegg til at du får ei innføring i psykologi, fenomenbeskrevet psykologi og psykologisk metode. I det andre studieåret tas støtteemner fra andre fagområder sammen med et valgfritt psykologiemne. Studiet avsluttes med psykologisk metode og statistikk, i tillegg til arbeid med bacheloroppgava.

Spesialisering

Det er gode muligheter for å kombinere psykologi med andre fag gjennom støtteemnene. Ved valg av et annet undervisningsfag legger du muligheten til rette for å kunne bli lærer. Du spesialiserer deg også til en viss grad gjennom bacheloroppgaven.

Utenlandsopphold

Et utenlandsopphold i bachelorstudiet i psykologi kan vare fra ett til to semester, og det anbefales lagt til det tredje studieåret. Studiet i utlandet må være forhåndsgodkjent som en del av fordypningsfagene i studieprogrammet. Instituttet har utvekslingsavtale med universiteter i en rekke land.

Videre studier

De to første semestrene i bachelorstudiet er identisk med årsstudiet i psykologi, og utgjør opptaksgrunnlaget til profesjonsstudiet i psykologi, se side 68 og 70. Fullført bachelorstudium kvalifiserer for opptak til det toårige mastergradsprogrammet i psykologi. Med bachelorgrad kan du også søke opptak til mastergrad i visuelle kulturstudier og flere andre tverrfaglige masterstudier, blant annet urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Bachelorstudiet i psykologi gir undervisningskompetanse for videregående skole hvis du tar praktisk-pedagogisk utdanning i tillegg, se side 47. Utdanninga gir også muligheter for å jobbe med et bredt spekter av arbeidsoppgaver innen samfunn og næringsliv, blant annet utredningsarbeid, konsulentvirksomhet, administrativt arbeid, forebyggende helsearbeid og undervisning.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 52 90, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/psykologi/1904>

Psykologi (6-årig profesjonsstudium)

Psykologer arbeider innenfor ei rekke områder i helsevesenet, næringslivet og andre steder. For å kunne jobbe som psykolog må du ha gjennomført profesjonsstudiet i psykologi.

Psykologistudiet gir bred innføring i psykologi både som akademisk fagfelt og som profesjon. Studentene forberedes til å arbeide innenfor et fagområde som er under sterk forandring og som stiller krav til kontinuerlig oppdatering av kunnskap.

Årsstudiet i psykologi er opptaksgrunnlag for profesjonsstudiet, og totalt tar profesjonsutdanninga seks år.

Profesjonsstudiet bygger på introduksjonsstudiets generelle innføring i psykologi, historie og metode og gir grunnleggende kompetanse for et bredt spekter av ulike typer arbeid innen anvendt psykologi, forskning, undervisning og psykologisk utviklingsarbeid.

Studiet består av fire årsenheter, flere praksisperioder som gir allsidig erfaring og ei hovedoppgave.

Første år omhandler kognitiv psykologi, læringspsykologi og pedagogisk psykologi og legger vekt på psykologisk kunnskap om hvordan mennesker og dyr registrerer, behandler, bevarer og bruker informasjon. Både normale og avvikende tilstander blir belyst.

Andre år dreier seg om biologisk psykologi og utviklingspsykologi, og har to sentrale tema: normale og avvikende psykologiske funksjoner sett i et utviklingsperspektiv, og innføring i biologiske prosesser som starter, styrer og opprettholder psykologiske funksjoner.

Det tredje året fokuserer på klinisk psykologi og personlighetspsykologi, hvor hovedtemaet er ei grundig teoretisk og praktisk innføring i klinisk psykologi – det vil si innsikt i psykologisk behandling. Her vil du få inngående kunnskap om de viktigste formene for psykiske forstyrrelser og hvordan du skal vurdere pasienter og stille diagnoser. Du vil også lære å bruke ulike behandlingsmodeller.

Sosial- og samfunnspsykologi er tema for fjerde årsenhet hvor du lærer om sosialpsykologi, kommunikasjonspsykologi, helsepsykologi, kulturpsykologi og arbeids- og organisasjonspsykologi. Her inngår også ei innføring i sosialantropologi.

I det femte og siste året kommer hovedpraksisen som er seks måneder sammenhengende fulltidsarbeid som psykolog ved en institusjon i Nord-Norge. Studiet avsluttes med innlevering av ei hovedoppgave.

Utenlandsopphold

Utteksling gjennomføres i det andre eller det fjerde året. Instituttet har utvekslingsavtaler med en rekke land. Utenlandsstudiene må være godkjent på forhånd.

Videre studier

Studiet kvalifiserer til å kunne søke opptak til doktorgradsprogram. Det er også mulig å spesialisere seg innen et område, for eksempel behandling av voksne pasienter eller arbeids- og organisasjonspsykologi.

Yrkesmuligheter

Psykologer arbeider i helsevesenet, for eksempel på psykiatriske poliklinikker eller sykehus. Mange arbeider i pedagogisk-psykologisk tjeneste med barn og unge, driver egen praksis eller arbeider i næringslivet med arbeids- og organisasjonspsykologi. Andre velger å arbeide med undervisning og forskning.

Fakta

- » **Omfang:** 6 år, 360 studiepoeng inkl. årsstudiet som er opptakskrav
- » **Grad:** Candidatus psychologiae (cand. psychol.)
- » **Opptak:** Lokalt opptak, søknadsfrist 15. mai
- » **Opptakskrav:** Årsstudiet i psykologi
- » **Antall plasser:** 24
- » **Kontakt:** 77 64 52 90, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/psykologi/profesjonsstudiet>

Samfunnsplanlegging og kulturforståelse (bachelor)

Vil du vite hvordan endringene i samfunnet blir styrt? Vil du være med og forme framtidens samfunn?

Bachelorstudiet i samfunnsplanlegging og kulturforståelse er tverrfaglig og bruker teori fra samfunnsgeografi, sosiologi, statsvitenskap og sosialantropologi. Perspektiver fra disse fagene knyttes sammen i studiet av næringsliv, kulturliv, velferd og politikk – i byer, bygder og regioner.

Planlegging foregår i kommuner og regioner, nasjonalt og internasjonalt. I dag kan ikke planlegging fungere uten dyp kulturforståelse og ses derfor i lys av dagligliv, næringsliv, offentlig sektor, kjønn og kultur.

Samspill og konflikt mellom lokalsamfunn og globale prosesser og mellom sentrums- og utkantstrøk står sentralt. Undervisninga er knyttet tett opp til aktuell forskning og til plan- og utviklingsarbeid som studentene gjøres kjent med gjennom feltstudier.

Første semester tas ex.phil. og ex.fac. sammen med et introduksjonsemne i samfunnsvitenskap. Videre studerer du emner i planlegging, samfunnsgeografi og kulturalanalyse. Dersom du ønsker det kan du ta delstudier i utlandet. Du kan også velge praksissemester, dvs. utplassering på en arbeidsplass eller ta andre valgfrie emner i fjerde og femte semester.

I siste semester utfører studentene et eget feltarbeid og skriver bacheloroppgave på bakgrunn av dette. Det er lagt stor vekt på at studenter skal delta i undervisninga og i prosjekter, noe som gir et aktivt studiemiljø.

Spesialisering

Du kan spesialisere deg til en viss grad gjennom valg av støtteemner og gjennom bacheloroppgava. Som et alternativ til ordinær bachelor, tilbys også studieretning innen kulturminnevern. Denne er rettet mot planlegging, vern og forvaltning av kulturminner i statlig, fylkeskommunal og kommunal sektor og museumssektoren. Noe av undervisninga vil være felles med studenter fra kunsthvitenskap og arkeologi som velger spesialisering i kulturminner.

Utenlandsopphold

Du kan ta delstudier i utlandet i ett til to semester, fortrinnsvis fjerde eller femte semester. Oppholdet bør helst legges til Roskilde Universitet eller til Ghana og Kamerun gjennom spesielle avtaler som instituttet har. Men Universitetets utvekslingsavtaler gir også mulighet til å reise til blant annet Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

Videre studier

Bachelorgrad kvalifiserer for opptak til toårig masterstudium i samfunnsplanlegging og kulturforståelse og i samfunnsgeografi. Graden er også opptaksgrunnlag til flere tverrfaglige masterstudier, blant annet master i visuelle kulturstudier, urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Utdanninga gir gode jobbmuligheter innen offentlig planlegging og administrasjon, organisasjoner og næringsliv og prosjekt- og utviklingsarbeid i Norge eller andre steder i verden. Du kan også ta praktisk-pedagogisk utdanning og bli kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/planlegging/1623/1>

Sosialantropologi (bachelor)

Har du reiselyst og er nysgjerrig på fremmede land og kulturer? Vil du lære mer om etnisitet og kulturforskjeller? Eller er du kanskje interessert i å forstå eget samfunn bedre?

Sosialantropologer studerer et bredt spekter av tema ulike steder i verden, både fjernt og nært. Bachelorstudiet gir ei bred innføring i de kulturelle og sosiale variasjonene som finnes. Faget prøver å vise hvordan samfunn organiseres på ulikt vis og hvordan sosial organisasjon henger sammen med hvordan vi mennesker oppfatter og beskriver omgivelsene våre. En metode som særlig kjennetegner faget, er feltarbeidet. Gjennom å være sammen med mennesker, søker antropologen å få bedre innsikt i deres kultur og levesett.

Undervisninga inneholder de sentrale emnene som er felles for faget i Norge. I tillegg har Tromsø spesialkompetanse på blant annet urfolksforskning, etnisitet og formidling ved hjelp av film.

I første del av studiet tar du ex.phil., ex.fac. og får innføring i sentrale, faglige problemstillinger. Du studerer blant annet kommunikasjon og mening, organisering av fellesskap og forskjeller og materielle tilpasninger. Du kan velge å studere etniske relasjoner i forhold til samisk samfunn og kultur, eller du kan bli kjent med hvordan subkulturer i samtida endres innenfor populærmusikk og tema som teknologi (hacking) og rus.

Deretter åpnes det for å studere emner fra andre fag, eller du kan velge å ta deler av studiet ditt i utlandet og studere ved et utenlandsk universitet.

Siste semester brukes til å lære mer om kunnskapsproduksjon og fokus er særlig rettet mot identitet. Her får du også anledning til å prøve deg som antropolog gjennom et minifeltarbeid.

Spesialisering

Det er ingen fagretninger innenfor sosialantropologi på bachelornivå, men du kan kombinere antropologi med emner fra andre fag som du er spesielt interessert i som slik vil gi deg en spisskompetanse. Dersom du planlegger å gå videre på mastergradsstudium, kan det være lurt å kombinere sosialantropologi med fag som kan hjelpe deg med mastergradsprosjektet. For eksempel språkfag dersom du planlegger å gjøre feltarbeid utenlands eller i samiske regioner.

Utenlandsopphold

Instituttet legger til rette for utenlandsopphold i det femte semesteret. Studiene kan enten være antropologiske emner eller fag som inngår som støtteemner. Emnene må være forhåndsgodkjent, og det enkleste vil være å benytte en av de mange utvekslingsavtalene som fagmiljøet allerede har inngått med flere universitet i Europa, Afrika og Sør-Amerika.

Videre studier

Med bachelorgrad kan du søke opptak til flere toårige påbyggingsmastere, for eksempel mastergradsprogrammet i sosialantropologi. Graden gir også opptaksgrunnlag til flere tverrfaglige masterstudier, blant annet visuelle kulturstudier, urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Sosialantropologi gir kompetanse til å jobbe innen offentlig forvaltning, nasjonale og internasjonale organisasjoner, museum, informasjon og media, bistandsprosjekter og miljøvern. Du kan for eksempel være saksbehandler, utreder eller rådgiver i en kommune eller jobbe som konsulent knyttet til arbeid med flyktninger og innvandrere. Du kan også ta praktisk-pedagogisk utdanning og bli kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/antropologi/1428/2>

Sosiologi (bachelor)

Singelliv, familieliv, kjønn, sex og det gode liv? Sosiologer søker å forstå, forklare og forutsi ulike sammenhenger i samfunnet. Som sosiolog får du kompetanse på livet!

Sosiologi er vitenskapen om menneskelig samliv, og tar for seg alt fra individer i grupper til samfunnsendringer på nasjonalt og globalt plan. Sosiologene forsøker å forstå ulike typer samfunn og grupper og hvordan ulike samfunnsforhold er avhengige av, og virker inn på økonomi, teknologi og kultur.

Sosiologer undersøker sosiale relasjoner og institusjoner. Relasjoner mellom kjønn, etniske grupper og folkeslag er blant de temaene det undervises i. Sosiale institusjoner som familie, arbeidsliv og utdanning står også sentralt.

I sosiologi brukes en rekke ulike metoder for å studere samfunnet, f.eks. intervjuer, deltakende observasjon, statistiske undersøkelser og analyser av dokumenter og registre av forskjellige typer.

Målet med studiet er å gi kunnskap om hvordan det norske samfunnet og andre samfunn er bygd opp og fungerer, og samtidig bidra til kritisk og konstruktiv samfunnsforståelse.

Første halvår gir kjennskap til universitetet som utdanningsinstitusjon og lærer deg studieteknikk. Du får også innblikk i grunnleggende vitenskapelige tenkemåter innen filosofien, og dermed et godt fundament for å studere samfunnsvitenskap.

Etterpå begynner din spesialisering i sosiologi med obligatoriske og valgfrie sosiologiemner. I dette inngår også bachelorgradsoppgava som skal leveres i slutten av studiet.

I fjerde og femte semester er det mulig å velge 60 studiepoeng fra andre fagområder, eller du kan studere i utlandet.

Spesialisering

Det gis mulighet til spesialisering innenfor et utvalg av sosiologiemner. Valgfrie støtteemner og tema for oppgava du skal skrive, gir deg også muligheter for selvvalgt fordypning.

Utenlandsopphold

Instituttet har utvekslingsavtaler med flere universitet i Europa. I tillegg fins utvekslingsavtaler med 12 nordiske universitet gjennom Nordplus. Universitetets sentrale utvekslingsavtaler gir mulighet for å reise til Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

Videre studier

Bachelorgraden kvalifiserer for opptak til toårig mastergradsprogram i sosiologi. Gradene kvalifiserer også for opptak til master i visuelle kulturstudier, urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Sosiologi gir gode kvalifikasjoner for arbeid innen et bredt spekter av jobber i offentlig og privat virksomhet, som for eksempel forvaltning i kommune, fylkeskommune og departement. Faget egner seg også godt som bakgrunn for organisasjonsarbeid, konsulentvirksomhet, administrasjon, informasjon og journalistikk. Du kan dessuten ta praktisk-pedagogisk utdanning og bli kvalifisert for lærerstilling i skolen, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/sosiologi/1444/2>

Statsvitenskap (bachelor)

Er du et politisk dyr? Anser du deg som en verdensborger? Lurer du på hvorfor kommunen din aldri har penger? Skulle du likt å plukke ord som makt, struktur og organisasjon fra hverandre?

Statsvitenskap er læren om hvordan politiske systemer er bygd opp og virker.

I statsvitenskap blir ulike former for demokrati og representasjon studert med søkelys på vilkårene for legitimitet og folks deltakelse i politikken. Studiet gir innsikt i politikk og forvaltning, styring og ledelse på ulike nivåer.

Statsvitenskap legger vekt på å sammenligne politiske systemer i ulike land for å avdekke systematiske forskjeller i organisasjon og virkemåte. Et annet sentralt tema er hvordan organiseringa av det politisk-administrative apparatet i stat og kommune påvirker offentlig politikk på ulike områder. Her

er organisasjonsteori ei viktig faglig tilnærming. Studier av aktører, institusjoner og prosesser i internasjonal politikk har også sin plass i faget.

De første semestrene består stort sett av obligatoriske innføringsemner i de ulike delene av faget statsvitenskap i tillegg til ex.phil. og ex. fac.

I fjerde, femte og eventuelt sjette semester kommer de valgfrie delene av studiet. Vi anbefaler ett eller to semestere ved et utenlandsk lærested for fagstudier kombinert med språkstudier. I stedet for, eller i kombinasjon med utenlandsopphold, kan du ta emner i andre fag ved Universitetet i Tromsø.

Spesialisering

Det gis gode muligheter for fordypning i ulike sider av statsvitenskap, eller til å kombinere faget med et studium i for eksempel engelsk, fransk, russisk eller tysk. Du kan også velge emner fra andre fag enn språk.

Utenlandsopphold

Instituttet har svært mange utvekslingsavtaler med universiteter i Europa og USA. I tillegg gir sentrale utvekslingsavtaler mulighet til å reise til blant annet Sør-Afrika, Canada, Japan, Russland og USA.

«Det er lett å få venner her, både gjennom studentmiljøet og på studenthuset Driv.»

Ronny Josefsen fra Tromsø, statsvitenskap

Videre studier

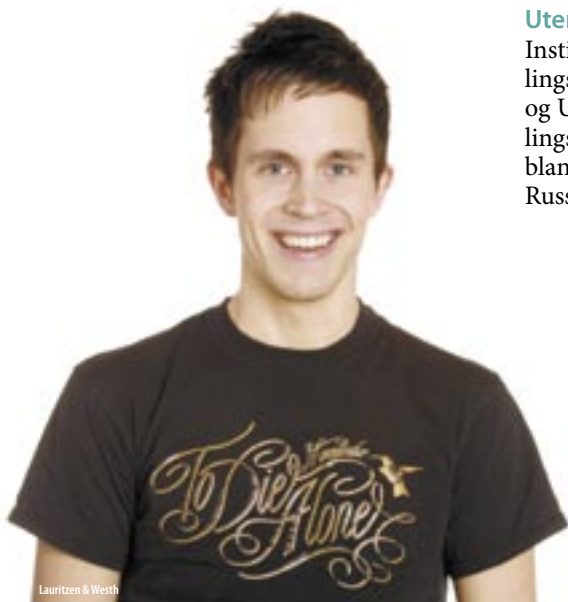
Med bachelorgrad kan du søke opptak til mastergrad i statsvitenskap, eller til mastergrad i organisasjons- og ledelsesvitenskap. Graden er også opptaksgrunnlag for flere tverrfaglige masterstudier, blant annet visuelle kulturstudier, urfolksstudiet og fredsstudiet ved Universitetet i Tromsø.

Yrkesmuligheter

Studiet gir en allsidig utdanning med gode karrieremuligheter innenfor offentlig så vel som privat virksomhet, som for eksempel konsulent- og lederstillinger. Du kan jobbe i organisasjoner eller med informasjon og media, innenfor rådgivning og miljøvern. Hvis du ønsker å undervise, kan du ta praktisk-pedagogisk utdanning og bli lærer, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/statsvitenskap/1995/2>

Lauritzen & Westh

Språk og litteratur

Språk og litteratur (bachelor)

Se også

Dokumentasjonsvitenskap side 57

**Lærerutdanning i språk og
samfunnsfag side 46**

Russlandsstudier side 38

Språk og økonomi side 91

«Når jeg har tid, jobber jeg som
tolk og museumsbetjent, så
språkstudiene mine lønner seg
allerede.»

**Kirsi Niemilä fra Helsinki,
Master i finsk litteratur**

Marius Fiskum

Språk og litteratur (bachelor)

Språk og litteratur har du bruk for uansett hva du skal jobbe med. Språk er et verktøy til å bli kjent med mennesker og andre kulturer, mens litteratur åpner for en verden med opplevelser som nesten kan konkurrere ut virkeligheten.

Studiet gir kunnskap om språk, litteratur og kultur og har mange ulike studieretninger. Du kan for eksempel velge ett eller to ulike språk og lære om litteraturen i de landene disse språkene brukes. Du kan også velge å fordype deg i enten allmenn språkvitenskap eller allmenn litteraturvitenskap.

Litteraturdelen består av studier av litteratur, litteraturhistorie og litteraturteori. Språkstudiene er praktisk rettet med muntlige og skriftlige oppgaver. I tillegg får du kunnskap om hvordan språkene er bygd opp, om forskjellige språk og dialekter og ulike måter å beskrive språk på.

Det første semesteret tar du ex.phil. og ex.fac. Deretter følger fordypning i et studieretningsfag som tar halvannet år, og til slutt følger valgfrie emner fra språk og litteratur eller andre fag med et omfang på ett år.

Spesialisering

Språk og litteratur har mange studieretninger. Dessuten gir valgfrie emner ytterligere muligheter for fordypning. Studiet har i alt 12 studieretninger:

- » Allmenn litteraturvitenskap
- » Allmenn språkvitenskap
- » Engelsk
- » Finsk
- » Fransk
- » Gresk
- » Latin

- » Nordisk
- » Russisk
- » Samisk
- » Spansk (nyhet)
- » Tysk

For engelsk, fransk og tysk, anbefaler vi forkunnskaper tilsvarende fordypning fra videregående skole i det aktuelle språket. For samisk forutsettes forkunnskaper tilsvarende samisk som førstespråk fra videregående skole, eller kunnskaper i nordsamisk tilsvarende minst C-språk fra videregående skole (4 + 4 + 4) samt emnet SAM-0100 fra Universitetet i Tromsø eller samiskkurset Davvin I-IV samt SAM-0100. De øvrige studieretningene krever ikke forkunnskaper ut over generell studiekompetanse. Vær oppmerksom på at finsk, gresk, latin, samisk og tysk har oppstart annethvert år. Se studieplanen eller ta kontakt med fakultetet.

Utenlandsopphold

Delstudier i utlandet gjør deg ekstra attraktiv på arbeidsmarkedet. Utenlandsopphold gir deg bedre språkkunnskaper, nye venner og opplevelser. Alle studieretninger åpner for ett eller to semester i utlandet. Vi har avtaler med mange forskjellige land, og ved å benytte avtalene får du hjelp til å velge emner som kan godkjennes som en del av studiet. Du får hjelp til opptak og til å finne bolig, og du kan få ekstra stipend gjennom Erasmus- og Nordplusordningen.

Videre studier

Etter fullført bachelorgrad kan du søke opptak til toårig mastergrad i språk eller i litteratur. Der kan du spesialisere deg i det faget du har tatt fordypning i på bachelornivå.

Yrkesmuligheter

Du kan søke arbeid innen litteratur- og kulturformidling, forlag, media og offentlig forvaltning. Kompetansen kan brukes i arbeid med oversettelse, tolkning, språk- og tekstvirksomhet eller informasjonsarbeid, bibliotek- og arkivarbeid, arbeid ved museum og kulturinstitusjoner eller innen reiseliv, reklame og journalistikk m.m. Hvis du tar ettårig praktisk-pedagogisk utdanning etter programmet, får du adjunktkompetanse, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Anbefalte forkunnskaper:** For engelsk, fransk og tysk anbefaler vi språkkunnskaper tilsvarende fordypning fra videregående skole. For samisk forutsettes kunnskaper tilsvarende samisk som førstespråk fra videregående skole, eller kunnskaper i nordsamisk tilsvarende minst C-språk fra videregående skole (4 + 4 + 4) samt emnet SAM-0100 fra Universitetet i Tromsø eller samiskkurset Davvin I-IV samt SAM-0100.
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Teknologi, ingeniørfag

Industriell matematikk (5-årig master)

Informatikk (5-årig master)

Kommunikasjon og mikroelektronikk (5-årig master)

Marin bioteknologi (bachelor)

Molekylær bioteknologi (5-årig master)

Romfysikk (5-årig master)

Jeg har alltid vært interessert i å se
«**opp. Kikke på stjerner, satellitter og
nordlys.»**

Håvard Mjøen fra Oppdal, romfysikk

Lauritzen & Westh

Sivilingeniør i industriell matematikk (5-årig master)

Synes du den teknologiske utviklinga er spennende? Blir du fascinert av mobilkommunikasjon, GPS-navigasjon og telemedisin? Ønsker du å jobbe i en teknologibedrift hvor du får påvirke utviklinga? Hvis svaret er ja, bør du lese videre.

Mastergrad i industriell matematikk gir et solid fundament for å kunne arbeide med utvikling og forskning i industri og næringsliv. Utdanninga er viktig innenfor moderne fagområder som mobilkommunikasjon, bildebehandling, signalanalyse, bioinformatikk og klimaforskning.

Studiet består av matematikk, anvendt matematikk og statistikk med informatikk og fysikk som støttefag. Det er lagt vekt på at du skal utvikle ferdigheter i å formulere matematiske modeller og analysere disse ved hjelp av tilgjengelige metoder.

Overordnede mål er å gi gode ferdigheter i å tolke resultater og vurdere hvordan disse kan brukes. Dette lærer du gjennom trening i programmering, vitenskapelige beregninger og visualiseringer.

Studieprogrammet består av obligatoriske emner, valgfagsemner, spesialiseringsspensum og ei masteroppgave. I spesialiseringsspensumet inngår normalt ei prosjektoppgave som kan være et forarbeid til masteroppgava.

De tre første årene leses hovedsakelig obligatoriske emner i matematikk, statistikk, informatikk og fysikk.

De neste semestrene studerer du matematikkemner og valgfagsemner som støtter opp om spesialiseringa. Blant valgfagseminene må minst 10 studiepoeng være fra et fag som ikke er realfaglig, for eksempel språk, økonomi, administrasjon eller lignende.

Studiet avsluttes med ei masteroppgave i det siste semesteret.

De tre første årene av master i industriell matematikk har mye til felles med bachelorstudiet i matematikk og statistikk, se side 55.

Spesialisering

Studiet har to spesialiseringer – anvendt matematikk og statistikk. Anvendt matematikk fokuserer på hvordan matematiske modeller fra fysikkens verden kan utnyttes for utviklingsarbeid i industri og forskning. Spesialiseringa i statistikk handler også om utvikling i industri og forskning, men fokuserer på å innhente ulike datamengder og hvordan slik kunnskap kan utnyttes i utviklingsarbeid.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for opphold i utlandet, og vi anbefaler at utenlandsoppholdet gjennomføres i tredje eller fjerde studieår.

Videre studier

Med mastergrad kan du søke opptak til et doktorgradsprogram.

Yrkesmuligheter

Mastergraden gir kompetanse som sivilingeniør, og du kan arbeide ved blant annet forskningsinstitusjoner, konsultantselskaper, forsikringsselskaper, banker, industribedrifter, oljeselskaper, undervisningsinstitusjoner og innen høyteknologi og programvareutvikling. Kombinerer du masterstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, kan du jobbe som lærer i videregående skole, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i teknologi/sivilingeniør
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 3MX + 2FY
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01
studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/matstat/teknologimaster>

Sivilingeniør i informatikk (5-årig master)

Som sivilingeniør i informatikk kan du bli en av arkitektene bak framtidens datasystemer.

Informatikk handler om å hente inn, håndtere og styre informasjon ved hjelp av datamaskiner. Slik kunnskap brukes blant annet for å kontrollere og styre fly, regulere strømforsyning, styre hjelpemannskaper, når du tar ut penger i minibanken eller bruker mobiltelefonen.

Alt kan styres av IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi), men utfordringene er mange. Systemer i medisinsk utstyr, fly og biler må være så pålitelige og robuste mot feil at det ikke gir fatale konsekvenser.

Informatikk er et fag skapt av mennesker for å hjelpe oss i hverdagen. Det handler ikke bare om teknikk, men også om å se behov og utnytte kunnskapen til det beste for alle.

Faget trenger flere jenter som kan være med og styre den teknologiske utviklinga. Jenter har ofte andre innfallsvinkler enn gutter og kan derfor finne andre løsninger eller se andre behov og bidra med nyskapning vi ellers går glipp av.

Ved Universitetet i Tromsø er informatikk et praktisk realfag. Du blir god ved å øve. Derfor er prosjekter med design, praktisk programmering og testing en viktig del av alle emner.

Studiet dekker de viktigste delene av informatikkfaget. Du studerer blant annet hvordan du kan utvikle databaser tilpasset ulike behov, hvordan du lager et operativsystem, hvordan oppbygginga i et datasystem henger sammen med oppgavene det skal løse og hvordan ulike systemer kommuniserer. Studiet er næringsrettet med valgfag som økonomi og prosjektstyring, innovasjon, ledelse og språk.

Spesialisering

Studiet er satt sammen etter internasjonale anbefalinger. Emnene på høyere nivå er knyttet til forskninga i fagmiljøet og gir mulighet for solid innsikt i ulike tema. I de tre siste semestrene velger du fordypning i den delen av faget du synes er mest spennende.

Utenlandsopphold

Du får tilbud om et utenlandsopphold i tredje studieår. Da kan du dra til et av de utenlandske universitetene vi har avtale med eller reise på egenhånd. Vi må forhåndsgodkjenne emnene du skal ta. Mange studenter tar valgfag hvor de får verdifull erfaring fra bedriftsetablering i utlandet, ofte i USA eller i Østen. Les om Gründerskolen på side 107.

Videre studier

Med gode resultater fra mastergrad har du mulighet til å fortsette med doktorgradsstudier.

Yrkesmuligheter

IKT brukes alle steder og mange bransjer har behov for avanserte løsninger. Derfor trengs informatikere. Fokus på øvinger og prosjekter gjør at kandidatene er attraktive for næringslivet. De mestrer teknologien og er i stand til å bruke den når det skal utvikles nye systemer og løsninger. Mange arbeider som systemutviklere, ingeniører, forskere eller rådgivere. Noen jobber som ledere eller etablerer egne bedrifter. Kombinerer du masterstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, kan du jobbe som lærer i videregående skole, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng.
- » **Grad:** Master i teknologi/sivilingeniør
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 3MX + 2FY

Har du 3-årig relevant høgskoleutdanning, kan du tas opp direkte på det fjerde året. Da sendes søknaden direkte til Universitetet for lokalt opptak
- » **Antall plasser:** 25
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/informatikk/master300>

Sivilingeniør i kommunikasjon og mikroelektronikk

(5-årig master)

DVD-spillere, mobiltelefoner, fjernsyn og datamaskiner er avansert teknisk utstyr som bruker metoder og anvendelser fra fysikkens verden. Det samme gjelder teknisk utstyr på sykehus.

Over oss flyr satellitter. Mange av dem følger med på hva som skjer på jorda blant annet når det gjelder miljøforurensning. Observasjonene leses av satellittstasjoner som tolker informasjon og lager bilder som gjør det lettere å forstå situasjonen på jorda.

Kommunikasjon og mikroelektronikk er et område innenfor fysikk som danner grunnlaget for dagens høyteknologi. Feltet omfatter områder som behandling av signaler, kommunikasjonsteknologi og mikroelektronikk. Det foregår ei rask utvikling på disse områdene.

Masterstudiet er et sivilingeniørstudium som gir grundig kunnskap om informasjons- og kommunikasjonsteknologi. De to første årene er lik masterstudiet i romfysikk, se side 84.

Særlig fagene fysikk, matematikk og informatikk er viktige. I tillegg til de grunnleggende emnene mekanikk, elektromagnetisme, elektronikk, signaler og sensorer, får du en solid matematisk basis. Du får også lære måleteknikk og signalbehandling. Studiet inneholder både teori, laboratoriearbeid og praktiske prosjekter, og i første semester arrangeres det et obligatorisk feltkurs ved Andøya rakettskytefelt.

I andre halvdel av studiet kan du velge mellom flere spesialfag som gir oppdatert kunnskap om utviklinga innen kommunikasjon og mikroelektronikk og valgfrie emner som gir mulighet for ytterligere fordypning. Blant valgfags-emnene må minst 10 studiepoeng være fra et fag som ikke er realfaglig, for eksempel språk, økonomi eller administrasjon.

Det siste halvåret jobber du med ei masteroppgave som kan utføres på instituttet, i industrien eller på et forskningsinstitutt i Norge eller utlandet.

Spesialisering

De første seks semestrene er felles for alle studenter på programmet. I de fire siste semestrene velger du spesialisering via retningsemner, valgfrie emner, prosjektoppgave og masteroppgave.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i tredje eller fjerde studieår. Emnene du skal ta i utlandet må forhåndsgodkjennes. Masteroppgava kan også eventuelt gjennomføres i utlandet.

Videre studier

Med mastergrad kan du søke opptak til doktorgradsprogram innen fagområdet.

Yrkesmuligheter

Studiet gir mange jobbmuligheter, blant annet innen forskning og utvikling. Mastergraden har dybde innen fysikk og bredde innen matematiske fag, og gir en god og naturlig bakgrunn for jobber i private bedrifter, så vel som offentlige foretak og administrasjon. Kombinerer du masterstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, kan du jobbe som lærer i videregående skole, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i teknologi/sivilingeniør
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 3MX + 2FY.
Har du 3-årig relevant høyskoleutdanning, kan du tas opp direkte på det fjerde året. Da sendes søknaden direkte til Universitetet for lokalt opptak
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/fysikk/master300/4>

Marin bioteknologi (bachelor)

Ønsker du å jobbe med marine næringsmidler og produkter med helsebringende effekt? Eller kanskje være med å utvikle marint baserte produkter for kosmetikk-industrien?

Da er kanskje marin bioteknologi noe for deg! Bachelorstudiet i marin bioteknologi er et nytt og spennende bachelorstudium der første kull ble tatt opp høsten 2006. Studiet er opprettet for å dekke etterspørselen etter kompetanse i en marin bioteknologisk næring med et stort utviklingspotensiale.

Havet rommer utallige organismer som ennå ikke er utforsket. Det er mulighet for at omfattende forskning i framtida vil kunne føre til kommersialisering og nye produkter i legemiddelindustrien som for eksempel antibiotika, virusmedisin, kreftmedisin, bedøvelsesmidler og produkter innen medisinsk diagnostikk.

Marin bioteknologi er teknologi som bruker marine mikroorganismer, plante- og dyreceller eller deler av disse til å framstille eller endre produkter som er nyttige for oss. I havet finnes fastsittende og pelagiske smådyr, plankton, alger og bakterier. Disse organismene er interessante da det viser seg at de har andre strategier for ernæring og overlevelse enn slektningene på land.

I første del av studiet inngår grunnleggende matematikk, ulike emner i kjemi, celle- og molekylærbiologi og biokjemi. Vi tilbyr nye og aktuelle kurs i bioteknologi. I kurset marin biodiversitet studeres det biologiske mangfoldet i havet, kyststrøk og fjorder i nordområdene.

Marin bioprospektering handler om å lete etter bioaktive stoffer i marine organismer og gir inngående kjennskap til hvilke stoffgrupper som finnes i marine organismer av kommersiell verdi. Videre vil man lære om kommersialisering av produkter og produktideer.

Studiet er særlig næringsrettet og vil også ha forelesere fra næringslivet. Studiet i marin bioteknologi vil dra nytte av at det er etablert et godt forskningsmiljø innen marin bioteknologi i Tromsø. Fagmiljøene ved Norges fiskerihøgskole, Fiskeriforskning og de nyetablerte laboratoriene Marbank og Marbio samarbeider godt. En del av undervisningen vil foregå på tokt om bord på forskningsfartøy og i moderne laboratorium.

Spesialisering

Det er bare én studieretning i bachelorgradsprogrammet i marin bioteknologi, med mulighet til spesialisering gjennom tre valgfrie emner i siste studieår.

Utenlandsopphold

Det er mulighet for utenlandsopphold, fortrinnsvis i 5. semester. Vi har en rekke utvekslingsavtaler rundt om i verden.

Videre studier

Bachelorgrad i marin bioteknologi kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i marin bioteknologi med oppstart høsten 2009.

Yrkesmuligheter

Arbeidsmulighetene er mange og varierte. Kompetanse innen marin bioteknologi er ettertraktet både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Kandidaten vil ha gode jobbmuligheter i et ekspanderende næringsliv med stor grad av innovasjon, i mer tradisjonelle bedrifter innen en del marine næringer, foruten forskning og forvaltning.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i marine fag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse + 2MX/2MY/3MZ+3MX/3BI/3FY/3KJ
- » **Antall plasser:** 15
- » **Kontakt:** 77 64 60 00
marinbiotek@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://www.nfh.uit.no>

Sivilingeniør i molekylær bioteknologi (5-årig master)

Mange framtidssforskere tror moderne bioteknologi vil få større betydning for menneskelig aktivitet enn datateknologi. Du vil derfor få ei framtidsretta utdanning og bli etterspurt på arbeidsmarkedet dersom du velger å bli sivilingeniør i molekylær bioteknologi.

All informasjon som er nødvendig for å skape, vedlikeholde og utvikle levende liv, er lagret i arvestoffet (DNA- og RNA-molekylene).

Bioteknologi er teknologi som bruker mikroorganismer, plante- og dyreceller eller deler av disse til å framstille eller endre produkter som er nyttige og nødvendige for oss. Molekylær bioteknologi er hovedsakelig bygd opp rundt genteknologien som er basert på forståelse og bruk av arvestoffet.

Molekylær bioteknologi blir brukt til å utvikle produkter og tjenester innen menneskehelse, dyrehelse, havbruk, jordbruk, matproduksjon, fornybare ressurser og miljø, og kunnskapen blir stadig tatt i bruk innenfor nye samfunnsområder. Faget er i rask utvikling med krav til nye løsninger som forutsetter teknologisk nytenkning og etisk og samfunnsmessig forståelse.

Masterstudiet er bygd opp av enkelt-emner som ikke bare gir teoretisk, men også praktisk kunnskap innen molekylær bioteknologi.

I første del av studiet lærer du grunnleggende kjemi, matematikk og molekylær biologi. Du vil få inngående molekylær forståelse av levende organismer – fra bakterier til mennesket – gjennom emner innen cellebiologi, genetikk, mikrobiologi og biokjemi.

Etter hvert vil det bli lagt mer vekt på praktiske ferdigheter. Arbeidet i laboratoriet er konsentrert rundt en bioteknologisk prosess som kan være typisk i en bioteknologisk bedrift. Studiet inneholder flere valgemner, og minst 10 studiepoeng skal være fra ikke-realfaglige emner som økonomi, språk, administrasjon og ledelse.

I siste del av studiet vil du arbeide med en forskningsoppgave innenfor et område du finner spesielt interessant. Dette kan for eksempel være anvendt genetikk, marin bioteknologi, virologi, immunologi, planterelatert bioteknologi eller bioinformatikk. Arbeidet munner ut i en masteroppgave som leveres ved slutten av studiet.

Utenlandsopphold

I valgfagsemesteret, det vil si det sjuende semesteret, har du mulighet til å ta delstudier i utlandet.

Videre studier

Mastergraden kvalifiserer for å kunne søke opptak til et doktorgradsprogram.

Yrkesmuligheter

Med denne utdanninga får du høy kompetanse innen genteknologi, og du kan jobbe med ulike oppgaver innen industri, forskning, genetisk analysevirksomhet, kontrollverk, forvaltning og ledelse. Eksempler på aktuelle stillinger er forsker, prosjektleder, produksjonsleder, bedriftsleder eller overingeniør innen produksjon, utvikling eller analyse.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i teknologi/sivilingeniør
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 2FY og 3MX
- » **Antall plasser:** 15
- » **Kontakt:** 77 64 53 63, studkonsbio@fagmed.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/medfak-studietilbud/4756>

Sivilingeniør i romfysikk (5-årig master)

Masterstudiet i romfysikk handler om teknologi som satellitt-fjernmåling, telemetri og ressurs-overvåking og lærer deg hvordan du kan bruke raketter, satellitter og bakkeinstallasjoner for å studere den øvre atmosfære og det nære verdensrom.

Studier av nordlys er viktig for å skjønne fenomener på høyere breddegrader. Vi får sikrere værvarsling fordi meteorologi bruker fysikk i målinger av luftrommet. Og over oss flyr satellitter. Mange av dem følger med på hva som skjer på jorda, for eksempel når det gjelder miljøforurensning. Observasjonene leses av satellittstasjoner som tolker informasjon og lager bilder som gjør det lettere å forstå situasjonen på jorda.

Masterstudiet i romfysikk gir solid kunnskap i matematikk og fysikk med spesiell vekt på forhold i den øvre atmosfære og det nære verdensrom.

De to første årene er lik masterstudiet i kommunikasjon og mikroelektronikk, se side 81.

Du får grunnleggende innsikt i mekanikk, elektromagnetisme, elektronikk, signaler og sensorer. Studiet inneholder viktige moduler innen elektronikk, instrumentering og signalanalyse – det siste med spesiell vekt på tolkning av radar- og telemetridata. I første semester arrangeres det et obligatorisk feltkurs ved Andøya raketttskytefelt.

Tredje og fjerde studieår får du innføring i signalbehandling og solid kunnskap om romfysiske- og romrelaterte problemstillinger. Mot slutten av studiet kan du velge fag som gir mulighet for ytterligere fordypning. Minst 10 studiepoeng skal være fra et ikke-realfaglig emne som for eksempel økonomi, administrasjon, språk eller ledelse.

Studiet avsluttes med ei mastergradsoppgave på ett semester.

Spesialisering

De første sju semestrene er felles for alle studentene. I de tre siste semestrene spesialiserer du deg via valgfrie emner, prosjektoppgave og masteroppgave.

Utenlandsopphold

Det er lagt til rette for utenlandsopphold i tredje eller fjerde studieår. Emnene du skal ta i utlandet må forhåndsgodkjennes. I stedet for et opphold i utlandet kan det være aktuelt med et studieopphold ved UNIS, Universitets-senteret på Svalbard. Se studieplan for alternativ master i romfysikk.

Videre studier

Mastergrad i romfysikk er grunnlag for å søke opptak til doktorgradsprogram innen fagområdet.

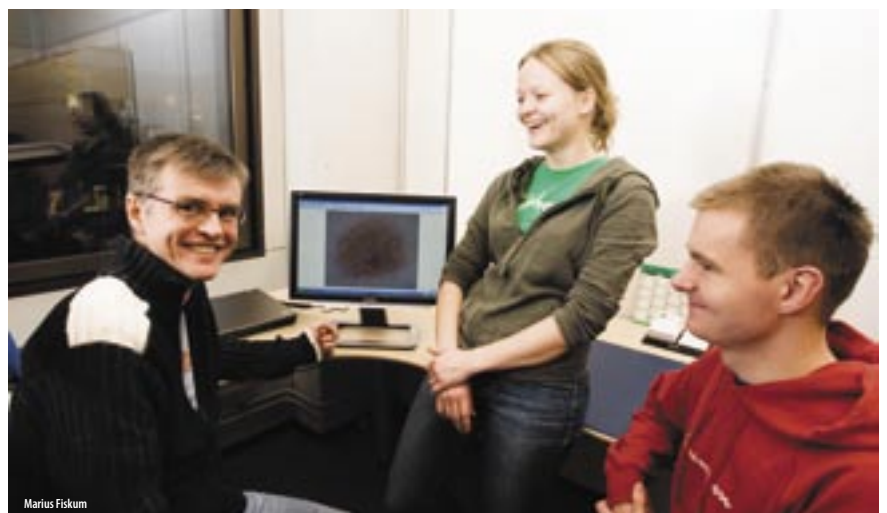
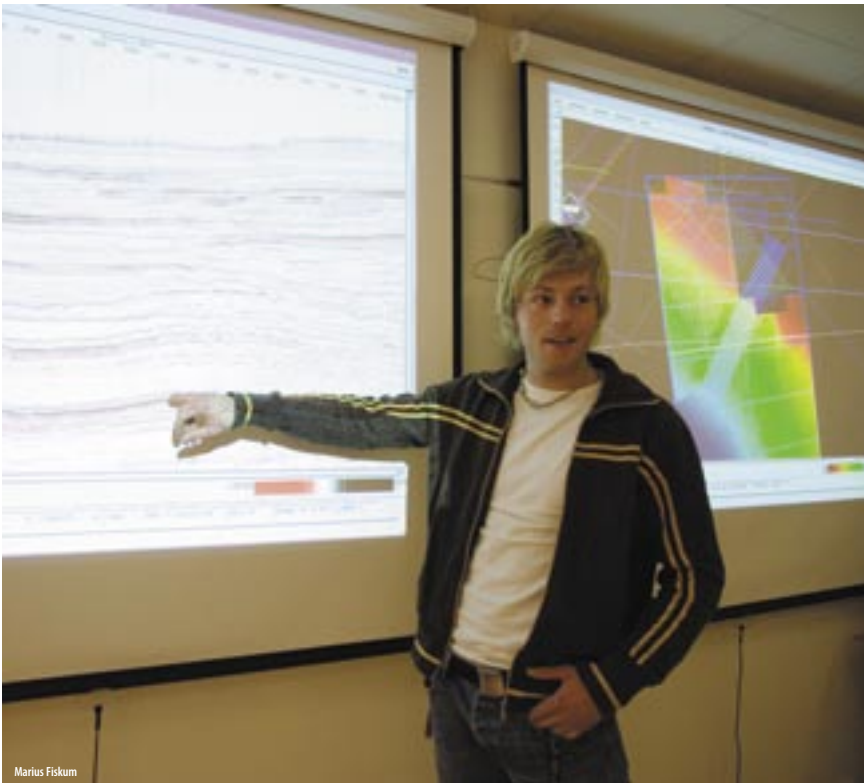
Yrkesmuligheter

Romrelatert industri er i sterk utvikling i Norge, og det er forventet et stort behov for sivilingeniører i romfysikk de nærmeste årene. Du kan jobbe innen forskning og utvikling og har god og naturlig bakgrunn for jobber i private bedrifter, offentlige foretak og innen administrasjon. Kombinerer du masterstudiet med praktisk-pedagogisk utdanning, blir du kvalifisert for stilling i videregående skole, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 5 år, 300 studiepoeng
- » **Grad:** Master i teknologi/sivilingeniør
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse + 3MX + 2FY.

Har du 3-årig relevant høgskoleutdanning, kan du tas opp direkte på det fjerde året. Da sendes søknaden direkte til Universitetet for lokalt opptak
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, Epost: studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/fysikk/master300/5>

Økonomi og administrasjon

Bedriftsøkonomi og logistikk (bachelor)

Helseadministrasjon (bachelor)

Marin bedriftsledelse (bachelor)

Samfunnsøkonomi (bachelor)

Språk og økonomi (bachelor)

Se også:

Fiskerifag (bachelor) side 30

Statsvitenskap (bachelor) side 74

Marin bedriftsledelse tar
«utgangspunkt i fiskerinæringa som
case, men alt vi lærer er like gyldig i en
hvilken som helst bedrift.»

Agnethe Marthinsen fra Tromsø,
marin bedriftsledelse

Marius Fiskum

Bedriftsøkonomi og logistikk (bachelor)

Universitetet i Tromsø tilbyr et treårig bachelorstudium i bedriftsøkonomi og logistikk i samarbeid med Høgskolen i Tromsø. De to første årene foregår ved Høgskolen, mens det siste året er ved Universitetet og gir fordypning i logistikk og transport.

For å ta dette studiet, søker du deg først inn på bachelorstudiet i bedriftsøkonomi og logistikk ved Høgskolen i Tromsø via Samordna opptak. For det tredje året må du søke lokalt opptak til UiT.

Også andre studenter har mulighet for å ta det tredje påbyggingsåret ved Universitetet i Tromsø. Opptakskrav er generell studiekompetanse, men vi anbefaler forkunnskaper tilsvarende de to første årene ved bachelorstudiet. For opptak bare til det siste året søker du direkte til Universitetet gjennom lokalt opptak, se side 111-112.

De to første årene i bachelorstudiet gir grunnleggende kunnskap innen matematikk, statistikk, bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, organisasjon, ledelse, markedsføring og logistikk.

Året ved Universitetet i Tromsø har fokus på logistikk og transport og er ei videreføring i logistikk, markedsføring, finansiering og strategi, men med hovedvekt på logistikk.

Fordypninga i logistikk gir innsikt i og kunnskap om logistikk som fagfelt, og emnene omfatter transport, produksjon og distribusjon. Du vil også videreutvikle evnen til å bruke teori for å løse problemer.

Det stilles ikke krav om spesielle forkunnskaper i matematikk eller statistikk, men det vil være en fordel å ha minst to år med matematikk fra videregående skole for opptak til bachelorstudiet. Studenter som mangler grunnleggende matematikk får eget forkurs i matematikk ved starten av bachelorstudiet.

Videre studier

Bachelorgrad kvalifiserer til ulike mastergradsstudier innen økonomi og administrasjon. Ved Universitetet i Tromsø tilbys masterstudier i økonomi og administrasjon med to studieretninger: bedriftsøkonomi og markedsføring og innovasjon. Fullført masterstudium gir tittelen Master i økonomi og administrasjon/siviløkonom.

Yrkesmuligheter

Bachelorstudiet i bedriftsøkonomi kvalifiserer for ulike jobber innen offentlig forvaltning, privat næringsliv og ulike organisasjoner. Du kan ha stillinger innen økonomisk analyse, personaladministrasjon og markedsføring, ledelse, regnskaps- og budsjettarbeid, finansjobber og forskning m.m. Du kan også ta praktisk-pedagogisk utdanning og få lærerkompetanse, se side 47.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, okadm@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier>, <http://nfh.uit.no> eller <http://www.hitos.no>

Helseadministrasjon (bachelor)

Har du lyst til å jobbe på sykehus, men ikke som sykepleier eller lege? Hvis du velger helseadministrasjon, kan du få en travel hverdag på et sykehus uten at du trenger å gå i hvit frakk.

Sykehus og andre helseinstitusjoner har budsjett på størrelse med store bedrifter, men mangler ledere som både har helsefaglig forståelse og kan mye om økonomi og administrasjon. Slik kompetanse kan du få gjennom bachelorstudiet i helseadministrasjon. Det er flerfaglig og bygger på medisin, etikk, økonomi og administrasjon.

Studiet gir innføring i humanbiologi, kunnskap i sykdomslære og samfunnsmedisin, ferdigheter i organisasjonsteori, økonomi, metodefag og forståelse for etikk og politikk.

Du lærer blant annet om årsaker til sykdom, sykdomsutbredelse og hvordan sykdommer kan forebygges. Du får også kunnskap om de grunnleggende etiske utfordringene i helsevesenet.

Fra faget økonomi lærer du markedsteori og hvorfor helsetjenester vanskelig kan overlates til markedet. Styring og ledelse krever forståelse for budsjett og regnskap – derfor studerer du bedriftsøkonomi. Siden helsesektoren er styrt av politikere, trenger du også å lære om offentlig politikk og administrasjon. Du får dessuten kunnskap fra organisasjonsteori hvor du lærer å analysere moderne organisasjoner og får kunnskap om endring og ledelse.

Første semester tar du ex. phil. sammen med et introduksjonsemne om norsk helsevesen og et emne i fysiologi og anatomi. Dette gir nødvendig bakgrunn for sykdomslæren i neste semester. Det første året på bachelorstudiet i helseadministrasjon er nesten identisk med årsstudium i medisinske fag, se side 59.

Videre studerer du blant annet etisk teori og biomedisinsk etikk, institusjoner og prosesser i norsk politikk, organisasjonsteori, økonomi og samfunnsvitenskapelig metode.

Studiet avsluttes med oppgaveseminar og bacheloroppgave.

Spesialisering

Programmet har to varianter – en normalvariant og en med fordypning i statsvitenskap. Retning velges i andre semester. Normalvarianten inneholder mer samfunnsmedisin og bedriftsøkonomi enn den andre retningen og har dessuten et valgfritt emne i femte semester. Fordypninga i statsvitenskap tar i stedet for seg politiske teorier med fokus på demokrati og europeisk politikk og forvaltning.

Utenlandsopphold

Utenlandsopphold kan innpasses ved å ta ett eller flere emner i statsvitenskap, filosofi, økonomi eller medisin som tilsvarende som inngår i studieplanen. Studiet i utlandet må være forhåndsgodkjent.

Videre studier

Med normalvarianten kan du søke opptak på masterstudiene i folkehelsevitenskap, telemedisin og e-helse og fredstudier, mens fordypning i statsvitenskap kvalifiserer for masterprogrammene i statsvitenskap og organisasjon og ledelsesvitenskap.

Yrkesmuligheter

Studiet passer først og fremst for deg som ønsker å jobbe med administrasjon og ledelse i helsevesenet, men er også relevant for arbeid i media, offentlig forvaltning og ulike organisasjoner. Du kan også jobbe med planlegging- og utredningsarbeid.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** 25
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/svfak/bachelor/14>

Marin bedriftsledelse (bachelor)

Næringslivet etterlyser folk med økonomi- og lederutdanning. Derfor har Universitetet i Tromsø laget et bachelorstudium i marin bedriftsledelse.

Studiet gir en grunnleggende utdanning i økonomi-, markeds- og administrasjonsfag.

De første to årene av programmet er felles og obligatorisk for alle studentene. Disse to årene består av fag innenfor bedriftsøkonomisk analyse, markedsføring, samfunnsøkonomi og administrasjonsfag. I femte og sjette semester vil studentene kunne velge mellom fire ulike fordypninger. Bachelorstudiet i marin bedriftsledelse ved Norges fiskerihøgskole følger den nasjonale rammeplanen for økonomisk/administrative fag, og er tilpasset det nye internasjonale gradssystemet med 3-årige bachelorstudier.

Spesialisering

Fordypninga i logistikk gir innsikt i, og kunnskap om, logistikk som fagfelt, og emnene omfatter transport, produksjon og distribusjon. Du vil også videreutvikle evnen til å bruke teori for å løse problemer.

Fordypning i bedriftsutvikling skal gi studentene et innblikk i bedrifts- og næringsutvikling. De skal bli bedre i stand til å forstå og analysere endringsprosesser og selv kunne tilrettelegge relevante tiltak.

Fordypning i samfunnsøkonomi gir kunnskap om hvordan økonomiske avveninger blir utført. Blant annet inngår tema som produksjon og sysselsetting, inntektsfordeling og prisdannelse, forbruk og sparing, energispørsmål og miljøproblemer, økonomisk politikk og internasjonal handel.

Velger du fiskerifaglig fordypning, konsentrerer du deg om det marine fagfeltet. Her inngår blant annet fiskeri, oppdrett, fiskens biologi, sjømatproduksjon og ressursforvaltning.

Utenlandsopphold

Dette studiet er spesielt godt tilrettelagt for opphold i utlandet. Et utenlandsopphold vil gi erfaringer som gjør deg mer attraktiv i yrkessammenheng.

Videre studier

Bachelorgrad kvalifiserer til masterstudier innen økonomi og ledelse både i Norge og i utlandet. Studenter som vil studere videre ved Universitetet i Tromsø, kan søke om opptak til masterprogrammet i økonomi og administrasjon, som leder fram til tittelen Master i økonomi og administrasjon/Siviløkonom, eller til masterprogrammet i marin bedriftsledelse. I tillegg vil studenter som velger fordypning i samfunnsøkonomi ha muligheten til å søke opptak på mastergraden i samfunnsøkonomi.

Yrkesmuligheter

Bachelorgraden gir ei bred yrkesretta utdanning for oppgaver innen administrasjon og ledelse i offentlig og privat sektor. Studiet er også en nyttig bakgrunn for deg som ønsker å jobbe innenfor andre områder, for eksempel internasjonal markedsføring og handel. Med fordypning i fiskerifag får du spesialkompetanse for arbeid i havbruk, fiskeri og markedsorganisasjoner.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i marine fag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** 35
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, mbl@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://nfh.uit.no>

Samfunnsøkonomi (bachelor)

Er du samfunnsinteressert? Samfunnsøkonomi tar opp problemstillinger som spenner fra sammenhengen mellom arbeidsløshet og prisstigning, til spørsmål om hva som er «riktig» billettpris på bussen.

Bachelorstudiet i samfunnsøkonomi handler om hvordan ressursene i samfunnet blir brukt og hvordan de bør brukes. Blant annet inngår tema som produksjon og sysselsetting, inntektsfordeling og prisdannelse, forbruk og sparing, energispørsmål og miljøproblemer, økonomisk politikk og internasjonal handel. Viktige spørsmål i studiet er hvordan bedrifter, enkeltpersoner og det offentlige tilpasser seg når rammebetingelsene i samfunnet blir endret.

Som samfunnsøkonom er det ikke nok å forstå et problem; du må også vise hvordan politikere eller andre beslutningstakere kan komme ut av problemet. Studiet gir derfor kunnskap om hvordan økonomiske avveininger blir utført. Det styrker din evne til å kunne utrede problemstillinger hvor økonomi inngår som en viktig del, noe som er viktig kompetanse både i offentlig og privat sektor.

Studiet i samfunnsøkonomi gir solid kjennskap til de grunnleggende delene av teoretisk-økonomisk analyse og setter deg i stand til å analysere samfunnsøkonomiske problemstillinger.

Programmet er satt sammen av ex.phil. og ex.fac., fordypningsemner innen samfunnsøkonomi tilsvarende halvannet års studier, og to semestre med valgfrie emner.

Det er ikke krav til spesielle forkunnskaper i matematikk eller statistikk, men det vil likevel være en fordel å ha minst to år med matematikk fra videregående. For studenter som mangler grunnleggende kunnskap i matematikk, vil det bli tilbudt et eget forkurs i matematikk ved begynnelsen av bachelorstudiet.

Spesialisering

En del av fordypningsemnene innen samfunnsøkonomi velger du selv. De to semestrene med valgfrie emner kommer i tillegg og gir mulighet for fordypning i samfunnsfag og økonomi, matematikk og statistikk, språk eller andre fag. Hvis du er spesielt interessert i språk, se også bachelor i språk og økonomi på side 91. Dersom du vil bli lærer, kan du bygge på bachelor eller master med praktisk-pedagogisk utdanning, se side 47.

Utenlandsopphold

Det er lagt opp til et utenlandsopphold i femte semester, og du kan velge mellom mange land og ulike læresteder. Studier i utlandet gir nye erfaringer og gjør deg også mer spesiell i yrkessammenheng.

Videre studier

Studiet gir grunnlag for å fortsette på masterstudiet i samfunnsøkonomi. Avhengig av hvilke valgemner du tar, kan studiet også bygges på med masterstudier i bedriftsøkonomi eller andre samfunnsfag.

Yrkesmuligheter

Med samfunnsøkonomi kan du jobbe både innen offentlig forvaltning og i det private næringsliv. Arbeidsmarkedet for samfunnsøkonomer har tradisjonelt vært godt. De tre arbeidsplassene med flest samfunnsøkonomer her til lands er Finansdepartementet, Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 60 00, samfok@nfh.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://nfh.uit.no>

Språk og økonomi (bachelor)

Kombinerer du språk og økonomi, åpnes mange muligheter for ulike jobber både i Norge og i andre land.

Bachelorstudiet i språk og økonomi gir grunnleggende kunnskap i samfunnsøkonomi og i ett språk, hvor du kan velge mellom engelsk, finsk, fransk, russisk, spansk og tysk. Bruk av det valgte språket er inkludert i økonomi-studiene.

Første semester tar du ex.phil. og ex.fac. med innføring i filosofihistorie og introduksjon til forskning og vitenskapsteori innenfor fagfeltet. Du kan velge mellom tre varianter av førstesemesterstudiet avhengig av om du ønsker å få nærmere innføring i økonomi eller språk eller i begge fagfelt.

Videre i studiet tar du språk i to semestre og samfunnsøkonomi i to semestre. Markeder, priser og økonomisk atferd, i tillegg til nasjonalregnskap og konjunkturer, er basis i samfunnsøkonomi, mens språkfaget fastlegges av det aktuelle faget og vil normalt være identisk med tilsvarende språkfag i bachelorgradsprogrammet i språk og litteratur. Vær oppmerksom på at finsk og tysk har oppstart annethvert år. Ta kontakt med fakultetet.

I siste semester fordypes du deg i språk eller økonomi avhengig av spesialisering.

Se for øvrig bachelor i samfunnsøkonomi side 90, bachelor i språk og litteratur side 77 og årsstudier i språk side 93-94 for utfyllende informasjon.

Spesialisering

Programmet gir mulighet for å velge fordypning i engelsk, finsk, fransk, russisk, spansk, tysk eller samfunnsøkonomi. Det er ingen valgfrie emner fra andre fag, men en viss valgfrihet innenfor hvert enkelt fordypningsfag. For engelsk, fransk og tysk anbefaler vi forkunnskaper i det aktuelle språket tilsvarende fordypning fra videregående skole.

Utenlandsopphold

Du anbefales å innarbeide et utenlandsopphold i studiet fordi det vil styrke fagkombinasjonen din. Vi forutsetter at oppholdet understøtter det språket du velger. Det vil si studier i Finland eller Russland for finsk og russisk, tyskspråklige universiteter i Tyskland, Østerrike eller Sveits hvis du har valgt tysk og opphold i Frankrike, Sveits eller den fransktalende delen av Afrika eller Canada for fransk. Velger du engelsk, tar du delstudier enten på De britiske øyer, i Nord-Amerika, Oseania eller den engelsktalende delen av Afrika eller Asia.

Videre studier

Programmet kvalifiserer for opptak til mastergradsprogram i språk, litteratur eller samfunnsøkonomi, avhengig av valgt fordypning. Dersom du vil bli lærer, kan du bygge på bachelor eller master med praktisk-pedagogisk utdanning, se side 47.

Yrkesmuligheter

Programmet er for deg som ønsker en internasjonal karriere hvor det kreves spesialkompetanse innen språk og økonomi. Samtidig åpner programmet for muligheten til å arbeide i skolen ved at det gir faglig undervisningskompetanse i to fag.

Fakta

- » **Omfang:** 3 år, 180 studiepoeng
- » **Grad:** Bachelor i kultur- og samfunnsfag
- » **Opptak:** Samordna opptak
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Anbefalte forkunnskaper:** For engelsk, fransk og tysk anbefaler vi forkunnskaper på nivå med språkopplæringa i videregående skole
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Årsstudier

Universitetet i Tromsø har mange årsstudier. To av årsstudiene er definert som begynnerstudium og har opptak gjennom Samordna opptak – årsstudium i medisinske fag og årsstudium i psykologi. De øvrige årsstudiene har lokalt opptak og er først og fremst beregnet som videreutdanning for de som har utdanning fra før, for eksempel lærere.

I tillegg til de nevnte årsstudiene er det lagt til rette for å kunne ta enkeltemner tilsvarende årsstudium i fag som for eksempel finsk, fransk, kunstvitenskap, russisk, samisk, tysk, logistikk, samfunnsøkonomi, fiskerifag, bedriftsutvikling og dokumentasjonsvitenskap. Hvis du er interessert i noen av disse fagene, søker du om opptak som enkeltemnestudent.

Språk og litteratur:

Allmenn litteraturvitenskap

Engelsk

Nordisk

Andre kultur- og samfunnsfag:

Antikkens kultur

Bibliotekkunnskap

Historie

Psykologi, se side 68

Religionsvitenskap

Realfag:

Matematikk

Medisin:

Årsstudium i medisinske fag, se side 61

Årsstudium påbygging:

Praktisk-pedagogisk utdanning, se side 47

«Jeg liker å gå i skogen og Tromsø er en by
med flotte omgivelser.»

Marte Solum fra Malangen, historie

Lauritzen & Westh

Allmenn litteraturvitenskap (årsstudium)

Blir du glad av å lese en god bok? Hvis du har lyst til å lære mer om skjønnlitteratur og andre sjangere, kan litteraturvitenskap være noe for deg.

Årsstudiet i allmenn litteraturvitenskap omfatter studier av litteratur, litteraturhistorie, litteraturvitenskapelig teori og metode. Det er en kombinasjon av studier i praktisk tekst- og tolkningsarbeid og teoretiske studier.

Studiet passer bra for lærere som ønsker faglig fordypning innenfor litteraturfaget. Det kan også brukes som en del av et bachelorgradsstudium. Årsstudiet inneholder ikke ex.phil. eller ex.fac., og det vil derfor være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad ved universitetet.

Årsstudiet i allmenn litteraturvitenskap starter både i vår- og høstsemesteret og går over to semestre. Det er satt sammen av seks emner som gir ei grunnleggende innføring i verdenslitteraturen – særlig innenfor europeisk og vestlig tradisjon. Studiet gir også et innblikk i litteraturvitenskapelig tradisjon.

Studentene får praktisk opplæring i litterær analyse og verkfortolkning. Emnene som inngår i studiet er epikk I og II, drama og lyrikk samt litteraturvitenskapelig metode og litteraturvitenskapelig teori.

Videre studier

Årsstudiet kan bygges ut med et semester fordypning i allmenn litteraturvitenskap. Dersom du fullfører en bachelorgrad med fordypning i dette faget, kan

du søke om opptak til mastergradsstudiet i litteratur, studieretning i allmenn litteraturvitenskap.

Yrkesmuligheter

Årsstudiet i allmenn litteraturvitenskap er relevant for arbeid innenfor litteratur- og kulturformidling, bibliotek, forlag, media, reklame, skole og offentlig forvaltning.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Lokalt opptak, starter høst og vår, søknadsfrist 20. juli og 1. desember
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse. For engelsk anbefales forkunnskaper tilsvarende fordypning fra videregående skole
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier>, <http://uit.no/humfak/studietilbud>

Yrkesmuligheter

Skolen trenger lærere i engelsk. Du kan også bruke faget innen litteratur- og kulturformidling, forlag, media, offentlig forvaltning, oversettelse, tolkning, språk- og tekstkonsulentvirksomhet, informasjonsarbeid, bibliotek- og arkivarbeid, næringsliv, reiseliv og reklame m.m.

Engelsk (årsstudium)

Kunnskaper i engelsk språk, litteratur og kultur gir deg et redskap til å kommunisere med store deler av verdens befolkning. Takler du språket, takler du verden!

Årsstudiet i engelsk er beregnet for deg som ønsker å styrke engelskkunnskapene dine. Det passer særlig godt for lærere eller andre som ønsker mer utdanning i engelsk.

Studiet kan også brukes som en del av et bachelorgradsstudium i språk og litteratur, språk og økonomi eller lærerutdanning i språk og samfunnsfag. Årsstudiet inneholder ikke ex.phil. eller ex.fac., og det vil derfor være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad ved universitetet.

Studiet starter både i vår- og høstsemesteret og går over to semestre. Det består av seks emner. Tre av emnene omfatter i hovedsak britisk og amerikansk litteratur/kultur, mens de tre resterende er språkvitenskapelige emner.

Videre studier

Etter årsstudiet i engelsk har du mulighet til å studere videre gjennom et fordypningsstudium som går over ett semester. Dersom du fullfører en bachelorgrad med fordypning i engelsk, kan du søke om opptak til masterstudiet i språk eller litteratur med spesialisering i engelsk.

Nordisk (årsstudium)

Er du interessert i moderne norsk litteratur, drama og dialekter? Eller hva med nordnorsk litteratur, dikt og språkutvikling?

I årsstudiet i nordisk lærer du om norsk (og til en viss grad nordisk) språk og litteratur sett i forhold til historie og samfunn. Det blir lagt vekt på stoff og problemstillinger knytta til Nord-Norge. Du får øve deg på å uttrykke deg i et rett, ledig og naturlig norsk på begge de offisielle målformene, og å vurdere den måten andre bruker språket på.

Studiet passer bra for lærere og andre som ønsker å forbedre sine kunnskaper i norsk og nordisk. Det kan også brukes som en del av et bachelorgradsstudium eller lærerutdanning i språk og sam-

funnsfag. Årsstudiet inneholder ikke ex.phil. eller ex.fac., og det vil derfor være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad ved universitetet.

Årsstudiet i nordisk består av seks emner, tre i språk og tre i litteratur. Det har oppstart både i januar og i august og går over to semestre.

Videre studier

Etter årsstudiet i nordisk kan du ta et semester med fordypning; det vil si ett semester med emner som bygger på studiet. Dersom du fullfører en bachelorgrad med fordypning i nordisk, kan du søke om opptak til mastergradsstudiet i språk eller litteratur med spesialisering i nordisk.

Yrkesmuligheter

Skolen trenger kvalifiserte lærere i norsk. Du kan også bruke faget i litteratur- og kulturformidling, forlag, media, offentlig forvaltning, oversettelse, tolkning, språk- og tekstkonsulentvirksomhet, informasjonsarbeid, bibliotek- og arkivarbeid, reiseliv og reklame m.m.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Lokalt opptak, starter høst og vår, søknadsfrist 20. juli og 1. desember
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse.
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no (nordisk) og 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no (antikdens kultur)
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> og <http://uit.no/humfak/studietilbod> (nordisk) eller <http://uit.no/svfak> (antikdens kultur)

Antikkens kultur (årsstudium)

Vi tenker sjelden over det, men vi omgir oss daglig med språk, kunst og filosofiske ideer som har sitt utspring i antikken.

Perioden fra ca. 500 f.Kr. til 500 e.Kr kalles antikken, og var en tid hvor mange av den vestlige verdens kulturtrekk oppsto. Sivilisasjonen til de gamle grekerne og romerne har hatt stor innflytelse på språket, politikken, filosofien, vitenskapen, kunsten og arkitekturen i den vestlige verden, og fortsetter den dag i dag å utfordre og inspirere tenkere.

Studiet har en tverrfaglig tilnærming og tar sikte på å gi en grundig innføring i antikkens kultur gjennom et bredt spekter av emner. Studentene skal lære å se sammenhengene mellom de ulike kulturaspektene og forstå de viktigste historiske utviklingstrekkene.

Antikkens kultur er organisert i 6 emner på 10 studiepoeng hver: antikkens historie, antikkens 'kultur' (dvs. litteratur og kunst), Europas gamle religioner, antikkens filosofi, gresk mytologi og religion og antikkens kjønnskonstruksjoner.

Videre studier

Studiet gir ikke selvstendig yrkeskompetanse, men kan inngå i en bachelorgrad.

Yrkesmuligheter

Studiet passer fint for lærere. Som del av en bachelorgrad er studiet relevant for arbeid innen litteratur- og kulturformidling, bibliotek, forlag, media, reklame, skole, forskning og offentlig forvaltning.

Bibliotekkunnskap (årsstudium)

Hva skal et bibliotek være, hvem skal det være for og hva skal det inneholde?

Disse spørsmålene er noe av det du får jobbe med hvis du studerer bibliotek- kunnskap.

Studiet er beregnet for deg som ønsker videreutdanning innen biblioteksekto- ren, for eksempel folke-, skole-, fag- og forskningsbibliotek. Sammen med en del emner fra dokumentasjonsviten- skap, vil studiet gi formell kompetanse til stilling som fagutdannet bibliotek- sjef i norske folkebibliotek. Studiet kan også inngå i en bachelorgrad.

Studiet består av fire emner innenfor administrasjon og organisering av bibliotekstjenester, biblioteket i samfun- net, bibliotekets brukere og bibliote- kets formidling av dokument. I andre semester skal du skrive en større eksa- mensoppgave, og du skal være i praksis i ni uker i et bibliotek. Studiet starter om høsten og går over to semestre.

Videre studier

Årsstudiet kan brukes som en del av en bachelorgrad i kultur- og samfunnsfag.

Yrkesmuligheter

Med godkjent bibliotekutdanning kan du få jobb innen bibliotek, arkiv, mu- seer, medier, forlag, informasjons- og kulturvirksomheter m.m.

Merk spesielt

Studieåret 2007/2008 er siste gang dette årsstudiet vil bli tilbudt.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak bibliotekkunnskap:** Lokalt opptak, starter for siste gang høsten 2007, søknadsfrist 20. juli
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 40, postmottak@hum.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/humfak/studietilbod>

Historie (årsstudium)

Vil du bli historielærer eller trenger du bare mer faglig bredde i lærerutdanninga di?

Årsstudiet er spesielt beregnet som videreutdanning for lærere. Studiet kan også inngå i en bachelor- eller mastergrad, men siden årsstudiet ikke inneholder ex.phil. eller ex.fac., vil det være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad.

Faget gir kunnskap om den historiske bakgrunnen for samfunnsfenomen både i fortid og samtid, og tar opp tema som spenner fra konfliktene i Midt-Østen til Romerrikets undergang, fra korstog og Svartedauden til Hitlers maktovertaking i Tyskland.

Hvorfor snakker ikke alle samer samisk, og hva er «det norske»? Hvorfor feirer vi 17. mai? Studerer du historie, vil du få kunnskap om lokale forhold

så vel som regionale, nasjonale og globale.

Studiet starter både vår og høst, og går over to semestre. Du studerer norsk historie og verdenshistorie fra antikken og fram til i dag, og lærer om framveksten av handelskapitalisme og av sterke statsmakter mellom 1500 og 1850. Studiet fokuserer på nasjonalisme, imperialism og globalisering i de siste tre århundrene fram mot vår tid.

Årsstudiet har to valgemenner hvor du kan lære mer om tema som for eksempel middelalderen, moderne tid, afrikansk historie, den russiske revolusjon, minoritetspolitikk, polarhistorie eller nordnorske emner.

Videre studier

Årsstudiet kan bygges ut til en bachelor- eller mastergrad.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Lokalt opptak, starter vår og høst, søknadsfrist 20. juli og 1. desember,
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/historie/1648/2>

Yrkesmuligheter

Studiet gir undervisningskompetanse i historie på videregående skole og kan også brukes på ungdomstrinnet.

Marius Fiskum

Lauritzen & Westh

Religionsvitenskap (årsstudium)

Lurer du på hva religionsforskere har å si om New Age? Ved å studere religionsvitenskap kan du få svaret på dette og mye mer.

Religion har alltid vært en viktig del av kultur og samfunn, og kunnskap om religion er derfor sentralt for å kommunisere på tvers av kulturer. Årsstudiet gir grunnleggende kunnskap om verdensreligionene, og om nyere former for religiøsitet. For eksempel kan moderne ideologier og fenomener som nyreligiøsitet, miljøbevegelsen, shopping, kommunisme, nynazisme, og kroppsmodifisering forstås med religionsvitenskapelige tankeredsaker.

Årsstudiet går over to semestre og består av seks ulike emner i religionsvitenskap, der bare ett emne er obligatorisk.

torisk: Teori og metode. Resten velges fritt blant alle emnene som tilbys ved instituttet, for eksempel østasiatisk religion, kristendom, jødedom og islam, norrøn, gresk, romersk, samisk religion og nordnorsk religiøsitet.

Videre studier

Studiet kan bygges ut til bachelor- eller mastergrad innenfor mange ulike fag, og passer spesielt godt for studenter som vil ta lærerutdanning, se side 44-47. Husk at årsstudiet ikke inneholder ex.phil. eller ex.fac., og det vil derfor være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad.

Yrkesmuligheter

Studiet gir undervisningskompetanse i religion på videregående skole.

Kompetansen er også relevant for ungdomstrinnet.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Lokalt opptak, starter høst og vår, søknadsfrist 20. juli og 1. desember
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse eller realkompetanse
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 42 96, eksped@sv.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/religion/1903/4>

Marius Fiskum

Matematikk (årsstudium)

Er du interessert i matematikk? Ønsker du å oppdatere dine matematikkunnskaper?

Årsstudiet inneholder grunnleggende matematikkemner som kalkulus, lineær algebra og diskret matematikk. I tillegg en innføring i statistikk, sannsynlighetsregning og programmering.

Studiet går over to semestre med begynneremner i matematikk og innføring i programmering i første semester. Andre semester fortsetter med grunnleggende matematikk, samt statistikk og sannsynlighetsregning. Studiet kan også tas på deltid.

Videre studier

Studiet kan inngå i bachelorprogram i matematikk, statistikk eller andre realfag. Det kan også inngå i sivilingeniørstudiet i industriell matematikk, femårig lærerutdanning og enkelte andre program. Årsstudiet inneholder ikke ex.phil. eller ex.fac., og det vil derfor være enklere for deg å begynne direkte på et flerårig program dersom du vet at du vil ta en grad.

Yrkesmuligheter

Studiet gir ikke selvstendig yrkeskompetanse, men er beregnet for deg som ønsker å oppgradere matematikkunnskapene dine. Det passer også bra for lærere som ønsker videreutdanning i matematikk.

Fakta

- » **Omfang:** 1 år, 60 studiepoeng
- » **Grad:** Ingen
- » **Opptak:** Lokalt opptak, starter høst, søknadsfrist 20. juli
- » **Opptakskrav:** Generell studiekompetanse + 2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI.
- » **Antall plasser:** Åpent
- » **Kontakt:** 77 64 40 01, studier@matnat.uit.no
- » **Mer info:** <http://uit.no/studier> eller <http://uit.no/matstat/aarsenhet/>

Lauritzen & Westh

«Jeg trives mye bedre enn jeg trodde på forhånd. Mørketida gjør meg ingenting, og jeg har det kjempefint her.»

Inger Lende Sandve fra Bryne, industriell matematikk

Mastergradsprogram

Dei toårige masterprogramma (120 studiepoeng) byggjer som regel på bachelorgrad eller tilsvarende, men nokre har treårig profesjonsutdanning som opptaksgrunnlag. Dei fleste programma er disiplinære, det vil seie at dei byggjer på ein bachelorgrad eller tilsvarende med same fagfordjuping, medan andre er tverrfaglege og kan ha ulike fordjupingar frå lågare grad som opptaksgrunnlag.

Ein del av dei toårige mastergradsprogramma er engelskspråklege og tek opp både utanlandske og norske studentar.

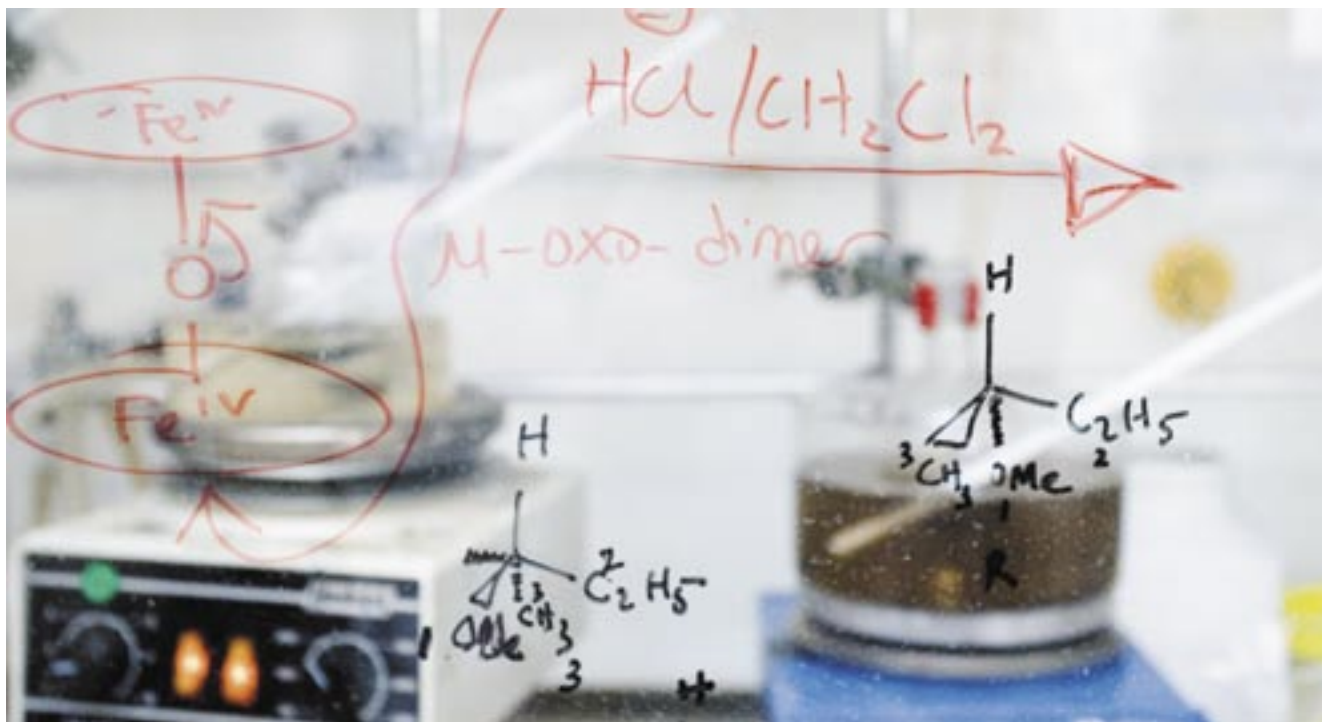
UiT har også 1½-årige erfaringsbaserte mastergradsprogram på 90 studiepoeng, som i tillegg til treårig utdanning har to års yrkespraksis som opptaksgrunnlag.

Mastergradsprogramma søker ein på gjennom lokalt opptak til Universitetet i Tromsø, anten på nett eller ved å laste ned og fylle ut lokalt søknadsskjema.

På neste side følger eit oversyn over mastergradsprogramma ved Universitetet i Tromsø. Mange av programma har ulike studieretningar ein kan velje mellom.

For meir informasjon om lokalt opptak og utfyllande informasjon om studieprogramma, sjå <http://uit.no/studier>

Du kan også be om å få tilsendt brosjyre om mastergradsprogramma ved UiT.

Mastergradsprogram (120 studiepoeng)

Akvakultur og akvatisk økofysiologi
Arkeologi
Arktisk naturbruk og landbruk
Biologi
Dokumentasjonsvitenskap
Filosofi
Fiskerifag
Folkehelsevitenskap
Fysikk
Geologi
Helsefag
Historie
Informatikk
Kjemi
Kunstvitskap
Litteratur
Marin bedriftsleiing
Matematikk
Organisasjons- og leiingsvitenskap
Pedagogikk
Psykologi
Religionsvitenskap
Samfunnsplanlegging og kulturforståing

Samfunnsøkonomi
Sosialantropologi
Sosiologi
Spesialpedagogikk
Språk
Statistikk
Statsvitenskap
Økonomi og administrasjon

Erfaringsbaserte master- gradsprogram (90-120 studiepoeng)

Barn og unges psykiske helse
Energi 2050
Folkehelsevitenskap
Konflikt, sikkerhet og flerkulturell forståelse
Ledelse
Ledelse og organisasjonsvitenskap
Utdanningsledelse
Voksenpedagogikk

Engelskspråklege master- gradsprogram (120 studiepoeng)

Biology
Chemistry
English Linguistics
Geology
Human Rights Practice
Indigenous Studies (urfolksstudiet)
International Fisheries Management
Mathematics
Medical Biology
Peace and Conflict Transformation (fredsstudiet)
Physics
Statistics
Telemedicine and E-health
Theoretical Linguistics
Visual Cultural Studies (visuelle kulturstudium)

«Jeg begynte å studere telemedisin fordi
det gir meg muligheten til å påvirke
helsevesenet på en positiv måte.»

Kristoffer Røed fra Solund,
telemedisin og e-helse

Lauritzen & Westh

Engelskspråklege mastergradsprogram (2-årige)

Det internasjonale studiemiljøet ved Universitetet blir spegla mellom anna i dei mange engelskspråklege mastergradsprogramma. Master i teledisin og e-helse og urfolksstudiet er unike i verdssamanheng, medan fredsstudiet, visuelle kulturstudium og internasjonal fiskeriforvaltning er UiT aleine om å tilby i Noreg. Både norske og internasjonale studentar med relevant bachelorgrad kan søkje om opptak.

Master i urfolksstudium (Indigenous Studies)

er eit tverrfagleg, samanliknande urfolksstudium (20 studieplassar). Viktige tema som urfolk sine rettar, identitet, kultur, helsepørsmål, ressursforvaltning, samfunnsutvikling og politikk inngår. Gjennomført studium gir graden Master of Philosophy. Opptakskrav: bachelor i samfunnsfag, humaniora eller jus. Meir info: <http://uit.no/studier/studietilbud/26>

Master i fredsstudium (Peace and Conflict Transformation)

har årsaker til vald og valdsreduksjon i fokus. Studiet gir kunnskap om ikkje-valdelege strategiar for å handsame konflikter i ulike samanhengar (24 studieplassar). Analyser av problem med vald og reduksjon av vald, og tilnærming til studiet av konflikt, konflikthandsaming og fred i samfunnet inngår. Gjennomført studium gir graden Master of Philosophy. Opptakskrav: bachelor i samfunnsfag, humanistiske fag, helsefag eller jus. Meir info: <http://uit.no/studier/studietilbud/26>

Master i visuelle kulturstudium (Visual Cultural Studies)

er eit internasjonalt masterprogram som tar opp 10 studentar kvart år. Studentane vil få kompetanse i bruk av både film og tekst som reiskap i samfunnsvitskapeleg forskning og formidling. Læring grunna på erfaring og krysskulturelt samarbeid er grunnleggjande pedagogiske tilnærmingar. Gjennomført studium gir graden Master of Philosophy. Opptakskrav: bachelor i samfunnsfag. Meir info: <http://uit.no/studier/studietilbud/26>

Master i internasjonal fiskeriforvaltning (International Fisheries Management)

skal gi studentane ei tverrfagleg utdanning i fiskeriforvaltning (20 studieplassar). I studiet inngår emne som økonomi, samfunnsfag og biologi. Gjennomført studium gir graden Master of Science. Opptakskrav: bachelor i realfag (biologi) eller samfunnsfag. Meir info: <http://uit.no/studier/studietilbud/26>

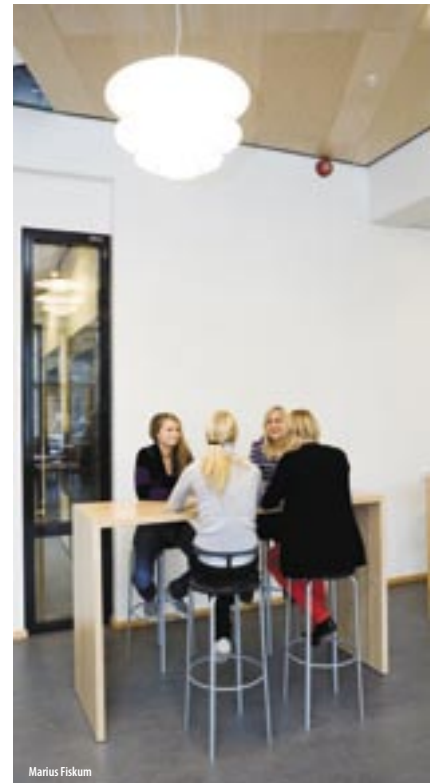
Master i teledisin og e-helse (Telemedicine and E-health)

har fokus på å lage teledisinske system og system for e-helse (20 studieplassar). Både helsefag og teknologi inngår i dette studiet, som har to studieretningar, helsefag og informatikk. Gjennomført studium gir graden Master of Science. Opptakskrav: bachelor i informatikk eller helsefag. Meir info: <http://uit.no/medfak-studietilbud/teledisin/1>

Masterprogram i Human Rights Practice (Erasmus Mundus)

UiT tilbyr eit nytt engelskspråkleg studium ("multiple degree") i samarbeid med Göteborgs Universitet og Southampton University. Studiet inkluderer eit opphald ved alle de tre universiteta i løpet av studietida. Hovudmålet for programmet er å utvikle dyktige kandidatar med kompetanse som vil gjere dei i stand til å gi viktige bidrag til det aukande menneskerettsfeltet i Europa og i resten av verda gjennom arbeid i organisasjonar i det sivile samfunnet og i offentlege og private sektorar. Opptaksgrunnlag: Utdanning tilsvarende treårig bachelorgrad i relevante fag som sosiologi, sosialantropologi, statsvitskap, filosofi eller jus. I tillegg må søkjarar kunne dokumentere gode kunnskapar i engelsk (IELTS 6.5 med minimum 6 poeng på alle delar eller TOEFL 575). Meir info: <http://uit.no/svfak/master/36>

I tillegg til desse seks programma tilbyr UiT engelskspråklege disiplinære mastergradsprogram i fleire fag: Engelsk lingvistik, teoretisk lingvistik, biologi, kjemi, geologi, matematikk, medisinsk biologi, fysikk og statistikk. Desse programma byggjer på ein fullført bachelorgrad i gjeldande fag. Meir informasjon finn du i vår brosjyre for mastergradsprogram eller på studietorget på Universitetet si heimeside: <http://uit.no/studier>.

Læring for livet

Etter- og vidareutdanning er ein viktig del av studietilbodet ved Universitetet i Tromsø.

Etterutdanning er kurs og andre tilbod som ikkje gir studiepoeng, medan vidareutdanning gir studiepoeng ved bestått eksamen.

Dei fleste etter- og vidareutdanningar er lagt til rette slik at studentane kan bu på heimstaden sin og kombinere studia med jobb. Studiesamlingar og moderne informasjons- og kommunikasjonsteknologi gjer at vi kan tilby fleksible studium.

Nokre studium er desentraliserte. Det vil seie at undervisninga er lagt til stader utanfor Tromsø. Det finst eksempel

på slike studium både i Nord-Noreg og Sør-Noreg.

Det hender også at ordinære studietilbod finst i ei parallell utgåve som vidareutdanning. For eksempel gjeld dette praktisk-pedagogisk utdanning som både blir gitt som heiltids- og deltidsstudium, sjå side 47.

Engelsk, prosjektorganisering og leining, populærkultur i endring, det nære og fjerne verdsrommet, forfattarstudium, bedriftsutvikling og matematikk for lærarar er nokre få eksempel på vidareutdanningstilbod ved UiT.

Tilboda varierer frå år til år. Vidareutdanningar finst både på bachelornivå og masternivå, frå små emne på 10 studiepoeng til studieprogram som varer fleire år.

Fleire studieprogram og enkeltemne som Universitetet tilbyr som ordinære studium, eignar seg også som vidareutdanning. Til dømes er dei fleste årsstudia våre retta mot lærarar eller andre som har studert før, og som ønskjer å byggje på med meir utdanning, sjå side 92-99. Det er også mogeleg å vere student på enkeltemne. UiT har ca. 2000 enkeltemne å velje mellom. Dei fleste

årsstudia og alle enkeltemne har lokalt opptak, sjå side 111-113. På nettet finn du Universitetet sin samla emnekatalog på <http://uit.no/studier/emner/17>

Universitetet kan skreddarsy studium for bedrifter og andre. Mange har allereie nytta denne mogelegheita, mellom anna bankar, fylkeskommunar, kommunar og Forsvaret.

Dei ordinære studia ved Universitetet er gratis. For etter- og vidareutdanningar må du som regel betale kursavgift.

Kontaktinformasjon

Universitetets vidare- og etterutdanning (U-vett)
77 64 59 22
uvettinfo@uvett.uit.no

Sjå <http://uit.no/uvett/studiene> for oversikt over etter- og vidareutdanningar ved UiT.

For generelle spørsmål om studie-tilbod, årsstudium og enkeltemne, kontakt studentinformasjonen, sjå side 110.

Lauritzen & Westh